לציונות—לסוציאליזם—לאחוּת עמים

על המשמר

יום ד', ב' בתמוז תשמ"ו, 9 ביולי 1986 / שנה מ"ג מס' 13083 / המחיר 73 אגורות כולל מע"מ

סוריה: מגנים את הפיגוע במאדריד

מאת עוזי מחניימי, כתבנו לענייני המזה"ת

השלטונות הסורים גינו אתמול את ניסיון החבלה במטוס אל־על במאדריד. בהודעה ברדיו דמשק נמסר מפי אישיות בכירה, כי סוריה מגנה את ניסיון הפיגוע במאדריד, כיוון שהוא נוגד את האינטרסים של הערבים.

ההודעה מטעם הבכיר הסורי, פותחת בכך, שסוריה תומכת בכל פעולה נגד ישראל אך היא מגנה פעולות הפוגעות באינטרסים של הערבים ובמעמדם בקרב דעת־הקהל הבינלאומית.

כתבנו מעיר, כי ההודעה הסורית באה לאחר שישראל ובעיקר שר־הביטחון, יצחק רבין, האשים את סוריה באחריות לניסיון הפיגוע במאדריד.

הכדור אצל קיסר — קיבל מנדט מהאחיות לסיים היום הסכסוך

אמש נפגש בביתו עם נציגי האחיות והשיג מהן ויתורים בנושא השכר ● אמור היה ליצור מגעים עוד הלילה – כדי שהבוקר ייפתח משא־ומתן ● חולים פונים בעתירות לבג"ץ ● חלק מהאחיות לוחצות למתינות

מאת יוסף שמי ושלי יחימוביץ', כתבי "על המשמר"

האחיות אינן עומדות יותר על גמול מיידי בנושא השכר. ישראל קיסר, מזכ"ל ההסתדרות, שנפגש אמש בביתו עם נציגי האחיות, קיבל מהם מנדט ליצור מגע עם האוצר במשרד־הבריאות ולמצוא דרך כדי לסיים את הסכסוך.

אילנה כהן, ממטה השביתה של האחיות, אמרה אמש לכתב "על המשמר", כי קיסר אמור ליצור מגעים במשך הלילה כך שהבוקר אפשר יהיה לגשת למו"מ מעשי ולחתור לסיום השביתה.

עוד הוסיפה כהן, כי מטה השביתה עושה עתה כל מאמץ להגיע לפתרון לפני שינקוט בשלב הסופי — נטישת בתי־החולים — ואת, כדי שלא יאשימו את האחיות במעשים פזיזים ובלתי אחראיים.

נוסחה חדשה

ישראל קיסר הופיע אתמול בטלוויזיה הלימודית ובפיו בשורה על נוסחה חדשה על פתיחת מו"מ — נוסחה המתקרבת מאוד לתביעות מטה השביתה ובכל זאת תהיה קבילה על האוצר.

קיסר לא מסר את הנוסח המדויק אך מדבריו אפשר היה להבין, שהוא מוכן להציע מו"מ מקביל עם האחיות על כל הנושאים המיוחדים, כאילו הם חלק מדיון על הסכם מסגרת שעל גיבושו החלו לדיון אך לפני יומיים.

במשרד־הבריאות נמסר, כי אין יודעים על מהות הצעתו של קיסר וכי הופתעו. ממטה השביתה של האחיות הגיבו ואמרו, כי ההצעה לא הגיעה לידיהם.

מאוחר יותר נמסר, כי לאחיות פגישה עם אישיות בכירה מאוד, שהייתה לה יד בנ"ו"ב. בשעות הערב נודע לכתבנו, כי אילנה כהן ואלברטו אמרגו, מראשי מטה השביתה, נפגשו עם ישראל קיסר בביתו. לא ניתן היה לקבל מידע על תוכן השיחות. אך ניתן רק לומר, כי ישראל קיסר לקח על עצמו סיכון לא קטן של התבזות, שכן הסכם בעל־פה או בכתב אינו שווה הרבה

(המשך בעמוד 2)

בג"ץ ציווה — והאחיות אישרו ניתוח לב־פתוח

השופט התורן של בית־המשפט הגבוה לצדק, השופט משה בייסקי, הוציא אמש בשעה 20.30 צו־ביניים נגד מדינת ישראל, שר הבריאות ומנכ"ל משרד הבריאות.

הצו מחייב לנקוט בצעדים יעילים על־מנת שיימצא בהקדם צוות מספיק הכולל אחים ואחיות, במחלקה לניתוח לב פתוח בבית־החולים "איכילוב" בתל־אביב, כדי לאפשר ניתוח לב פתוח בגופו של חיים לדנר. העותר הממתין לניתוח לב פתוח.

השופט בייסקי קבע, כי על משרד־הבריאות ועל מנכ"ל משרד־הבריאות, לנקוט בצעדים למציאת הצוות כפי שקבעו רופאי מחלקת הלב בבית־החולים "איכילוב" בתל־אביב.

(המשך בעמוד 2)

ישראל מואשמת בהברחת טכנולוגיות מארה"ב

מאת זאב בליצר, כתב "על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. – השגריר רוזן נקרא אמש לסטייט דיפרטמנט ונאמר לו, כי משרד־המשפטים האמריקני פתח בחקירה מקפת בפרשת העברה בלתי־חוקית של טכנולוגיה הנוגעת במצצות טיצר, מארה"ב לישראל.

רשת סי.בי.אס. מסרה, כי עוזר שר־החוץ, ריצ'ארד מרפי, אמר לרוזן, שבין 3־8 העובדים בנציגות משרד־הביטחון בניו־יורק, יואשמו בהברחת הטכנולוגיה.

לא נוקבו שמות אולם האנשים בהם מדובר אינם זכאים לחסינות דיפלומטית.

במקביל, הוצאו פקודות־חיפוש נגד תריסר חברות אמריקניות שהיו מעורבות במבצע.

הוגשו כתבי־אישום בפרשת השוחד במשרד־המשפטים ● עמוד 15

דו"ח יריב: סוריה לא הגיעה לאיזון אסטרטגי אווירי ● עמוד 4

ואלדהיים דיבר על אימי הנאצים ובכנסת הקרינו את "שואה" ● עמוד 3

סופר לקאהיר – הוסרו רוב המכשולים בפני הסיכום על שטר־בוררות טאבה

מאת אלכס פישמן, כתבנו הצבאי

בישראל מצפים, כי ביקורו היום של אברהם סופר בקאהיר, יביא לסיכום חיובי על שטר הבוררות בסוגיית טאבה.

במהלך פגישותיה של המשלחת האמריקנית לשיחות טאבה בקאהיר [illegible] בשבוע שעבר, והפגישות עם גורמים מדיניים בישראל שלשום ואתמול, הוסרו למעשה כל המכשולים העקרוניים שעמדו בפני הסיכום לגבי שטר הבוררות.

גם אם ייוותרו, לאחר נסיעתו היום של סופר לקאהיר, נושאים שנויים במחלוקת, הם לא יעמדו כמכשול בפני החתימה על ההסכם ויוסכמו בדרגי מומחים שיפעלו על־סמך העקרונות המקובלים היום על שני הצדדים.

לפיכך, אם יתנהלו שיחותיו של סופר היום בקאהיר למישרין, יש לצפות כי מזכיר המדינה האמריקני, ג'ורג' שולץ, יגיע לאיזור תוך ימים ספורים. על־סדר יומו של מזכיר המדינה שולץ, במהלך הביקור באיזור, יעמוד בראש־ובראשונה בחינת האפשרויות לרענון והחייאת תהליך השלום. הנושא יועלה במהלך דיוניו בירושלים, קאהיר ורבת־עמון, ייתכן כי יבקר במספר בירות נוספות באיזור.

[illegible] בבג"ץ: אני מודה בעבירות

[illegible]ץ על ועדת־חקירה [illegible]ה עשויה לדחות

[illegible] זמליץ, [illegible] ה לפני [illegible] לבג"ץ [illegible] יוע לא [illegible] יחידה [illegible] רה. [illegible] משפטי

לממשלה ימלוך על בך. עשויה הצעתו ליפול. במקרה זה ייתכן שהורש ייאלץ להסיק מסקנות אישיות ולהתפטר, שכן לא מקובל שהממשלה אינה מאמצת המלצה של היועץ המשפטי לממשלה.

אפשרות אחרת היא, שעצם המלצת היועץ המשפטי לממשלה על הקמת ועדת חקירה, תגרום לשינוי עמדתם של מספר שרים שעד כה

(המשך בעמוד 2)

תצהירי אברהם שלום ועוזרו בבג"ץ – ראה עמוד 2

[illegible]את מגורש מירדן; הצבא מונע גישה למשרדי אש"ף

מאת עוזי מחניימי, אלכס פישמן, אבי בניהו וזאב בליצר, כתבי "על המשמר"

סגנו של ערפאת, אבו ג'יהאד, אשר התגורר מאז 1982 בירדן, הצטווה אתמול לעזוב את המדינה תוך 48 שעות.

השלטונות הירדניים, עמם היה אבו ג'יהאד לקשרים מצויינים, הודיעו לו כי יוכל להמשיך ולהשאר בירדן כאזרח פרטי, אך נראה כי הוא לא יקבל הצעה משפילה זו.

יממה אחרי הודעת ממשלת ירדן על סגירת משרדי אש"ף, מנעו אתמול חיילים ירדנים את הגישה למשרדים, וכלי רכב צבאיים מוצבו סמוך למשרדים.

צעד חריף

אבו ג'יהאד התראיין אתמול לרדיו מונטה קרלו ועל אף גרושו, [illegible]

(המשך בעמוד 2)

רבת־עמון מתנתקת מאש"ף

סגירת משרדי אש"ף ברבת־עמון וגירוש אבו ג'יהאד, סגנו של ערפאת, מתחומי ירדן, מהווה סגירת המעגל בקרע הגלוי שנתגלע בין המלך חוסיין לבין מנהיג אש"ף בראשית שנה זו. לאחר "הרומן הלוהט" בין השניים, שהביא לחתימת הסכם שאמור היה לסמן אור ירוק למלך חוסיין להיכנס למשא־ומתן עם ישראל, החל ערפאת בנסיגה שנסתיימה, כאמור, בקרע ובנאום חוסיין, אשר האשים את ערפאת בהתכחשות להסכם. הצעד שנוקט הפעם על־ידי ממשלת ירדן נראה כשריפה סופית של הגשרים. אך במזרח־התיכון חובה לזכור, כי אין בריתות נצחיות כמו שאין פרידות סופיות. די להזכיר את "ספטמבר השחור", והטבח שערך המלך חוסיין באנשי פת"ח בזמנו, דבר שלא מנע כעבור מספר שנים חיבוקים ידידותיים בין חוסיין וערפאת כ"שני אחים" הדואגים לגורלו של העם הפלשתיני.

אין ספק, כי המלך חוסיין הורה על סגירת מפקדות אש"ף, לא שהתייאש מהידברות עימו. וגם משום שקיומן של המפקדות המתכננות מעשי־פיגוע בישראל, עלול היה לגרור תגובה ישראלית. ההתקפות של אש"ף המכוונות אישית נגדו – בשל מדיניותו כלפי אוכלוסיית השטחים – הוסיפו את תרומתן להחלטת המלך. עם זאת יש לשים־לב, כי בהודעת ממשלת ירדן עדיין מדובר על־כך, כי "אש"ף הוא הנציג המוסמך של העם הפלשתיני". ואפילו לראותה כהודעה המכוונת אל החוץ, הרי היא נובעת מן העובדה, שלחוסיין אין נציגות אלטרנטיבית; והן משום שאש"ף עדיין זוכה בהכרה בקרב תושבי השטחים והפלשתינים המפוזרים בארצות אחרות, וכן בפורומים בין־לאומיים.

אשר לאש"ף, הרי הוא משלם את מחיר עמדותיו המתפכפכות, והמאבקים בתוכו, שניטרלו למעשה את הארגון מהיכולת לקבל הכרעה מדינית אמיצה וחד־משמעית בזכות התהליך המדיני; נותרו לארגון המסוכסך האת מעשי החבלה, שמטרתם להוכיח את קיומו, רובם כושלים, אך הכרחיים בעיני הנהגת אש"ף לגיוס ממון אצל שליטים ערבים עשירים.

קורת־רוח שבה נתקבלה בישראל החלטת ממשלת רבת־עמון, מוצדקת באורח חלקי בלבד. סגירת המפקדות של אש"ף עונה על הטענות הישראליות מזמן, כי מפקדות אלה אחראיות לשורת מעשי חבלה בישראל. אך יש יותר מתמימות בציפייה, כי מעתה יהיה המלך חוסיין חופשי מכבלי אש"ף ויוכל לפתוח באופן עצמאי במשא־ומתן עם ישראל. שליט ירדן לא ירחיק־לכת עד כדי שיחות עם ישראל בלי ייצוג פלשתיני, ובמצב של קרע עם אש"ף, לא יימצאו נציגים כאלה; אף ממשלת ישראל, הרי אינה שחה ממילא לשיחות עם חוסיין. ממשלה שאינה יכולה להגיע במשך למעלה משנה להסדר עם מצרים בעניין טאבה – על מה תוכל לדבר עם חוסיין? אולי על הסכמתו לקווי היסוד של ממשלת האחדות בנושא הגדה – שהם העתק מקווי היסוד של ממשלת הליכוד?

עיצומים נגד שרון — תשובש אספקת בשר, חיטה ושמן

העובדים מוחים על מינויים פוליטיים במשרד־התעשייה והמסחר, בתמיכת ההסתדרות ● שרון סילק את ראשי הוועדים ממשרדו ● עיצומים במערכת־הביטחון

מאת כתבנו לענייני עבודה

עובדי משרד התעשייה והמסחר פתחו אתמול בעיצומים, במחאה על הפוליטיזציה שמנהיג השר אריאל שרון בתחום המינויים במשרד. העובדים משבשים את האספקה של הבשר, החיטה והשמן לסיטונאים. אם יימשכו העיצומים ויוחרפו, יחוש בכך ציבור הצרכנים רק בעוד מספר ימים.

ראשי הוועדים משלוש הערים הגדולות — תל־אביב, ירושלים וחיפה — קיימו אתמול אסיפת־מחאה בה נטען, כי השר נוקט בשיטות של הפחדה כלפי העובדים. מחזיק תיק עובדי המשרד בהסתדרות עובדי המדינה, אהרון הנרלמן, אמר, שההסתדרות תומכת בצעדים הננקטים והיא תעשה את כל שביכולתה למנוע מהשר ומעוזריו להשליט אווירה של טרור במקומות העבודה.

ראשי הוועדים גילו במהלך אותה ישיבה סוערת, כי השר סילק אותם ממשרדם לפני כשבועיים, כשבאו לערער על קביעת המינויים. מקורבי שרון אומרים בתגובה, כי חלק מהעובדים שהתקבלו לאחרונה לשורות המשרד הם קצינים בכירים שזה לא מכבר השתחררו מהצבא ומצאו עצמם מחוסרי־עבודה. יצוין, כי כעשרים מפקחים במחוז תל־אביב לא משתתפים בעיצומים ולטענת אנשי הוועד, אלה הם אנשי שרון שהתקבלו לאחרונה לעבודה על סמך "מפתח מפלגתי".

מטה הפעולה של הסתדרות ההנדסאים מתכנס היום כדי לדון בהחרפת המאבק אותו מנהלים ההנדסאים והטכנאים במפעלים ובמכוני המחקר של מערכת הביטחון. העובדים תובעים מהנהלת משרד־הביטחון, להיכנס למשא ומתן על השוואת תנאים לאלה של המהנדסים במערכת. אתמול קיימו ההנדסאים והטכנאים ברשות לפיתוח אמצעי לחימה, בתעשייה האווירית ובמכוני המחקר הגרעיני, אסיפות־הסברה בזמן העבודה.

הצעדים הננקטים נסמכים גם על ממצאי מבקר המדינה, אשר התריע וקבע מורשות, שמהנדסים רבים הועברו לדירוג המחקר [illegible] שאין בעיסוקיהם האלמנט של מחקר או פיתוח [illegible] "המחקר". לטענת ההנדסאים והטכנאים, זוהי דרך [illegible] למהנדסים תוספות שכר [illegible] גבוהים ביותר ולכן גם [illegible] לו.

כמה עשרות נכים ממעון הנכים סן סימון בירושלים, הפגינו אתמול מול משכן הכנסת, במחאה [illegible] כוונת משרד העבודה והרווחה להעבירם למעון חדש בשכונת גילה. הנכים טוענים, כי המרחק [illegible] של המעון בגילה ממרכז העיר, יקשה עליהם לתפקד. ומה עוד, שהדבר נעשה מבלי לשאול א[illegible] (צילום: יעקו[illegible])

אריה אזולאי נחשף לתקשורת [illegible]

גורמים מקומיים בחשד בקרי[illegible]

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

"אני אומנם פצוע עד עומק נפשי בשל הכבוד המפוקפק להיות ראש עיר ראשון מאז חורבן הבית שנעצר (שלא בעקבות פסק דין של בית המשפט אלא במהלך החקירה), אך מול מגיעה זאת אני מרגיש חזק ומתפקד במלוא הקיטור הודות למאות מכתבי עידוד וטלפונים".

זאת סיפר אתמול אריה אזולאי, ראש עיריית אשדוד, ששוחרר ממעצרו בערבות לפני שבועיים וחצי, לאחר שהיה עצור במשך עשרה ימים לצורך חקירה בעקבות חשד של קבלת שוחד. לדברי אזולאי, גם אנשי המימסד מכל המפלגות גילו אהדה למאבקו המשפטי ורואים בו אדם זכאי, הנקי מפשע כל עוד לא הוכחה אשמתו.

אזולאי סיפר, כי נפגש עם שר־המשטרה ועם המפכ"ל, וקבל באוזניהם על הליכי החקירה נגד ראש העיר. "שלא כהכרח יש צורך להניח אזיקים על ידיו וליטול את שרוכי נעליו", וביקש, כי לחבא תקדיש המשטרה 90 אחוז לחקירת הנאשם אבל תתפנה גם להקדיש 10 אחוז לחקירת מניעיהם של המתלוננים.

לדברי אזולאי, יש לו [illegible] להאמין כי גופים [illegible] מקומיים בחשש בקריירה [illegible] לבחוש בה, ויש מי שמנ[illegible] בקריירה שלו. "אך [illegible] זרונית, ולמרבה הצער [illegible] תחושה כי גם במערכת המשטרה [illegible] ישנו מישהו שהמניעים שלו [illegible] משטרתיים", אמר.

המשביר המרכזי

אגודה שיתופית לאספקה בע"מ

הנכם מוזמנים להשתתף

בכנס

לרכזי משק, גזברים,

רכזי קניות,

רכזי כל בו וצרכניות

בהתיישבות העובדת

באזורים:

המרכז, הדרום, הנגב

כנס ב' 9.7.86

בשעה 10.00 בבית המשביר המרכזי

בתל־אביב באולם הישיבות

ההשתתפות על פי ההזמנות שנשלחו

מצברי

HAGEN

תעמל מזרע

חיים למלגזות

תעמל־מזרע

מזרע 19312

טל. עפולה 065-99199

המשטרה חילצה 20 בנות לכודות

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

שעות רבות עמלו שוטרים ממשטרת מרחב הגליל ואנשי משמר־הגבול, כדי לחלץ 20 בנות ממוסד דתי שנקלעו לצוק גבוה בשעות החשיכה וסירבו לרדת ממנו ללא עזרה.

כמאתיים בנות בנות 14 מהמוסד הדתי בית יעקב מירושלים, טיילו בשעות אחה"צ בנחל אכזיב בגליל המערבי. לאחר הליכה של מספר שעות, כאשר החלה לרדת החשיכה, נוכחו מארגני הטיול לדעת, ש־20 מהבנות חסרות. אותה עת שהתה קבוצה זו על צוק נישא מעל ואדי אכזיב.

אחד מן המדריכים שנכח עם הבנות, רץ לאחד המצפים הסמוכים והזעיק את המשטרה. בסיוע פצצות תאורה החלו לפנות את הבנות הלכודות מעל הצוק ורק בשעה שתיים לפנות־בוקר הסתיים המבצע.

מטען נתגלה ופוצץ באשקלון

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

מטען חומר־נפץ התגלה אתמול בשעה 6.50 בבוקר, בצומת אשקלון — מקום מפגשם של מאות תושבי השטחים עם מעסיקיהם. חבלן המשטרה פוצץ את המטען בלא שייגרם נזק.

מזג־האוויר

מעונן חלקית עד בהיר. הטמפרטורות: ירושלים: 15 — 25; רמת־הגולן: 15 — 28; צפת: 14 — 26; טבריה: 19 — 33; נצרת: 17 — 27; עפולה: 17 — 30; שומרון: 16 — 28; תל־אביב: 20 — 28; נמל־תעופה בן־גוריון: 20 — 30; יריחו: 20 — 35; עזה: 22 — 28; באר־שבע: 20 — 30; אילת: 24 — 37. (עתי"ם)

על המשמר

פועלים מטעם "קרן ת"א לפיתוח" החלו להריץ את פסל "אש ומים" של יעקב אגם – אשר יחנך ביום ג' הבא במעמד ראש־הממשלה, שמעון פרס – בכיכר דיזנגוף. (צילום: דן הדני / י.פ.פ.א.)

סעודת־סולחה לתושבי קלעה — היום במטולה

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

ארוחת סולחה תיערך היום במטולה, לתושבי כפר קלעה שבתוך רצועת הביטחון, שאחד מתושביו נהרג בידי קצין צה"ל לפני שבועיים. המקרה אירע על רקע ויכוח אישי בין השניים. במהלך הוויכוח, ירה הקצין בתושב קלעה והרגו. הקצין נתון עתה בחקירת המשטרה הצבאית.

בינתיים סערו הרוחות בכפר קלעה וקציני צה"ל באיזור עמלו קשה להרגיע את הרוחות בכפר. למשימה נרתמו אישים ממטולה, וביניהם ראש המועצה, והמכירים זה שנים רבות את תושבי כפר קלעה, השוכן לא רחוק ממטולה, בצידו הלבנוני של הגבול.

התושבים בכפר הנוצרי מקיימים זה שנים רבות יחסים טובים עם תושבי מטולה ועם ישראל, וזו הסיבה שלמרות התקרית המצערת, לא ארעו הפרות סדר במקום.

עתה הוחלט לקיים ארוחת סולחה בין התושבים הישראליים במטולה לבין תושבי כפר קלעה. כל הצדדים מצפים ומקווים, שהיחסים הטובים בין שני הצדדים ימשכו גם להבא.

הכבאים בחיפה נערכים למקרה אסון כימי

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

"באיזור חיפה קיימים מפעלים רבים, המאחסנים, מייצרים ומשנעים חומרים בעלי פוטנציאל פגיעתי גבוה, העלול להשפיע במקרה אסון על האוכלוסיה באיזור" — אומר מפקד שירותי הכיבוי באיזור חיפה, טפס"ר משה ורדי.

הוא אמר את הדברים בהתייחסו להיערכות שירותי הכיבוי באיזור חיפה, בעקבות מספר אסונות שאירעו בעולם, בכללם האסון שאירע במפעלי "יוניון קרבייד" בבופאל, בהודו.

לדברי טפס"ר ורדי, ששהה באחרונה כחודשיים בארה"ב לשם למידת הבעיה, נאסף בשנה האחרונה מידע רב מהמפעלים במפרץ חיפה בנושא החומרים הכימיים, ואף הוקמה קבוצת מומחים, הכוללת כימאים, מומחי כיבוי ומנהלי מפעלים מהאיזור, שתורגלה בנושא זה למקרה חירום.

במרכזי המבצעים של מכבי האש באיזור חיפה ניתנו הוראות מתאימות לפעולה במקרה אסון, וכן הוכנו הוראות מבצע לגבי כל מפעל באיזור וסוג החומרים המצויים בו.

חה"א מגביר פעילותו בבתיה"ס המקצועיים בארץ

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

חיל־האוויר יגביר בשנה הקרובה את פעילותו בקרב 130 בתי־ספר מקצועיים ברחבי הארץ, שבהם מדריכים קצינים מחיל־האוויר את המקצועות הטכניים־התעופתיים.

כ־40 קצינים בסדיר ובמילואים עוסקים בבתי־הספר בהוראת מקצועות כגון הידראוליקה, הנעת מטוסים, אלקטרוניקה, חשמל מטוסים ועוד, לכיתות שבוגריהן משולבים בשירותם הסדיר במערך הטכני של חיל־האוויר.

קציני ההוראה של חיל־האוויר מלמדים את מקצועות התעופה בבתי־הספר החל בכיתה ט' ועד י"ב. עם הגיוס לצה"ל, בתיאום עם אגף כח אדם במטכ"ל, מופנים חיילים שאינם קרביים לשירות בחיל־האוויר. ראש מחלקת ההדרכה בחיל־האוויר, אל"מ ג., הביע שביעות רצון מהפרוייקט והסביר, כי הפרוייקט חוסך כסף רב בהכשרת חיילים למערך הטכני של חיל־האוויר.

השנה הקים חיל־האוויר בית־ספר תעשייתי בבסיס רמת־דוד. בביה"ס, שהוא הראשון מסוגו, ילמדו בשנה הבאה 200 תלמידים במסלול שוחרים. הפרוייקט משותף לחיל־האוויר ולרשת "עמל" של ההסתדרות.

הוקצבו 20 מיליון דולר ליזמים בעיירות הפיתוח

מאת שלמה גלזר, כתב "על המשמר"

השתתפות צריכה להיות עם חברת העובדים ותיעוש, כי עם הגורמים הפרטיים זה מאד בעייתי. לדוגמה, מפעל רבינטקס ביקש עזרה להרחבה ומבנה חדש, ערבות בספית למכרו לצבא האמריקני ועוד. בתמורה הוא התחייב לקלוט כ־150 עובדים נוספים. היום, לאחר שקיבל כל מה שביקש, הודיעו מהמפעל שהם יסתדרו בכוח־האדם הקיים. זאת ממש שערוריה — אמר פיני קבלו, בישיבה של המועצה לעזרת עיירות הפיתוח של ההסתדרות, בראשות נחום פסה, חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות.

בתגובה אמר שמואל שחק, מנהל מפעל רבינטקס, שהדברים אינם מדוייקים. "המפעל התחייב לקלוט ממאי כ־150 עובדים, קלטנו 25, וכתוצאה מאי־קבלת הזמנות לתיקים, הקפאנו בינתיים את קליטת העובדים הנוספים. מעבר לזה, לא קיבלנו שום מתנה מאף אחד, והכספים המושקעים הם ממקורות המפעל".

בישיבת העבודה של הוועדה לעזרת עיירות הפיתוח, עם ועדה שנבחרה לטפל בנושא זה בבית־שאן, אמר נחום פסה, שלוועדה שבראשותו הוקצבו 20 מיליון דולר לעזור ליזמים מקומיים בעיירות הפיתוח בכל התחומים, החל בעזרה למפעלים וכלה בתרבות וחברה.

יצחק רחומים, נציג מפ"ם, הציע להקים קואופרטיבים משותפים על בסיס כלכלי, בשותפות 50 אחוז של תושבים מקומיים עם גורמים ככור וחברת העובדים.

נוסח התצהירים של ראש השב"כ, אברהם שלום, ועוזרו, לבג"ץ אתמול

להלן תצהירו של ראש השב"כ:

"בסוף חודש מאי הומצא לי העתק לפנייתו של היועץ המשפטי לממשלה לתפכ"ל המשטרה להלן התלונה. לחקור ביצוע עבירות על-ידי ועל-ידי שלושה מאנשי. שגם הם משיבים בתיקים אלה. חשבתי שלא יהיה זה צודק כלפי וכלפי אנשי למילאו הוראות ושפעלנו בעניין זה במיטב הכרתנו לטובת המדינה, אם נחקר כעבריינים.

"ביום 2 ביוני 1986, נפגשתי עם נשיא המדינה לפי הזמנתו. באותה פגישה, תוך שיחה על עניינים נוספים, סיפרתי לנשיא באופן כללי על האירוע ועל הדברים שקרו לאחר מכן – נשוא התלונה – ועל הנזק שלדעתי כבר נגרם לשירות הביטחון הכללי מהפירסומים בנושא, והנזק הנוסף שיגרם לשירות-הביטחון ולמלחמה בטרור מאפשרות של דליפת סודות בפרשה. בשיחה זו לא הועלה כלל נושא החנינה.

"ביום 24.6.86 לפני הצהריים, אמר לי עו"ד רם כספי כי בדק עם משפטנים נוספים וביניהם עו"ד יעקב נאמן, ולדעתו יש לנשיא סמכות לחון אותי ואת אנשי מעבירות שנעברו בעת האירוע ולאחריו. מאוחר יותר באותו יום, טלפנתי אל ראש-הממשלה וביקשתי את רשותו להיפגש עם הנשיא ולספר את מלוא הפרטים על האירוע לצורך בקשת חנינה לי ולאנשי. הנשיא קבע לי פגישה בו ביום בבית הנשיא, בשעה 7.45 בערב, יחד עם עו"ד יעקב נאמן, כדי לחוות דעתו בפני נשיא המדינה בשאלת הסמכות.

עניין הסמכות

"בו ביום, בשעה 7 בערב, התייצבתי בפני הנשיא. חזרתי על תוכן שיחתי הקודמת עמו. תוך פירוט הפעולות שעשיתי ועשו 3 אנשי, כולל העובדות בקשר לעבירות שנעברו. שבגינן מתבקשת החנינה. העליתי את הנימוקים הבאים מדוע מתבקשת חנינה: 1. עשיית צדק לאנשים. 2. מיגבלות הקיימות על אפשרות התגוננות. 3. פגיעה במלחמה בטרור וחשיפת סודות בטחוניים במהלך חקירה.

"באותה שיחה אמרתי לנשיא, שבכוונתי להתפטר מתפקידי הואיל וגילוי שמי ברבים מונע ממני להמשיך ולמלא את תפקידי כהלכה. הנשיא היה מוכן לשקול בעניין החנינה רק לאחר שיוודא את עניין הסמכות. בתום פגישתי עם הנשיא הגיעו לבית הנשיא עורכי-הדין רם כספי ויעקב נאמן, שחיוו דעתם לפני הנשיא, כי יש לו סמכות לחון אותי ואת אנשי. הנשיא אמר שנראה לו שיש לו סמכות, אולם בכוונתו להיוועץ ביועצת המשפטית שלו.

"לאחר מכן עזבנו את בית הנשיא. עו"ד כספי פנה ללישכת ראש-הממשלה, לישיבה בה השתתפו ראש-הממשלה, ממלא-מקום ראש-הממשלה, שר-הביטחון, שר-המשפטים, שר-המשטרה והיועץ המשפטי לממשלה. מאוחר יותר חזרתי לבית הנשיא. בהמשך הערב הגיע לבית הנשיא שר-המשפטים, יצחק מודעי, בלווית עו"ד כספי. כן הגיע עו"ד נאמן. השר מודעי אמר לנשיא, כי בקשת החנינה היא שלו ושל שלושת אנשי וכי הוא וצוות השרים תומכים בחנינה. אם הדבר מקובל על הנשיא. הנשיא אמר שהוא מוכן לשקול בחיוב מתן חנינה, אם תומצא לו המלצת שר-המשפטים שתהיה על דעת הקבינט והיועץ המשפטי לממשלה.

הודאה בעבירות

"סמוך לחצות חזרו השר מודעי ועו"ד כספי ונאמן לישיבה של [...] חצות. בסוף הישיבה יצא עו"ד כספי והודיעני שראש-הממשלה יזמן הקבינט לדון בענייני. רק לאחר שתהיה בקשת חנינה כתובה מצידי או מצד אנשי. בהמשך הלילה שוחחתי עם שלושת אנשי. סיפרתי להם על שיחתי עם הנשיא והנימוקים שהעליתי להצדקת החנינה. וביקשתים להסכים לבקש חנינה מהנשיא. לאחר שהסכימו נוסחו ונחתמו במהלך הלילה ארבע בקשות חנינה קצרות.

"בבקשה שנחתמה על-ידי, התייחסתי למעשים נשוא התלונה, וביקשתי חנינה מהעבירות הנזכרות בתלונה בהם היה לי חלק. בבקשת החנינה ראיתי הודאה בעבירות. נוסח בקשות החנינה לא בא כדי לשמש צידוק משפטי המבטל את העבירות. אלא לציין את המסגרת בה פעלתי, תמהווה נימוק מדוע ראוי לחון אותי מעבירות אלה, נימוק שיעמוד גם בפני אלה שבקשת החנינה עשויה להגיע אליהם. בקשות החנינה נמסרו בו בלילה לשר-המשפטים."

עד כאן לשון התצהיר שהגיש ראש השב"כ. להלן לשון תצהיר שהגיש אחד משלושת אנשי השב"כ הנוספים שקיבלו חנינה:

"אני משרת בשירות הביטחון הכללי. ביום 24.6 מאוחר בלילה, שוחחתי עם ראש השב"כ ועם יותר המשיבים. ראש השב"כ סיפר לנו על שיחתו עם הנשיא והציע שנבקש חנינה. לפיכך חתמתי ביום 25.6 לפנות-בוקר על בקשת חנינה לנשיא המדינה. בחתימת הבקשה ובהגשתה לנשיא התכוונתי להודות ואף הודיתי בעבירות וביקשתי מהנשיא שיחון אותי מהם.

"בניסוח הבקשה לא התכוונתי לטעון לפני הנשיא, כי לא עברתי העבירות או להעלות בפניו טענות הגנה משפטיות כלשהן כנגד אותן העבירות. הבקשה נוסחה באופן כזה, שהנשיא וכל אלה שדבר הבקשה עתיד היה להגיע אליהם, יידעו כי כל מעשי ופעולותי נעשו אגב מילוי תפקידי, בתום-לב ובאמונה, ולא לתועלת אישית."

לבית-המשפט הגבוה לצדק הוגשו עוד 2 תצהירים מטעם היועץ המשפטי של השב"כ וסגן היועץ המשפטי. כתב עתי"ם, דוד פרידמן, מציין, כי מאחר ושמותיהם של האנשים הללו רשומים על התצהירים, לא איפשרה מזכירות בית-המשפט העליון לעיין בתצהירים אלה בנימוק שעל שמם של השניים חל חיסיון. ניתן יהיה לעיין בתצהירים רק היום, לאחר ששמותיהם יימחקו מגוף התצהירים. (עתי"ם)

הכדור אצל קיסר – קיבל מנדט

(סוף מעמוד א')

קודם שעבר את מסננת הוועדים של האחיות.

הצעות למיתון המאבק

אתמול הצהיר שר-האוצר, כי הוא לא יישא וייתן עם האחיות כל עוד הן שובתות שביתה פראית. כן אמר, כי לא ייכנס למו"מ בנושא השכר.

בתשובה לשאלת כתבנו מה יקרה כאשר האחיות יממשו את האיום ויגטשו את בתי-החולים, אמר דובר משרד-הבריאות, כי הדבר בלתי-אפשרי ו"לא ניתן להתכונן למצב כזה".

הפקפוקים בנוגע לדרכי ניהול המאבק התגברו אתמול. לכתבנו נודע, כי משלחת אחיות מ"הדסה" הופיעה במטה השביתה ב"בילינסון" וביקשו הסברים לדרכי פעולה והעלו הצעות למיתון המאבק. כן דרשה המשלחת דיווח שוטף ולא רק חלקי. פניות הגיעו גם ממקומות אחרים.

לכתבנו נודע, שבמקביל לשיחות עם קיסר ואנשים אחרים, החלו במטה השביתה בהכנות להפגנת אוהדי האחיות ובני-משפחותיהם בכיכר מלכי ישראל בתל-אביב.

ב"לניאדו" הכל כרגיל

אתמול התאספו רופאי "בילינסון" ושמעו הסברים מיו"ר ועד הרופאים. זה דרש מהממשלה לשים קץ לשביתה ולפתוח מו"מ עם האחיות. אסיפת רופאים התקיימה גם בביה"ח "השרון".

בית-החולים "לניאדו" בנתניה, הוא כנראה המוסד היחיד בארץ הפועל בימים אלה כרגיל. האחיות שם לא שובתות, שכן הסכם העבודה לא מרשה לעשות כן. נמסר, כי ב"לניאדו" עלתה התפוסה ב־50 אחוז לעומת ימים רגילים.

★★★

"אנו מאוד מעריכים את עבודת האחיות ויודעים שהן עובדות קשה. איני רוצה להמעיט בחשיבות עבודתן. יחד-עם-זאת, לא ניתן להרוס את המאמצים האדירים של מאות-אלפי אנשים לבלום את האינפלציה" אמר אתמול ראש-הממשלה, שמעון פרס, בעת ביקור שערך בקיבוץ חצרים.

פרס אמר, כי לו היתה הממשלה נעניית לתביעות האחיות ומעלה את שכרן — היו פורצות יום למחרת שביתות נוספות בתביעה להעלאות שכר. "נהיה מוכנים לדון עם האחיות על נושאים אחרים, כמו צפיפות ועומס עבודה. אולם עלינו גם לחשוב על מדיניות שתבטיח את המשך יציבות המשק", אמר פרס.

על נטישת חדרי המיון אמר ראש-הממשלה: "זהו צעד קשה מאוד. יחד-עם-זאת, הממשלה תמשיך להיות עקבית במדיניות השכר שלה".

החולים חוזרים

בבית-החולים "סורוקה" בבאר-שבע המשיכו אתמול האחיות להפעיל כרגיל את חדרי-המיון, בניגוד לשאר בתי-החולים בארץ. האחיות גם איישו כרגיל את כל היחידות לטיפול נמרץ. רופאי בית-החולים התכנסו אתמול לאסיפת הזדהות עם האחיות, אולם לא הפסיקו את עבודתם.

מבית-החולים "סורוקה" נמסר, כי כעת מתחילים לחזור לבית-החולים חולים ששוחררו לבתיהם או שלא אושפזו כלל בגלל השביתה. החולים חוזרים כשמצבם קשה יותר ומחייב אישפוז, וקיימת סכנה ממשית לחייהם של חלק מהחולים ששוחררו לבתיהם.

סגנו של ערפאת מגורש

(סוף מעמוד א')

הפלשתינים הפרו-סוריים לצעד הירדני, קראה אתמול "החזית הדמוקרטית" של נאיף חוואתמה לערפאת, לבטל את ההסכם עם חוסיין, ולהביא בכך לפתיחת דיאלוג בין הארגונים הפלשתינים השונים. כלי התקשורת הסורים לא הגיבו עד עתה על הצעד הירדני, שרבים באש"ף רואים בו צעד שתואם עם הסורים.

זהירות באה"ב

פקידי הממשל הגיבו אמש בזהירות על החלטת ירדן לסגור את משרדי אש"ף, והזהירו מ[...] שצעד זה יסייע ב[...] השלום.

למעשה סבור[...] ניים, כי הקרע [...] לבין ערפאת [...] בכיוון ההפו[...]

מציאות[...]

סגירת [...] בירדן מה[...] החרפת ה[...] בזירה [...] המערכתי[...] בישראל [...] משתלב [...] להקים [...] לערפאת [...] המקורו[...] ארוכה [...] ניתן יו[...] לפיכך [...] בתהליך [...] לירדן [...] זה קשו[...] "צעד[...] משרדי [...] משבצב ש' אש"ף בעיקר בעמאן, מקורות צבאיים ציינו, כי לא מן הנמנע שישנה פעילות סמויה של הארגונים בירדן, כך שקשה להעריך את היקף הארגונים לאחר סגירת חלק הארי ממשרדיהם. המקורות הצבאיים העריכו, כי אש"ף יעביר עתה את משרדיו המפונים לעיראק או ללבנון.

ראשיתו של הקרע בין המלך חוסיין לאש"ף, ותחילתה של האיסטרטגיה להחלפת ההנהגה הנוכחית באש"ף, הוא בפברואר 86', כאשר הודיע המלך כי הוא מפסיק את התיאום המדיני עם ערפאת. במקביל להכרזתו, חלה התקרבות בין ירדן לסוריה בכוונה למנוע את הסורים מלטרפד את המהלך הירדני והופעלו לחצים ירדניים על מצרים כדי שזו תוריד את פרופיל התיאום והסיוע לערפאת. כן הגבירו הירדנים בצורה בולטת את מעורבותם בנעשה בגדה בתחום גיבוש מנהיגות פרו-ירדנית. לשיא המעורבות הגיעו [...] עם ההכרזה על תכנית [...] של 150 [...]

[...] אלוף (מיל.) אהרן יריב. להערכתו, הצעד שנקט המלך נועד להפעיל לחץ על ערפאת ולגרום לו להגמיש את עמדותיו.

יריב ציין עוד, כי להערכתו סגירת המשרדים בירדן לא תשפיע על יחסי המלך חוסיין עם סוריה וכי ירדן תוכל להגן בעולם הערבי על הצעד בו נקטה, בטענה כי לא סגרה את משרדי אש"ף כולם, אלא רק את משרדי פת"ח.

צלצול מהיר

ח"כ אליהו שפייזר, יו"ר ועדת הכלכלה:

מפלגת העבודה כולה מוכתמת

אתה מאשים את עמיתיך לסיעה בהתעלמות ממסקנות ועדת בייסקי בכל הנוגע לחיובו של רקנטי להתפטר.

כן, סופר לי, ששר בכיר משרי המערך צלצל לאחר מכן [...] המערכת הבנקאית והפציר בו להמשיך ולהיאבק. זהו מחדל חמור המכתים את מפלגת העבודה כולה. מפלגה, שמצעה ודרכה מחייבים אותה לנהוג אחרת מהליכוד. אלא שעד כה לא קם צדיק אחד, לפחות שכולם משלמים מס שפתיים. לו רצתה הממשלה, יכולה היתה להשיג אותן תוצאות עוד לפני ועדת בייסקי. ואז היו נחסכים מליוני הדולרים היקרים מאוד, המשולמים ליועצי הצמרת על חשבון עם ישראל. אלא שהיא לא רצתה. ועכשיו, כשיש כבר דו"ח, היא אינה רוצה לממש את מסקנות הדו"ח.

מהו ההסבר שלך? קשרים אישיים עם רקנטי? תרומות למפלגה?

ההתנהגות המוזרה הזאת מבהירה פעם נוספת עד כמה משקל הבנקאות היא חזקה, ועד כמה עשוייה השפעתה לשבש את דרכם של בני-אדם. הדבר דומה לעורך-דין שמעל, או לרופא שסרח. אלא שבשהללו מורחקים, איש אינו פוצה פה ומצפצף. אבל – כשהדבר נוגע במקורבים לשלטון, מסתבר שהללו זוכים ליחס של איפה ואיפה. והמדהים הוא, שדווקא אנחנו, שבהיותנו באופוזיציה הטפנו עולמות, לא הופכים עתה אפילו אבן.

האם ישנם אמצעים נוספים בהם יכולה הממשלה לנקוט כנגד מנהל בנק דיסקונט?

לו היתה הממשלה מפסיקה את עסקיה עם בנק דיסקונט, לא היה צורך בכל הפארסה הזאת של עיכוב האמיסיות. שהם יכולים להיות אתה הרבה זמן. ניתן היה להפסיק, למשל, את תשלומי הסובסידיות והאגרות באמצעות בנק דיסקונט ולהעביר אותם לבנקים אחרים. וצעדים נוספים, יעילים לא פחות, שיחייבו את רקנטי להתפטר. אלו שטרם נעשה ולו גם צעד אחד ליישום המסקנות הבאות להגן על ציבור הלקוחות והיא מטילה את המשימה כולה לפתחו של [...] ישראל. הזקוק בעצמו לשינוי מהותי, על מנת להבטיח את [...] השפעת המערכת הבנקאית גם עליו.

אתי רונאל

אברהם שלום בבג"ץ

(סוף מעמוד א')

התנגדו בתוקף לחקמת ועדת חקירה. (ראה כתבה בעניין זה בעמוד 1)

בבקשת החנינה ראיתי הודאה בעבירות. נוסח בקשת החנינה לא בא כדי לשמש צידוק משפטי המבטל את העבירות. אלא כדי לציין את המסגרת בה פעלתי, תמהווה נימוק מדוע ראוי לחון אותי מהעבירות האלה, נימוק שיעמוד גם בפני אלה שבקשת החנינה עשויה להגיע אליהם" – דברים אלה נאמרו בתצהיר, שהגיש ראש השב"כ לבג"צ.

אתמול הוגשו לבג"צ 4 תצהירי תשובה מטעם אנשי השב"כ שקיבלו חנינה מידי נשיא המדינה. התצהירים הוגשו בעקבות צו שהוציא בג"צ לפני שבוע ימים בעקבות חמש עתירות שהוגשו בעניין פרשת אוטובוס קו 300 וספיחיה.

כתב עתי"ם דוד פרידמן מציין, כי שני תצהירים של היועץ המשפטי לשב"כ ואיש שב"כ נוסף לא נמסרו לפרסום, לאור בקשה של המצהירים, כי החומר יובא רק לעיון השופטים ולא יימסר לעיון העותרים.

"אזרחי ישראל אינם יודעים תמיד להעריך נכונה, את מלאכת הקודש החשאית הנעשית יום יום בידי אנשים טובים ומקצועיים של שלוחות מערכת הבטחון" אמר נשיא המדינה חיים הרצוג בנאום שנשא אתמול בטכס חלוקת פרס בטחון ישראל. הרצוג טען, כי אין אזרחי ישראל ערים תמיד לעובדה, שרק בזכותם של אותם גיבורים עלומים יכולים במדינת-ישראל לקיים מידה סבירה של חיים נורמליים. "לעיתים קורה שאנחנו נסחפים כל-כך אחר "תורת המלכות" כביכול, עד שאנו נוטים לשכוח את הבעיות האמיתיות, את האיום על קיומנו ואת חומרת מצבנו הבטחוני", אמר הנשיא.

בג"ץ ציווה: ניתוח

(סוף מעמוד א')

בהתייחס לעותרת הנוספת באותה עתירה, המצויה בחודש התשיעי להריונה וחוששת ללידה שיוולד במהלך השביתה, הורה השופט בייסקי להעביר את הדיון בחלק זה של העתירה בפני הרכב של שלושה שופטי בג"ץ.

כתב עתי"ם, דוד פרידמן, מציין, כי העותר חיים לרנר קיבל התקף לב שלישי במספר בימים האחרונים, ורופאו המליצו לניתוחי לב קבעו, כי עליו לעבור בדחיפות ניתוח לב פתוח. ניתוח זה אינו יכול להתקיים בשל היעדר אחים ואחיות בחדרי הניתוחים.

אמש פנה מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' דן מיכאלי, לבית החולים "איכילוב" בתל-אביב, כדי לברר את ביצוע הצו.

ממטה השביתה של האחיות ב"איכילוב" נמסר לו, כי הן אישרו מבחינתן את ביצוע הניתוח לחיים לרנר. ביום ו' בבוקר. המנכ"ל מסר עוד, שיעקוב באופן אישי אחר ביצוע הניתוח.

דובר משרד-הבריאות, שמואל אלגרבלי, מסר לכתב עתי"ם, כי פרופ' מיכאלי הופתע מכך, שיש בעיה בביצוע ניתוח דחוף ומהגשת הבג"ץ, כיוון שעל-פי הדיווחים מהנהלת "איכילוב", עד עתה לא היו קשיים בהשגת אישורים ממטה השביתה לניתוחים דחופים.

בבדיקה שערך המנכ"ל נודע, שחיים לרנר עבר טיפול של צינתור לב לקראת הניתוח. (עתי"ם)

ביום השנה
לפטירת בננו-חברנו היקר
משה'לה לבנה ז"ל
נעלה לקברו
ביום ראשון 13.7.86 בשעה 16.00
לגילוי המצבה
המשפחה
וקיבוץ [...]

על המשמר
עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל-אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 4-43360-3
המען למכתבים: שירות שק-דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex; 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן-יהודה 2, בניין קנסור חדרים 102–121, טל' 6-225125, המען למכתבים ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה 33134 רח' מכונר 17, טל' 673673, המען למכתבים ת"ד 4007 חיפה 31040.

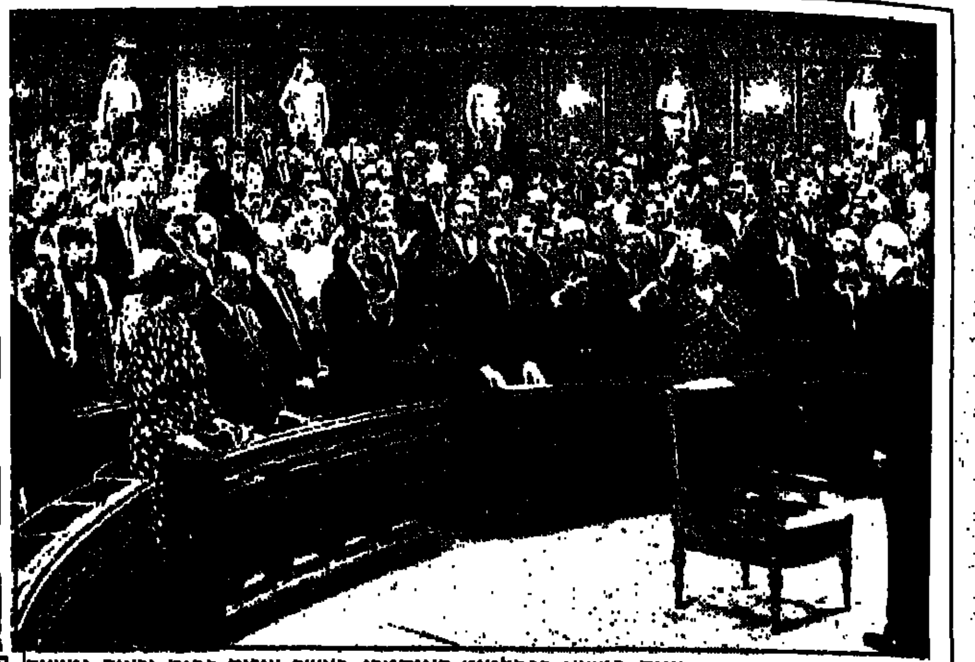

קורט ואלדהיים נשבע אמונים כנשיא בפרלמנט האוסטרי. כאשר צירים רבים נראים נמנעים ממחיאות כפיים. (צילום: אי.פי.)

הרב הניו-יורקי אברהם וייס בראש מפגינים נגד ואלדהיים ליד ארמון הנשיאות בעת השבעתו לנשיא בווינה. (צילום: אי.פי)

ואלדהיים דיבר על אימי הנאצים ושרים הנידו ראש בחוסר אמון

בתום נאום ההכתרה של ואלדהיים בארמון הנשיאות — נמנעו צירי פרלמנט רבים ממחיאות כפיים ● הקנצלר לשעבר סינוביץ ויורשו. פרנץ וראניצקי האזינו בפנים מאובנות לנאום שבו אמר בין היתר שישתדל להיות... נשיא חזק ● כ־20 מפגינים ובהם ביאטה קלארספלד הפגינו מחוץ לארמון בעת הטקס

וינה. — קורט ואלדהיים, לשעבר המזכיר הכללי של האו"ם. הושבע אתמול לנשיא אוסטריה — לאחר מערכת בחירות סוערת, בה הואשם כי הסתיר את עברו הנאצי והיה מעורב בפשעי מלחמה באזור הבלקנים.

ואלדהיים שחור ודחה בתוקף את ההאשמות האלה. הוא הנשיא הראשון של אוסטריה לאחר מלחמת העולם שלא נתמך על-ידי המפלגה הסוציאליסטית הוותיקה. הוא הושבע בפני מליאת שני בתי הפרלמנט.

ואלדהיים נראה מתוח, משום שסבל מקלקול קיבה בשבועות האחרונים.

כ־20 איש, ביניהם הרב אבי וייס מארה"ב וביאטה קלרספלד, ציידת הנאצים, הפגינו בעת טקס ההכתרה ליד ארמון הנשיאות. וייס ושלושה אחרים, לבשו מדים של מחנות הריכוז.

ואלדהיים, 67, נוטל לידו את הנשיאות מרודולף קירשלאגר הפופולרי, שפרש מתפקידו לאחר שתי כהונות.

בנאום השבעה גינה ואלדהיים את האנטישמיות כ"יחס נפשי איום", שאין להרשות כי ישתרש שוב באוסטריה.

הקנצלר לשעבר סינוביץ, יורשו פראנץ וראניצקי, שרי ממשלה וצירי פרלמנט האזינו בפנים מאובנות לנאום ההשבעה של ואלדהיים. כמה מהם הניעו ראשיהם בחוסר אמון נוכח הערותיו של ואלדהיים שבהן הביע את הזוועות ונוכח מה שעבר על אוסטריה תחת שלטון הנאצים.

רבים מצירי הסוציאליסטים נמנעו ממחיאות כפיים בסוף הנאום. החוקה האוסטרית מעניקה לנשיא סמכויות נרחבות למדי, אולם הנשיאים הקודמים לא הפעילו את הסמכויות האלה.

ואלדהיים אמר, כי הוא ישתדל להיות נשיא חזק יותר ונושא זה הפך לסיסמה מרכזית בכנס הבחירות שלו. בנאום ההשבעה אמר כי הסמכות הפוליטית והמוסרית של הנשיא, אין בה כדי לשנות את האיזון הפוליטי הנקבע על ידי הבחירות לפרלמנט.

וראניצקי עמד להגיש לנשיא החדש את התפטרותו והתפטרות הקואליציה. ואלדהיים אמר, כי ינהג לפי הנוהג המסורתי וידחה את הצעת התפטרות. (עד"ר וע"צו)

מחאתה של הכנסת: צפייה של שעות ב"שואה"

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

הכנסת מחתה אתמול בדרך מקורית נגד הכתרתו של קורט ולדהיים לנשיא אוסטריה: באולם ההרצאות ישבו כמה עשרות ח"כים וצפו בדממה במשך שעות ארוכות בסרטו של קלוד לנצמן – "שואה". נכחו באולם יו"ר הכנסת ש. הלל, נציגי הלוחמים בנאצים, חמישה מ"תאומי מנגלה". שישה עובדי כנסת שהם ניצולי שואה ורעייתו של קלוד לנצמן. ההקרנה נערכה ביוזמתו ובחסותו של יו"ר ועדת החינוך נחמן רז. אילו נתקבלה ההצעה המקורית. והסרט היה מוקרן במלואו. יתכן שמחאת הכנסת היתה מרשימה הרבה יותר.

"שואה" איננו סרט תיעודי ואף לא עלילתי. זהו נסיון רב-עוצמה להפגיש את הניצולים. העדים והרוצחים עם עברם. במקום שבו אירעו הדברים: בטרבלינקה. אושוויץ. חלמנו. סוביבור. מלאכת התחקיר נתפרשה על פני 14 ארצות. הסרט נמשך למעלה מתשע שעות. והוא נערך מתוך סרטי צילום באורך של 350 שעות. הזמן הסיפורי זהה, כביכול, לזמן המסופר. אצל הצופה נוצרת התחושה כי הוא רואה את האירועים בקצב התרחשותם.

חוק לאיסור הכחשת השואה שיזם גרנות — התקבל בכנסת

מאת מנטי בזוק כתב "על המשמר" בכנסת

הכנסת קיבלה אתמול, יום השבעתו של קורט ולדהיים לנשיא אוסטריה, את חוק איסור הכחשת השואה. יזם את החוק מזכ"ל מפ"ם אלעזר גרנות.

את החוק הניח אתמול על שולחן הכנסת, בשם ועדת החוקה חוק ומשפט, דב שילנסקי (ליכוד-חירות). שילנסקי הדגיש, כי רק בימים אלו הובהר פשע נוסף של ולדהיים — אחריותו לשיגור 2500 יהודי יוון לאושוויץ, וזאת בנוסף לפשעים חמורים אחרים בהם היה מעורב. שילנסקי סיפר כי היה ברכבת עם יהודים מיוון, מקורבנותיו של מי שמונה אתמול לנשיא אוסטריה.

חוק איסור הכחשת השואה, קובע עונש מירבי של חמש שנות מאסר על הכחשת השואה או הבעת אהדה לנאצים ולמעשיהם.

כתבנו מעיד כי בכנסת הביעו אתמול ח"כים רבים פליאה, על שיו"ר ועדת החוקה אלי קולס (ליכוד-ליברלים) הטיל את מלאכת הגשת החוק לקריאה השניה והשלישית על שילנסקי. אותם אישים אמרו, כי כן הראוי היה, להטיל תפקיד זה על יוזם החוק, והגישו לקריאה הטרומית אלעזר גרנות.

● סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, אישר את הארכת שנת הלימודים בחודש נוסף ביישובי קו העימות בצפון. ההחלטה הזו באה לענות על הצרכים החינוכיים והבטחוניים היחודיים של מערכת החינוך ביישובי הספר.

● השופט דוד בורל נתמנה לשופט ראשי בבית הדין האיזורי לעבודה בתל-אביב.

● במשרד החינוך שוקלים לסגור את בית הספר "הוד הלבנון" ברחובות אשר בו לומדים 64 תלמידים בלבד מדובב ובמבנה מושבים סמוכים.

מסקנות הפרקליטות הצבאית

הרב שקרא "למחוק את עמלק" ...לא התכוון לעם הערבי

ואולם הוצאו הנחיות לכל הרבנים הצבאיים לנהוג זהירות בחומר ההסברה התורני, ולא לשרבב לתוכו "נושאים פוליטיים"

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

"בחשדות נגד הרב (רס"ן) דוליק לא נתגלה ממש. אין בדף שהוציא כל איזכור מפורש על הציבור הערבי". כך קובע הפרקליט הצבאי הראשי בתום חקירה שהתנהלה במצ"ח נגד רס"ן שמואל דוליק, הרב הצבאי של יחידות צה"ל בשטחים.

כזכור, הוגשה לפני מספר שבועות תלונה למשטרה נגד הרב דוליק על שהוציא דף הסברה יהודית שבו הטיף "למחוק את עמלק". דף ההסברה גרם או להתמרמרות בקרב קצינים בכירים אחרים שדרשו בדיקה אולם רק תלונתו של האזרח אהוד שפיגל הביאה לפתיחה בחקירה.

בפסיקתו קובע הפרקליט הצבאי הראשי, כי בחקירה ובבדיקת הדף לא נמצאה כל ראיה כדי לסתור את גירסתו של הרב לפיה לא נתכוון לעם הערבי. עם זאת ממליץ הפרקליט, כי בחומר ההסברה התורני שנועד להעמיק את ערכי התורה, העם והארץ, יגלו הרבנים הצבאיים יתר זהירות ויימנעו מלעסוק בכל נושא שעשוי להיות לו השלכה פוליטית-ציבורית.

הרב הראשי לצה"ל אלוף גד נבון אמור להעביר בימים הקרובים הנחיה ברוח זו לכל הרבנים הצבאיים הפיקודיים. במרחבים וביחידות.

מצה"ל נמסר אתמול כי המזכיר הכללי של תנועת ש"ס הרב [...] אריה דרעי משרת כשרות בצה"ל כחוק והוצב על פי כישוריו בתפקיד של משגיח כשרות ביחידת הרבנות הצבאית בשטחים.

רובינשטיין העביר לממשלה הצעת החלטה לבטל יוזמת ה"חיש-גד"

מאת דליה שהורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

שר התקשורת פרופ' אמנון רובינשטיין העביר אתמול למזכירות הממשלה הצעת החלטה שתוכנה — ביטול תוספת רישום התואר "גר" או "התגייר" ברישומי משרד הפנים ובתעודות הזהות של אזרחי המדינה שעברו הליכי גיור.

בדברי ההסבר להצעת ההחלטה כותב פרופ' רובינשטיין, כי הנחיית משרד הפנים להוסיף את רישום הגיור, יוצרת אפליה ממוסדת ובלתי-נסבלת בין יהודי ליהודי, מהווה שינוי מהותי בדרכי הרישום של תעודות זהות ויש בה כה סטיה חמורה מסדרי הרישום הנהוגים.

עיריית רמאללה חוזרה לידיים ערביות בלא שמונה ראש עיר

המינהל האזרחי לא מינה מחליף לראש העירייה הישראלי, ובך "הועבר" ה"שלטון" ■ ירדן אינה מצליחה להשיג תמיכה ציבורית למועמדיה לראשי ערים

מאת כתב "על המשמר"

עיריית רמאללה עוברת למעשה תהליך של "ערביזציה" לאחר שראש העירייה הישראלי סיים את תפקידו לפני כמה שבועות והמינהל האזרחי לא מינה לו מחליף. את העירייה מנהלים כעת ראשי המחלקות הערביים ובכך בעצם חזרה העירייה להיות ערבית.

על המאמץ הירדני למנות ראשי עיריות, מוסר כתבנו, כי בינתיים אין למהלך הזה הצלחה. ארבעת האישים שמונו — לירדן, ושהיו כומנם מועמדים לתפקיד ראשי העיריות ברמאללה, אל-בירה, חברון ודורה אינם מצליחים להשיג תמיכה ציבורית להשימות של מועצות עיריות, ועדיין לא פנו בבקשה רשמית למינהל האזרחי.

עם זאת, עבדול פתח דורין מדורה כבר מונה בידי ישראל, לפני המהלך הירדני. ומינויו לרבת-עמון מהווה הכרה ירדנית במינוי הישראלי.

עבדול פתח דורין היה בזמנו חבר באגודות הכפרים. ההכרה הירדנית בו מהווה פתיחת דף חדש עם האגודות, פעילים באגודות, שנרנו בירדן שלא בטיחים קיבלו חנינות ולפני כ־3 שבועות נפגש בלתונה ראש אגודות הכפרים מהר חברון ג'מיל אל-עמלה עם יו"ר הפרלמנט הירדני עאכף אל-פאיז.

הקרן לפרסי יצירה לסופרים עבריים
מטעם ראש הממשלה
ויסודו של לוי אשכול ז"ל

משרד החינוך והתרבות
המועצה הציבורית לתרבות ואמנות

פרסי יצירה לשנת תשמ"ו

ועד הנאמנים של הקרן מודיע לסופרים העבריים תושבי ישראל, כי אפשר לפנות אל הקרן לקבלת פרס היצירה לשנת תשמ"ו.

המועד האחרון לפנייה הוא יום שישי י"א תמוז תשמ"ו 17.7.86.

עם קבלת הפניות יישלח שאלון, אותו יש למלא ולהחזיר עד יום שישי ג' באב תשמ"ו 8.8.86.

הכתובת לפניות אל הקרן: רח' תל-חי 3 תל-אביב 64334.

אהרון ידלין, יו"ר ועד הנאמנים

ב"ספר המאזן הצבאי" האסטרטגי במזה"ת לשנת 85"

סוריה לא הצליחה להגיע לאיזון אסטרטגי בתחום האווירי

מדו"ח המאזן הצבאי שערך האלוף אהרון יריב, ראש המכון למחקרים אסטרטגיים עולה, כי סוריה הגדילה את מספר חייליה ב־50% מ־1982 ולה 840 אלף חיילים ו־4,100 טנקים ■ צה"ל הגדיל סד"כ המילואים חרף הקיצוצים ■ התעצמות בכל צבאות ערב

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

"למרות בניין הכוח המרשים שלה, סוריה טרם הגיעה לאיזון אסטרטגי עם ישראל. הדבר נכון במיוחד בתחום הכוח האווירי ויותר מכך, בהגנה האווירית". אלה מסקנותיו של האלוף (מיל.) אהרון יריב, ראש המכון למחקרים אסטרטגיים, באוניברסיטת תל־אביב.

אהרון יריב דיבר אתמול במסיבת עיתונאים בתל־אביב בהציגו את ספר "המאזן הצבאי האסטרטגי במזרח־התיכון" לשנת 1985.

הדובר הדגיש כי התעצמות צבא סוריה והפינוי החלקי מלבנון, הציבו איומים חדשים כלפי ישראל: כוח צבאי סורי גדול נמצא באיזור דמשק ומהווה עתודה לחזית רמת־הגולן. יכולתה של סוריה לפגוע בעורף ישראל באמצעות טילי קרקע־קרקע ארוכי־טווח, וכן התראה קצרה יחסית לגבי מתקפה סורית בגולן.

דו"ח המאזן הצבאי במזרח־התיכון מגלה, כי הצבא הסורי גדל ב־50 אחוז מאז 1982. לצבא הסורי כיום 9 דיוויזיות 840,000 חייל ו־4,100 טנקים.

ישראל לעומת זאת צמצמה ב־1985 את הוצאות הביטחון כ־300 מיליון דולר אולם ארגון מחדש איפשר לצה"ל תוספת של אוגדת מילואים אחת. לצה"ל יש כיום 12 אוגדות.

אהרון יריב מסר כי ב־1985 נמשך תהליך הגידול בכל צבאות ערב כאשר המאפיין הוא גיוון מקורות הרכש.

"אין כמעט אמצעי לחימה עיקרי שקיים בצה"ל ולא נמצא ברשות צבאות ערב" אמר יריב. הצבא הירדני גדל בחטיבת חי"ר, ב־160 טנקים וביכולת. כן רכשו הירדנים 24 מסוקי תקיפה מדגם "קוברה" ושיפרו את יכולת ההגנה האווירית.

מצרים — הוצאות הביטחון הגיעו ב־85' ל־3.7 מיליארד דולר. צבא היבשה גדל בדיוויזיית שיריון נוספת (סך־הכל 12 דיוויזיות). הצי המצרי התחזק בפריגטות ובספינות טילים. חיל־האוויר המצרי קלט מטוסי אף־16 ומיראז' 2000.

לוב — תהליך של התארגנות מחדש בצבא תוספת של כ־30,000 חיילים ב־1985. נוספו נגמ"שים וכלי־שיט.

עיראק — גידול ניכר בצבא נוספו 1,300 טנקים, 180 מטוסים, מסוקים ואמצעים נוספים. בדברי הסיכום אמר אהרון יריב, כי למרות ההתעצמות אין קואליציה צבאית ערבית נגד ישראל כל עוד נמשכת מלחמת עיראק־איראן; והעולם הערבי מפולג. "האיום היחיד, המיידי והמוחשי הוא האיום הסורי" אמר יריב.

(רשימה מפורטת על המאזן הצבאי אסטרטגי במזרח־התיכון תובא בימים הקרובים).

לובלסקי: קחו את האקדחים מידי הבעלים האלימים

בכנס מחאה שקיימה אתמול נעמת נגד "המדיניות הכושלת בטיפול באלימות במשפחה" קראה לובלסקי למשטרה להגביר המעצרים המונעים

67 אחוז מהנשים שטופלו בשנתיים האחרונות במרכז למניעת אלימות במשפחה של נעמ"ת, דיווחו כי בעליהן האלימים איימו עליהן ברצח. 12 אחוז מהבעלים המכים מחזיקים נשק ברשיון.

על כך מסרה אתמול מאשה לובלסקי, בכנס מחאה שקיימה נעמת נגד המדיניות הכושלת של הרשויות בבעיות האלימות במשפחה. הכנס נערך בפארק הלאומי ברמת גן, בהשתתפות כ־3,500 אימהות ברוכות ילדים. הנתונים עולים מסקר שערכה נעמת באחרונה בקרב 595 משפחות והוא מבוסס על דיווחיהן של הנשים המוכות. לובלסקי הדגישה, כי אמנם לא כל איום ברצח אכן מתבצע. היא קראה למשרד הפנים לבטל רשיונות להחזקת נשק של גברים אלימים.

לובלסקי תבעה לתקן את חוק העונשין (תשל"ז־1977) ולהעלות את תקופת המאסר בגין אלימות במשפחה עד 5 שנים, במקום מקסימום של 3 שנים שמתיר החוק היום.

מזכ"ל נעמת פנתה גם למערכת המשפטית שתתייחס ביתר חומרה לעבירות של אלימות במשפחה: להחמיר בעונשים, להגיש צווי מניעה כדי להרחיק את התוקף מהקרבן, לזרז את ההליכים ולהשתמש באפשרות הקיימת בחוק לשיפוט מהיר, וכן לחייב את הבעלים האלימים לעבור טיפול גמילה, גם בין כותלי בית הכלא.

"כאשר אשה באה למשטרה וסימני חבלה על גופה אין מקום לספקות", אמרה לובלסקי באשר למעצרים המונעים.

היא תבעה מהמשטרה להכשיר צוות מיוחד של שוטרים שיהיה מסוגל לאבחן את הפניות ולהגיש תזכירים לבית המשפט, כפי שנהוג ברוב הארצות הנאורות בעולם.

(עתים)

אקדח נצור — ליד גופתו של קצין בכיר במיל' שהתאבד

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

חוקרים במשטרת מרחב חיפה מעריכים כי אל"מ (מיל.) מאיר הופמן בן 55 התאבד על־אף שאקדחו נמצא מונח לידו נצור.

עו"ד מאיר הופמן ששימש כנשיא בית־הדין הצבאי ביהודה ושומרון במשך שנים ארוכות נמצא ביום שבת לפני כ־10 ימים מוטל בתוך שלולית דם בדירת הוריו שברח' צפרירים בחיפה על־ידי בנו החורג ועל־ידי חוקרי המשטרה.

מסיפור חייו של הופמן עולה, כי בשנת '71 נישא בשנית למורה בבית ספר בחיפה. לפני 8 שנים חלה הידרדרות בחיי הנישואין של השניים והם נפרדו. אולם לפני כשנה שבו והתאחדו בשנית. אשתו סיפרה כי לקראת חג הפסח האחרון ירד הופמן ב־20 ק"ג במשקלו, וכי נראה מודאג. לדבריה חשש ממחלה ממארת. היא סיפרה כי ביום שישי, בטרם התאבד, "לא עצם את העין כל הלילה". ביום שבת בבוקר יצאה אשתו של הופמן יחד עם בנה, נ.ב., לפעילותה באגודת צער בעלי־חיים. משחזרה אחה"צ לביתה ולא מצאה את בעלה בבית, החלה לדאוג. רק סמוך לשעה 8 בערב החליטה להתקשר למשטרה. זו, יחד עם בנו החורג של עו"ד הופמן יצאה לבית הוריו שאיש אינו מתגורר בו. כשפתחו השוטרים את הדלת נמצא הופמן בתוך שלולית דם, לאחר שירה בראשו. אקדחו היה מוטל לידו נצור, והוא לא השאיר אחריו כל מכתב. גופתו של הופמן הועברה למכון הפתולוגי לנתיחה שלאחר המוות. בקרב החוקרים מתגבשת הדעה, כי בטרם נפח הופמן את נשמתו עוד הספיק לנצור את אקדחו.

הופמן השתחרר מצה"ל [illegible] כ־8 שנים בדרגת אל"מ, ופתח משרד עורכי־דין בחיפה יחד עם שותפו אלי שחף. הוא שימש באחרונה יועץ משפטי לחברת עמידר במחוז חיפה והצפון.

5 מושבים יחסלו המשקים המשפחתיים להחזר חובותיהם

מדובר במושבים בנגב: ברוש, עוצם, ניר־חן, תלמי־אליהו וכוכב, שחובותיהם יומרו במכסות ייצור ובנכסי האגודה שהם מחזיקים — המושבים ייהפכו לישובים רגילים

מאת שלי יחזמובייץ', כתבת "על המשמר"

חמישה מושבים בדרום יחסלו בקרוב את המשקים המשפחתיים בגלל חובותיהם הכבדים. הצעה חסרת תקדים זו הובאה אתמול בפני ראש הממשלה שמעון פרס בעת שביקר במושב נבטים בדרום. מדובר במושבים ברוש, עוצם, ניר־חן, תלמי־אליהו וכוכב.

חובותיהם של חמשת המושבים מגיעים לסכום של כ־2 מיליון דולר. מזכיר ארגון הקניות של המושבים, נחמיה יצחק, אמר כי חמשת המושבים יחדלו מלתפקד כמושבים. חובותיהם יומרו במכסות הייצור ובנכסי האגודה שהם מחזיקים בידיהם כעת, והם יתפקדו כישובים רגילים, ולא כמושבים. במושבים אחרים יהיו משפחות בודדות שיחדלו מלתפקד כחברות מושב, אולם ימשיכו להתגורר במושב.

"היה קשה מאוד להחליט על כך אבל אין ברירה", אמר נחמיה יצחק. "המושבים שעליהם מדובר כבר הפסיקו מזמן להיות מושבים, והם רוצים רק להיפטר מהחובות שלהם. לכן הם מסכימים להצעה". הרעיון בדבר חיסול המשקים, לפי דברי נחמיה יצחק, הוצע על־ידי תנועת המושבים [illegible] של הסוכנות ושל משרד החקלאות.

ראש הממשלה יקיים היום דיון משותף עם הסוכנות, מנהלי הבנקים והאוצר, במגמה לסייע למושבים. אתמול אמר ראש הממשלה לנציגי המושבים — "אתם צודקים, אבל הקופה מוגבלת. אני מקווה שמהר נמצא פתרון חלקי לפחות, לישובי הנגב". נראה שהדיון היום לא ישנה את גורלם של חמשת המושבים שהוחלט לסגרם.

פרס ערך אתמול סיור בקיבוצי הדרום, במושב נבטים, במרכז ג'ון אלון שבקריית להב, ובישוב החדש להבים. ה[illegible] אמר כי קיים כבר אישור [illegible] הקמתם של מספר פרוייקטים שישפרו את מצבו של הנגב: פרוייקט הקמת תחנת אנרגיה סולרית באיזור דימונה בהשקעה של 60 מיליון דולר לפי דגם דומה שנבנה בקליפורניה; הרחבת [illegible] הקמת תחנת השידור "קול אמריקה" בערבה בהשקעה של 300 מיליון דולר. פרוייקט מיזשוב ארצי שמרכזו בבאר־שבע [illegible] מים חרש של מי־השפכים של גוש דן שיועברו לנגב.

בטקס חנוכת הישוב להבים אמר ראש הממשלה: "חטאנו כלפי הנגב בחטא של הזנחה שנים על שנים. והטענות אינן כלפי תושבי הנגב אלא על המדינה".

רוב הקצינים ממשוחררי המחתרת אינם נושאים תפקיד פיקודי

מאת אבי בניהו

מתוך 20 משוחררי המחתרת היהודית, ישנם שמונה קצינים ועוד 12 חוגרים — רק קצין אחד משובץ עתה בתפקיד פיקודי כמפקד מחלקה במילואים. באגף כוח־האדם בצה"ל נעשתה בימים האחרונים בדיקה מדוקדקת בנושא מקום הצבתם, ודרך הטיפול בהחזרתם לשירות מילואים של אסירי המחתרת היהודית. דו"ח הבדיקה יוגש כבר היום לשר הבטחון יצחק רבין שהורה כזכור לעכב את כל הטיפול בנושא עד הבירור. מהדו"ח מסתבר כי מרבית האסירים לשעבר שלהם דרגות קצונה משובצים עתה ביחידת המעבר של צה"ל ללא תפקיד. 9 מתוך 12 החוגרים שובצו כבר במערך הלוחם של צה"ל ובהגנה המרחבית.

מחבל נהרג בהיתקלות עם חיילי צה"ל

מחבל נהרג בהיתקלות עם כוחות צה"ל, שערכו סריקות וחיפושים מצפון לרצועת הביטחון.

אנשים ואירועים

זה לא תנור זה רדיו... בתערוכת היובל של "קול ישראל"

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

"האזינו לקול ירושלים" — זהו המשפט שפתח את השידור העברי הראשון בשירות השידור הפלשתינאי תחת שלטון המנדט ביום ב' ב־30 במרץ 1936. החל מהיום יוכלו המבקרים במוזיאון ישראל לשמוע משפט זה ורבים אחרים בתערוכת "אותות ומופתים" – סיפורו של הרדיו העברי במלאת לו יובל שנים. בצידם של מוצגים הסטוריים כמו מקלט הרדיו בתוכו הוסתר משדר ה"הגנה", שקישר בין הישובים, תנור חימום חשמלי ששימש כ"סליק" למשדרי הפלמ"ח, מצלמת שהסוותה בתוכה משדר נייד, ומוצגים רבים נוספים מתקופת שידורי המחתרות ומימיו הראשונים של הרדיו. באודיטוריום של מוזיאון ישראל אולפן רדיו חי, ובו יעבירו שדרי קול ישראל יום יום במשך כשעתיים את "בחצי היום", "יש ענין", "כל צבעי הקשת" ותכניות נוספות בנוכחותם ובהשתתפותם של מבקרי התערוכה במוזיאון. בד בבד יוכלו המבקרים לשמוע קטעי אומר ומנגינות הסטוריות כ"קול ישראל לגולה" "שבוע טוב", "גול וסל על הגל" ועוד ועוד. וכך — מקווים מארגני התערוכה במשך שנתיים, מעצבה פרופסור עמיר, ואברהם שושני רכז התערוכה – להפכה להפנינג אמיתי, נושם ומשדר.

בטקס פתיחת התערוכה שהתקיים אתמול במעמד נשיא המדינה חיים הרצוג, שר החינוך והתרבות, יצחק נבון (שנודע כקריין קול ישראל לשעבר), ראש עירית ירושלים טדי קולק (שפיקח בזמנו על השידורים) ומנהל קול ישראל גדעון לב ארי, סיפרו אנשי הרדיו על הימים בהם נאסרה "התקווה" לשידור על ידי שלטון המנדט, ואי לכך השמיעו השדרים העברים שוב ושוב את יצירתו של סמטנה "המולדבה" על שום דמיונה להמנון הלאומי. יצחק נבון סיפר כי למרות שבנין היה בנעוריו חבר השומר הצעיר היה פעם הוא חבר בית"ר. ואי לכך נחשד בשריפת [illegible] השומר הצעיר, ונעצר למשך כמה שעות עד שנזכר באליבי שאין להפריכו: באותה שעה בדיוק השתתף נבון הנער בשידור התכנית "אלוף בצלות ואלוף שום" ברדיו.

מזון תעשייתי מגביר המתיחות שלפני הווסת

בריטון. — אורח חיים של מזון מהיר תעשייתי (המבורגרים, צ'יפס) ויותר מיני מזונות המוגשים ברוכבים במחירים זולים, ביחד עם אלכוהול וטבק, חושפים נשים למתיחויות חריפות שלפני תקופת הווסת — כך לפי מחקר שעשתה קבוצת חוקרי רפואה בריטים המתמחים במצב מיוחד זה.

שירות היעוץ למתיחות שלפני הווסת אומר בדו"ח שלו, כי נשים רבות בגיל הפריון חשופות עתה יותר לתסמונת זו בגלל אורח חיים הגורם למחסור בויטמינים.

"תפריטים מודרניים רבים סובלים כיום ממחסור בויטמינים ומינרלים חיוניים והציבור צורך הרבה יותר מזון תעשייתי מוכן מאשר אי־פעם, בו בזמן שגדלים גם צריכת האלכוהול והטבק", קובע הדו"ח.

"כאשר מצטברות העובדות הללו, אין להתפלא שהרבה יותר נשים סובלות מסימפטומים בלתי־נעימים כמו הורדה, עצבנות, מתח, חוסר סבלנות ודכאון, חוסר שינה ורכות יתר של השדיים", מסכם הדו"ח הרפואי הבריטי.

(עתים)

סיבה למסיבה למלכי אירופה

מאת עלי כהן, כתב "על המשמר" בדנמרק

קופנהגן. — המלך היווני הגולה קונסטנטין ורעייתו אנה־מריה מכינים את כנם, הצעיר מבין 5 ילדים במקום גלותם באנגליה.

לחגיגה המשפחתית יגיעו כל המי ומי במשפחה המלכותית הדנית המסתעפת ל־5 בתי מלכות באירופה.

מי שלא תגיע לחגיגות, תהיה דווקא אחותה הבכירה של אנה־מריה, מלכת דנמרק מרגרטה, שתאלץ להישאר בבית ולמלא את תפקידה כמלכה וכראש המדינה, משום שכל ממלאי המקום, החל מאמה ואחותה וכלה בבנה [illegible] בחגיגה.

"משכנות שאננים" לאמנים מעתה גם בקרית שמונה

בקרית שמונה הוחלט להעניק דירות חינם. אין כסף לאמנים ואנשי רוח שיסכימו להתגורר בעיירה, גם לתקופות קצרות.

האמנים יזכו בדירה מרווחת ומשופצת בשכונת עין־זהב סמוך לקאנטרי הסטודנטים. הם לא יידרשו לתת בתמורה הופעות כלשהן אולם עיריית קרית־שמונה לא תתנגד ליוזמות כאלה, אם יהיו.

(עתים)

אושרה התוכנית להקמת מרינה בין־לאומית בעכו

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

הוועדה הארצית למרינות אישרה בימים אלה תוכניות להרחבת המרינה בנמל עכו, שתאפשר קליטת כ־600 יאכטות. הדבר בא בהמשך להכרזה של החברה על נמל עכו כנמל יאכטות בינלאומי.

על־פי ההערכה נדרשים כ־10 מיליון דולר למימוש הפרוייקט ומספר משקיעים מהארץ ומחו"ל הביעו כבר נכונות להשקיע בהרחבת המרינה. ראש העיר אליה־קסטרו מסר, כי באחרונה אושרו מספר פרוייקטים נוספים בעכו העתיקה. בין היתר מדובר על פיתוח הנמל הפיזאני ומסירתו ליזמים פרטיים. הוועדה לשימור ופיתוח עכו העתיקה ממליצה לשנות את תכנית המיתאר של המקום כדי להתאים אותה לתכניות תיירותיות של עכו העתיקה.

גם רבינוביץ' מרביץ

מאת חנה קים

בניגוד לסטריאוטיפים הקיימים, הבעל המכה הוא לא רק בוזגלו. גם רבינוביץ מרים את היד. זה גם לא רק איש הצווארון הכחול, פועל פשוט. יש גם הרבה בעלי מקצועות חופשיים כמו מהנדסים, רופאים, מורים, וגם — תלמידי ישיבה, שמכים את נשותיהם; גם קציני צה"ל וגם בעלי עסקים עצמאיים קטנים. כולם ביחד מרכיבים פרופיל מגוון ורב־גוני של הבעל המכה. כאיש מן הישוב, השכן שממול.

רוב הנשים המוכות הן עקרות־בית ★ [illegible] ★ רוב הבעלים המכים שירתו בצה"ל ★ כ־64 אחוז לא פנו למשטרה ★ נתונים חדשים מסקר שערכה נעמ"ת

הנתונים שנביא לפניכם מצוטטים מסקר חיוב שערכה נעמ"ת (או ליתר דיוק — מרכז נעמ"ת למניעת אלימות במשפחה). כמה נתונים מן הסקר כבר פורסמו, והם מדהימים: 31.8 אחוז מהנשים המוכות נאנסו על־ידי הבעל; 17.2 אחוז הפילו כתוצאה מהמכות; 51.4 אחוז נזקקו לטיפול רפואי; רק ב־4.5 אחוז מהמקרים התבצעו מעצרים על־ידי המשטרה.

אנו בחרנו להביא נתונים נוספים וחדשים, חשובים לא פחות, להרכבת קלסתרונו של הבעל המכה, ושל האשה המוכה, שלא פורסמו עד כה:

● ב־76.8 אחוז מקרב הנשים המשתתפות בסקר, הבעל הוא המשתמש היחיד בכספים המשותפים של הזוג. מכאן ניתן להסיק כי אחד המאפיינים הבולטים בקרב הנשים המוכות הוא שאין להן שותפות כלכלית עם הבעל. זה חולש ושולט על רוב המשאבים החומריים והאשה תלויה בו תלות כלכלית מוחלטת. גם כאשר היא עובדת, החשבון הוא על שם הבעל וכספה של האשה מועבר לחשבונו.

● ל־90 אחוז מהנשים המוכות יש ילדים. ילדים אלה, בהיותם העדים העיקריים להתרחשויות, יהיו ברובם דור המשך של בעלים אלימים. מעטים מאוד מהם יגיעו למודעות שיש אלטרנטיבה אחרת לדפוס התנהגות זה. ההסתברות שהילדים יהיו אלימים היא של 100 אחוז. נמצא אחר מראה, כי בעל מכה גדל במשפחה בה היתה אלימות בין ההורים ו/או כלפי הילדים. התנהגות אלימה זו היא התנהגות נלמדת, והיא נלמדת בגיל צעיר ביותר, כאשר תהליך ההפנמה הוא יסודי ועמוק.

● 30.7 אחוז מהנשים המוכות הן עקרות־בית, וזהו האחוז הגבוה ביותר מבין כלל המקצועות של נשים מוכות. 21.9 אחוזים הן בעלות מקצועות חופשיים כמו סטודנטיות, אמניות, מהנדסות, ארכיטקטיות או עובדות סוציאליות.

● עיסוקו של הבעל המכה — 36.7 אחוז הם בעלי צווארון כחול (פועלים), 17.2 אחוז הם בעלי עסקים עצמאיים. 15.7 אחוז הם בעלי מקצועות חופשיים (רופאים, מורים, רואי־חשבון, אמנים וכו', גם תלמידי ישיבה). הבעל המכה מצטייר כבעל אישיות שאינה משתלבת בעבודה הדורשת עבודת־צוות של ממש. הבעלים המכים הם ברובם אנשים שעובדים לא בתוך מסגרת מחייבת, או שמדובר בתפקידים המקנים שררה למחזיק בהם.

● 58.7 אחוז מן הבעלים המכים שרתו בצה"ל שירות מלא. הדבר מוכיח כי מדובר ב"אנשים מן היישוב", שאינם מגלים הפרעה מסויימת בהתנהגותם מחוץ למסגרת המשפחה.

● 79.8 אחוז מן הנשים המוכות לא שרתו כלל בצה"ל. זהו אחוז מדהים. הנשים המוכות מצטיירות כבנות למשפחות עם חסות־יתר, לא עצמאיות, שעברו בדרך־כלל ממסגרת הבית של ההורים למסגרת המשפחה החדשה.

● אם בודקים את עוצמת האלימות המופנה כלפי הנשים המוכות, מגלים כי:

3.5 אחוז מהנשים דיווחו על התפרצויות יום־יומיות;

35.8 אחוז דיווחו על התפרצות כל שבוע;

26.4 אחוז דיווחו על ממוצע של תקיפה פעם בחודש;

31.4 דיווחו על התפרצות כל כמה חודשים;

2.9 אחוז דיווחו על התפרצות כל מספר שנים.

המשותף לכולם הוא חיים תחת טרור ופחד, חשש מפני ההתפרצות הבאה, גם כאשר אין התפרצות בפועל.

● 61.1 מן הפונות לעזרה לא פנו מעולם למשטרה. העבירה הזו, הכאת האשה, היא אם כן, הפשע הסגור ביותר. רוב הקורבנות אינן פונות למשטרה ובמשך שנים נשארת הבעיה בתוך המסגרת המשפחתית המצומצמת. ברוב תחנות המשטרה מעדיפה שלא להתערב בסכסוך משפחתי. רק אחוז קטן ביותר של בעלים נעצרו, למרות שמדובר בחבלות בחלק גדול מן המקרים. מנסיון שהצטבר בארה"ב עולה, כי מעצר ופתיחת תיק פלילי הם האמצעים היעילים ביותר הגורמים להפסקת התנהגות אלימה. לעומת זאת, כל התערבות פשרנית של פיוס בין הצדדים והבנת התוקף תביא ללגיטימציה של ההתנהגות האלימה ולהמשכה.

● 9.3 אחוז מבין הנשים המוכות לא פנו כלל לעזרה, למרות ש־11.4 היו זקוקות לטיפול רפואי כתוצאה מהמכות. [illegible]

● השכלת הבעלים המכים: 14.2 אחוז בעלי 7 שנות לימוד ומטה;

24.5 — 8 שנות לימוד;

14.2 — 10 שנות לימוד;

14.7 אחוז בעלי 11 שנות לימוד;

16.2 אחוז בעלי 12 שנות לימוד;

11.1 אחוז בעלי השכלה אקדמאית.

נתונים אלו שוברים את המיתוס האומר, כי יש קשר בין אלימות מסוג זה לבין השכלה. בעלים מכים נמנים על כל קשת רמות ההשכלה.

● השכלת הנשים המוכות:

27.7 אחוז הן בעלות 12 שנות לימוד;

17.1 אחוז בעלות השכלה אקדמאית;

17 אחוז בעלות 10 שנות לימוד;

16.5 אחוז בעלות 8 שנות לימוד;

[illegible]

[illegible]

● 61.1 אחוז מהבעלים שהיו נשואים בעבר הפעילו אלימות בנישואיהם הקודמים. דפוס התנהגות אלימה של הבעל, אופן בחירת בת־הזוג ואופי היחסים הבינאישיים חוזרים על עצמם.

עד כאן נתוני הסקר, שהקיף 949 משפחות, שבהן דפוס האלימות הוא קבוע לאורך זמן. כמה נשים מוכות יש בישראל? יש הנוקבים במספר של 100 אלף נשים מוכות. יש הממעיטים וטוענים לקיומן של 10 אלף "בלבד". גם כך וגם כך לא נעשה הרבה לשיפור המצב, והראיה — שרשרת מעשי הרצח האחרונים, והמשך ההתייחסות הסלחנית, שיש בה מן הפרימיטיביות, למעשי־פשע אלו, הן על־ידי החברה והן על־ידי המשטרה. התייחסות זו קשורה, כמובן, בהתייחסות הכללית לאשה, ובתפיסת ערכה אצל גברים רבים, משכבות אוכלוסיה מעדיות שונות, כ"רכוש" הבעל. הרבה כאמור, לא נעשה בעניין. הסקר שערכה נעמ"ת ותוכנית הפעולה שהציגה מזכ"ל נעמ"ת, מאשה לובלסקי, ראויים לשבח. השאלה היא, כמובן, האם משהו מן הרצון הטוב והכוונה הזו אכן יויסם.

זירת הרצח במגדל־העמק. הבעל איים להרוג. לא בלתי־צפוי. (צילום: יניב אלפיה)

"את... לא

לדבריה, שונה הטיפול בתלונת האשה המוכה מתחנה לתחנה והוא תלוי במידה רבה בגישתו של מפקד התחנה ושל השוטר הרושם את התלונה. "בערים בהן קיימים מקלטים לנשים מוכות", אומרת רות רוניק, "כמו בהרצליה, חיפה, ירושלים ותל־אביב, נוהגת המשטרה להתייחס ברצינות רבה לתלונות הנשים המוכות. במקומות אחרים, כבאר־שבע למשל, זוכות הנשים ליחס מטפיל מצד השוטר". יש תחנות, היא מספרת, בהן אומרים לאשה המתלוננת: "תחזרי הביתה ותכיני לו ארוחה טובה". יש גם שוטרים [illegible] אשה להתלונן, צריך לפתוח לה כרטיס, ולעצור מיד את הבעל. בעשר השנים האחרונות, כמעט לכל אשה שנרצחה יש היסטוריה ארוכה של מכות בבית. אם האשה מתלוננת על מכות, שאינן נראות בעין, יש לתת לה מיד טופס רפואי משפטי ולשלוח אותה מיד לרופא".

תביעה מסכמת שמעלה רות רוניק, היא כי תלונה. במספר תחנות, היא אומרת, מסתפקים השוטרים ברישום התלונה בלבד ולא נערך כל מעקב. במקומות אחרים, כמו בהרצליה, מועברת כל תלונה גם לידיעת מתנדבות המקלט לנשים מוכות והעובדים הסוציאליים בעיר.

מנהלת המקלט מבקשת זה שנים סטטיסטיקה על מספר מקרי הרצח במדינה מהמשטרה. "יש לנו רושם, היא אומרת, שרוב מקרי הרצח במדינה הם של נשים הנרצחות על־ידי בעליהן. אם תוסיף גם את המיגזר הערבי, עם נוהגו עדיין נקמת דם בשל כבוד המשפחה, אני משערת שהמספר יעלה על 50 אחוז". המשטרה, לדברי רוניק, מסרבת להעביר את הנתונים המבוקשים.

רות רוניק, מנהלת המקלט לנשים מוכות בהרצליה, מפצירה בנשים המוכות: לא לשתוק ולא להשלים עם אלימות

(צילום: יוסי [illegible])

גופת הנרצחת מחולון.

התלונות נגד הבעלים המכים יוגשו מטעם הפרקליטות ולא מטעם האשה המוכה. "נשים רבות מבטלות את תביעתן כשנאמר להן שיהיה עליהן להגיש לבית־המשפט תביעה אישית נגד הבעל. המדינה היא שצריכה לתבוע את הבעל כבכל תיק פלילי אחר". רות רוניק גם תובעת מהמשטרה לערוך מעקב אחרי כל הגשת תלונה.

המקלט לנשים מוכות בהרצליה הוקם ב־1977 כעמותה, לאחר שביולי 77' רצח גבר את אשתו. אותו גבר אמר אחר־כך: "לא חשבתי שהיא תמות, היא היתה רגילה לקבל מכות". "והנה, אומרת רות רוניק, היום עדיין ממשיכים לרצוח נשים. התמרורים ישנם לאורך כל הדרך. צריך לעשות חינוך עמוק, כדי לחנך אנשים שאשה נשואה היא לא נכס ולא רכוש של בעלה".

נשות שוטרים, מסתבר, אינן פטורות אף הן מעונשם של בעלים מכים. "היו לנו במקלט, מספרת רוניק, נשות שוטרים ונשות סוהרים רבות. גברים שהולכים להיות שוטרים וסוהרים, ובמידה מסויימת גם קציני קבע, יש בהם מידה רבה של אגרסיביות. קשה להכליל אך נראה שיש בהם אחוז גבוה של גברים אלימים מכלל האוכלוסיה. לפני כשנה פנתה אלינו אשה שוטרת, שהיתה נשואה לשוטר. היא הוכתה קשות ע"י בעלה, שנים היא התביישה לספר על זה לחברותיה או להתלונן במשטרה. כשבאה לכאן, פנו אליה רבות מחברותיה השוטרות, וסיפרו כי גם הן מקבלות מכות מבעליהן. אחוז הגברים המכים בקרב השוטרים והסוהרים איננו מבוטל".

רות רוניק מפצירה בנשים המוכות לא לשתוק. "אסור לשתוק, היא אומרת, ואסור להשלים עם אלימות. האשה צריכה להבין שהיא לא תוכל לשנות את המצב בכוחות עצמה. בכל מקרה יש לפנות ולבקש עזרה מהעובדת הסוציאלית, מנעמ"ת, מהמקלטים לנשים מוכות ומהמשטרה. אם המתלוננת חוזרת ביום מזלזול מהשוטרים, אומרת רוניק, אסור לה לוותר, שתפנה למפקד התחנה ותדרוש חקירה, זכותה של אשה מוכה לדרוש הגנה ולא לוותר. הכי חשוב, מסיימת רות רוניק את דבריה, הוא שהאשה תדע שהיא לא לבד".

מספרי הטלפון של קו ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה שמפעילה נעמ"ת בכל יום בין השעות 9־15 הם: 03־231675 03־235922.

בעד מעורבות, נגד התערבות

מאת דב בר־ניר

הסתכלו נא בשער החוברת, שראש הסוכנות היהודית, מר הוכברגר, הביא במזוודתו מבוסטון, ואף כי אין בה גושפנקה רשמית, רצה להניחה לדיון, או לשיחה, בעצרת הסוכנות היהודית בירושלים. די להציץ בקריקאטורה המעטרת את שער החוברת הזאת, כדי להגדירה כמתסיסה: בעוד שיר יהודית

תרמה יהדות העולם יותר מ־8 מיליארד דולר לסוכנות היהודית. הכסף הלך לסיוע לעולים חדשים, לבניין ישובים חדשים, לשיקום נוער ולמפעלים רבים אחרים הקשורים בחישול האומה החדשה". ואמנם כן: ישראל קלטה, בתנופה ללא תקדים, קרוב לשני מיליון עולים חדשים, 170,000 בני נוער משארית הפליטה ומדרי המעברות, והיא הקימה מאות ישובים חדשים, בהר ובגיא.

כאן יצוין: מאז העלייה הראשונה ועד

חוברת שכותרתה „לאן הולכים כל הדולארים שלנו?", אשר הובאה לעצרת הסוכנות היהודית בירושלים, מעלה טענות ראויות לתשומת־לב של מנהיגי המגבית היהודית בגולה

אמריקנית אמיצה תורמת את הדולר שלה. מתרוצצים כל אזרחי ישראל כעכברים באונייה טובעת, ובפרשטייד או רגל מקצועיים. הרבים ביניהם על כל „הירוקים" הנשפכים אליהם מקרן־השפע.

עד כאן — הרישא. אשר לסיפא, כלומר, המשפט האחרון באותה חוברת, מושיט הוא אלינו אצבע מאיימת, בזו הלשון: „יש להביא את העניין לעימות עליון: להפסיק את זרימת הכסף הבא מן המגבית היהודית המאוחדת... עד שבעלי המאה לא יהיו בעלי הדעה ועד שיהודי אמריקה לא יעשו סדר במדינת ישראל. סדר, כלומר, ביטול כל ייצוג פוליטי במוסדות הסוכנות היהודית, קרי, במחלקותיה המשותפות להסתדרות הציונית העולמית, וכן קביעת אופן חלוקת כספי המגבית היהודית המאוחדת בכל תחומי מדינת ישראל עצמה. ועיקר שכחתי: ביטול הייצוג הפאריטטי, בין הציונים והלא־ציונים בסוכנות היהודית, לפי האמנה שנכרתה בין מדינת ישראל לבין המוסדות הנ"ל, והענקת רוב של 60 אחוז לאנשי התפוצה, כלומר, דחיקת ההסתדרות הציונית העולמית לעמדת מיעוט ביציר־כפה. היא הסוכנות היהודית המורחבת. עד כאן התביעה, עד כאן החוצפה, עד כאן הצד המחפיר של החוברת האמורה.

התרומה — חובה מוסרית

אקדים ואומר: החוברת לא שימשה נושא לדיון, היא אפילו גונחה. איש לא הכריז „אכרזות" עליה, והיא לא ביטאה את הלוך־הרוח בעצרת עצמה, שהסתיימה בתוצאות מפתיעות לטובה: רבים מכאיה, אנשי קהילה ומגבית, חתמו עם סיומה על תוכנית ירושלים של התנועה הציונית, ואף נרשמו כחברים בהסתדרות הציונית, על סניפיה הארציים. עם זאת מבטאת החוברת רחשים, לפחות בין מנהיגי המגביות, וכן יש בה טענות הראויות לתשומת־לב ואפילו לרפורמה חיובית. לכן נסקור מה שנראה לנו כעיקר תוכנה, כדי להפריכה. וגם כדי להטות לה אוזן.

אומרים מחבריה: „מאז כינון מדינת ישראל

לכינון מדינת ישראל לא תרמה יהדות אמריקה שום תרומה, או תרומה מיזערה בלבד, למפעל הציוני, בימי מצוקתו הנוראים ביותר. אילו נקטתי לשון דומה ללשון החוברת הייתי אומר שהיה צורך לעשות מאמצים הירואיים ולהוכיח קבל עם ועדה שאנו כבר מדינה, כדי שיהדות אמריקה תתעורר מתרדמתה, אדישותה, ואף עמידתה מנגד, ותתרום, לפחות מכספה, כדי לחלצנו מן המיצר. לאחר מכן, שוב לא תרמה התפוצה היהודית לאזרחי ישראל הוותיקים, אף כי רמת חייהם היתה צנועה ביותר, אלא לעולים בלבד, או בעיקרם. והיתה זו חובתה המוסרית, אם אמנם יש משמעות כלשהי לאימרה „ישראל ערבים זה לזה".

אמת נכון: בשנים האחרונות זורמת העלייה טיפין־טיפין, וגם ההתיישבות קרובה יותר להפוגה מאשר לתנופה של ממש. לכן גם שמו אנשי התפוצה דגש על שיקום השכונות ועידוד ההשכלה הגבוהה בישראל — מפעלים הראויים להטיית שכם, מצד יהדות התפוצות, כדי לייבש ביצות בישראל, ולהעלות את רמת מנהיגותה הרוחנית בעתיד.

אשר למידת מעורבותם של אנשי התפוצה בשימוש הנעשה בכספם, הרי תקציב הסוכנות מוגש להצבעה בעצרת השנתית של הסוכנות, וראשי מחלקותיה טעונים אישורה, בעת מינויים. כאשר ה„לא־ציונים" מהווים את מחצית חבר הנאמנים של הסוכנות והם יכולים לסכל כל מינוי שאיננו לפי טעמם. ואמנם, כך היה, באחרונה, פעמיים: כאשר הסוכנות סירבה למנות את יורם ארידור לגזבר, ואת אריק שרון לראש מחלקת העלייה. ל„לא־ציונים" שמורה אפוא זכות וטו על כל מינוי שאיננו לפי טעמם. נרם, כאן מתחיל ויכוח בין מה שאריה דולצ'ין קרא התערבות, לעומת מעורבות. מעורבות היא בבחינת שותפות לגיטימית באופן השימוש בכספים; התערבות לעומתה היא פשוט חדירה לעניינים הפנימיים של מדינת ישראל. נתחיל מן הטענות הצודקות של אנשי התפוצה, ונמנה, לאחר מכן, את הבלתי־צודקות.

שליחות על־פי מפתח פוליטי

טוענים ה„גלותיים": רמת שליחי התנועה הציונית ירדה פלאים. והם גם נשלחים על־פי מפתח מפלגתי, כאשר המפלגות משגרות פעילים, שלא מדרגה עליונה, כדי „לפצותם" על אי־שיבוצם בפעולות הציבוריות בארץ. זו טענה צודקת. ועדה מיוחדת על שם נשיא בית־המשפט העליון, לנדאו, הגישה על כך הצעת רפורמה שנתקבלה בעיקרה במושב הוועד הפועל הציוני לפני ימים מספר.

שנית — קובלים אנשי התפוצה, כי בעוד שהם נתבעו לסייע למוסדות ההשכלה הגבוהה

שער החוברת, מחפירה ומאלפת

בישראל, שהיו שרויים במשבר כספי ואקדמי חמור בעת מלחמת לבנון, הקטינה ממשלת ישראל, ב„הנהגת" יורם ארידור, את תקציבה היא לאוניברסיטאות, וכך יצא שבאופן עקיף זורמו כספי התפוצה... למלחמת לבנון עצמה.

שלישית — טוענים הם, כי בעוד שהתנועה הציונית ומדינת ישראל עצמה נשבעות לפלוראליזם, זורמים כספי־עתק לזרם האורתודוקסי בישראל בעת שמופלים לרעה, באופן החמור ביותר, לא רק הרפורמים, אלא גם הקונסרבאטיבים וכשנת 1984 הלכו 26 מיליון דולר לאורתודוקסים, לעומת 1.9 מיליון לשני הזרמים הדתיים האחרים). יתירה מזו: יותר כסף הולך לזרמים אנטי־ציוניים ואנטי־ישראליים בישיבות חרדיות בישראל. מאשר לרפורמים ולקונסרבאטיבים (בעניין זה נתקבלה בעצרת האחרונה החלטה מפורשת האוסרת תיקצוב מוסדות אנטי־ישראליים ואנטי־ציוניים בישראל).

טענה פחות תקפה נשמעת ביחס לתקציב ההסתדרות הציונית העולמית עצמה, ותמיכתה במפלגות הציוניות למיניהן. משום

מה קובלים אנשי החוברת (אגב, כולם ישראלים, כשירות אנשי התפוצה) על גובה תקציב ההסתדרות הציונית העולמית, הנגבה מהכנסות המגבית.

נקוב, תחילה, במספרים: מתוך תקציב שנתי של 430 מיליון דולר, מוקצבים 59 מיליון דולר לתנועה הציונית — דהיינו, כ־14 אחוז מכלל התקציב — וכל אלה יוצאים על פעולות ציוניות ענפות בגולה. כל קובלנה כאן אינה עומדת בפני הביקורת. כן מתערבים אנשי התפוצה כהקצבות התנועה הציונית למפלגותיה. לשם תמיכה ב„מפעליהן הקונסטרוקטיביים" שאינם קיימים במציאות. זהו שריד מן העבר, כאשר מפלגות ישראליות ערכו מגביות־בגולה, אולם הן ויתרו עליהן לטובת המגבית היהודית המאוחדת, כאשר הובטח להן „פיצוי" נאות.

אלה אינם מיספרים של מהנכר. העולמית של המפד"ל מקבלת 1.15 מיליון דולר לשנה; חירות — 389,000; הציונים הכלליים — 445,000 דולר; העבודה הציונית — 280,000 דולר; הנשים הדתיות — 550,000 דולר; העולמית של מפ"ם — 42,000 דולר.

לעניות דעתי — טענת אנשי [illegible] היהודית, הדוגלים ב„דה־פוליטיזציה" של התנועה הציונית ושל הסוכנות היהודית עומדת בפני הביקורת. התנועה הציונית — או חייבת להיות — תנועה אידיאית. להכיר בלגיטימיות הזרמים האידיאולוגיים בתיקה. כל זאת, בתנאי שפעולה זו אמנם תיעשה ברחבי הגולה, וכו', ל„מפעלים קונסטרוקטיביים" [illegible] יוכרו במפורש כל הפעולות [illegible] בחישול קאדרים, בסמינרים למיניהם, בהוצאת ספרות ועיתונות בעלות תוכן [illegible] והסברתי, ברור הציבור והחותיק.

עד כאן טענות אנשי הסוכנות [illegible] לקבלן באורח מלא או חלקי. ומכאן — לטיעונים שיש לדחותם בשתי ידיים.

קבלת הכרעות משותפות

כתוב בחוברת: „קבוצת־מפתח בין [illegible] אלה (של הסוכנות־די"ב) החליטו [illegible] בפעולות הסברה לדה־פוליטיזציה [illegible] הסוכנות" — והכוונה היא, כמובן, ל[illegible] פוליטיזציה של התנועה הציונית. [illegible] ה„לא־ציוני" טוען לאופי האדמיניסט[illegible] אף הטכנוקראטי הגמור, של [illegible] הכוונה היא ששליחי התנועה הציונית [illegible] הסוכנות חייבים להיות בעלי [illegible] צודקים הללו במאתיים אחוזים. [illegible] הכוונה היא לשלול כל שייכות מפלגתית [illegible] מינוי מפלגתי, בשליחי התנועה הציונית [illegible] זו תביעה בלתי־נסבלת והיא תיחו[illegible] הסוף.

שנית, כותבת החוברת: „מיספר [illegible] מנהיגי התפוצה מבקרים יותר [illegible] הסידורים המשאירים להם מעט מאוד [illegible] על שירותי ההסתדרות הציונית העולמית [illegible] איכות תוכניותיה ועל צוות עובדיה [illegible] שיהיו מסוגלים להביא את המסר [illegible] והציוני לכל אתר ואתר". טענה זו [illegible] על קביעה די מצערת, אך נכונה [illegible] במידה רבה „המיתוס" של המנהיג [illegible] לעומת היחכום הגובר והולך של [illegible] התפוצתי. עם זאת, הטיעון [illegible] מעיקרו, שכן מניח הוא כי אין [illegible] אוטונומיה לציונות המאורגנת. [illegible] התפוצה יבואו עתה ללמד אותה [illegible] מטיחה הגברת שארלוט ג'ייקובסון [illegible] הציונות האמריקנית, ב„ג'רוזלם פוסט" „קיים פורום פומבי לוויכוח [illegible] ההסתדרות הציונית העולמית את [illegible] אך אין פורום לוויכוח [illegible] הקהילות היהודיות האמריקניות [illegible] אם מותר לאמריקנים להתערב [illegible] הפנימיים של התנועה הציונית [illegible] לתנועה הציונית להתערב בעניינים [illegible] של יהדות אמריקה. כל ההתערבות [illegible] להיות דו־סיטרית, ולא חד־סיטרית.

מוטב אפוא לדבר על [illegible] קונסטרוקטיבית, ולא על התערבות [illegible] הזולת. וזאת, בשים־לב לכך [illegible] היהודית המאוחדת מצליחה [illegible] משום שהיא מעלה על ראש [illegible] מדינת ישראל ובעיותיה — [illegible] אחוז מהכנסותיה נשארות [illegible] לתיקצוב קהילותיה. אילו [illegible] היו הכנסות המגבית יורדות [illegible] לכבד את שני הצדדים ולא [illegible] „השתלטות" הגולה על ענייני [illegible] הפנימיים. אין הדבר אומר [illegible] ושתוקף, אלא להיפך — בירור [illegible] הכרעות בשותפות הדוקה.

מהפיכה או מו"מ

מאת מאיר בלייך, לונדון

ארבעה יהודים יושבים בפרלמנט הלבן של דרום־אפריקה, ארבעתם מייצגים את האופוזיציה, המפלגה הפרוגרסיבית־פדראלית. לעומת זאת, מטעם מפלגת השלטון הלאומי, לא נבחר מעולם נציג יהודי.

בחודש שעבר בא אחד מחברי הפרלמנט היהודים בדרום־אפריקה, הרי שוורץ, ללונדון. הוא נאות להתארח אצל חברי מפ"ם שהתכנסו באולם מלא מפה אל פה בבית „השומר". היה זה אחד המפגשים המרתקים המתקיימים במקום המשמש אכסניה לציבור היהודי המתקדם בלונדון.

השאלה הדרום־אפריקאנית עומדת במרכז החדשות, בבריטניה זה זמן. חברי מפ"ם, המסתייגים מהמשטר הגזעני שם, ציפו כי הרי שוורץ ישפוך אש וגפרית על הנעשה בארצו. אלא שהוא העדיף לתאר את המציאות. ניתוחו היה כגדר חידוש לרבים מן הנוכחים, באוזני כמה אורחים, חברי מפלגות שמאל, הם לא ערכו, ובין הצדדים התפתח ויכוח שעלה לטונים גבוהים. „המאבק הנוכחי בדרום־אפריקה אינו על ביטולו או שימורו של משטר האפארטהייד, חוקיו נעלמים וייעלמו בין כה וכה. המאבק הוא על השליטה בכוח הפוליטי, על קביעת הדרכים שבהן הוא יופעל בעתיד" — טען הרי שוורץ. „שיאו של המאבק הוא בשאלה, מי ישלוט על התהליך שבו נעבור מן המשטר הנוכחי, והשאלה הנוספת היא, כיצד זה ייעשה, בדרך של משא־ומתן או באמצעות מהפכה", אמר.

הקץ לשיטה הנוכחית

להארי שוורץ אין ספק, שבא הקץ לשיטה הנוכחית. הוא טען, שבארצו מתחולל שינוי ויש תחומים שבהם יש שוויון בין שחורים ללבנים, כמו בתחום העבודה והאיגודים המקצועיים. מפלגתו והוא מתנגדים זה שנים לאפארטהייד, ולטענתם, השינויים שהחל בהם הנשיא בותה, אינם מספיקים. „כאשר הוחל בצעידה בדרך השינויים, החלו הציפיות והדרישות לשינויים נוספים ולשינויים גדולים יותר". השחורים בדרום אפריקה לא יסתפקו במצב שבו יהיה השלטון בידי הרוב. אלא שתהליך איטי שאינו משחק לידי מנהיגים שונים. הם מבקשים לשלוט בתהליך כדי לזכות אחר־כך בכוח הפוליטי, בכך הם מעוררים תגובות־נגד בצד האחר. לכן הדרך שבה הם פועלים עלולה להביא בסופו של דבר להתנגשות.

הציפיות שעוררו השינויים אינן הסיבה היחידה להתפרצות הנוכחית. גורם נוסף, לדעת שוורץ, הוא התערבות העולם החיצוני בנעשה בארצו ואין זה תמיד מסייע: „בעיית דרום־אפריקה צריכה להפתר בידי תושביה" — לדבריו.

מי יסבול מסנקציות

בהתאם לקו מחשבה זה, הוא מתנגד גם להטלת סנקציות על ארצו. הוא תומך בפתרון הסכסוך בדרך של מו"מ ולדעתו, סנקציות עלולות ליצור עוד ועוד בעיות כלכליות שיסייעו לדרך שתביא מהפכה. הוא מעדיף לחץ למו"מ, אבל לא סנקציות. בהתייחסו לטיעון, לפיו כל המנהיגות השחורה תומכת בהטלתן, תשובתו מתמצית בכך. שמי שיסבול יהיו דווקא השחורים, בני דרום־אפריקה, מדינות החסות והמדינות השכנות. „קל למנהיגים להקריב קורבנות, אולם מי שסובל הם האנשים הפשוטים". דרום־אפריקה נתונה בימים אלה גם במשבר כלכלי ותופעה זו אף מחריפה את הבעיה. השחורים — לדבריו — מאמינים ששוויון פוליטי יביא רווחה. השחורים מדברים על משטר חדש, סוציאליסטי או קומוניסטי, עם שירותי רווחה רחבים. בעיניהם, הקפיטליזם הוא חלק משיטת האפארטהייד. גם ללבנים ברור שיקום סדר חדש, והם מבקשים לשלוט בתהליך לכינונו. הם מדברים על המשך השיטה הקיימת של כלכלת שוק. עבורם משק כזה הוא ערובה לחופש. לדעת הרי שוורץ, מתעלמים בארצו מעוצמת הפער בין שחורים ללבנים בסוגיה זו — איזו שיטה כלכלית פוליטית תשרור בעתיד. אי־יכולתם של הצדדים להתיישב אל שולחן הדיונים מחזק את הקיצונים בשני הצדדים. תהליך כזה עלול לפגוע בקהילה היהודית שם. „המהפכות אינן טובות ליהודים, הם תמיד פעילים בהן, אבל לבסוף הן פולטות אותם. אני רוצה בשינוי בדרך של מו"מ — אמר הארי שוורץ בחלק בהרצאתו שהוקדש ליהודי ארצו. הוא דוחה את הטענות שהושמעו כאילו הנציגות של הקהילייה מנסה לשכך כל גילוי של התנגדות לאפארטהייד. „לנוער היהודי יש בעיות — סיפר — הם נאבקים באפארטהייד והם מוצאים עצמם מותקפים בידי שחורים ומוסלמים". הידרדרות עלולה רק להרע ליהודים.

„נוח" ביותר משבע שגיאות

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש הגיע כנראה למסקנה, שהממשלה לא תצא בצורה מכובדת מהבג"צים שהוגשו נגדה ואשר תבעו ממנה לנמק מדוע לא תורה על חקירת פרשת השב"כ. הוא עומד להמליץ בפני הממשלה למנות ועדת חקירה על־פי חוק, וזאת כדי למנוע מצד אחד את חקירת המשטרה, שקשה להבטיח את תשאיותה, ומצד שני, כדיון לממשלה בבית המשפט הגבוה לצדק.

אם יוסף חריש אמנם ימליץ בפני הממשלה להקים ועדת חקירה, הרי לפי מערך הכוחות בממשלה היום, הצעתו תידחה. במקרה זה תלך הממשלה לקרע עם חריש וייתכן כי תספוג גם נזיפה מבית המשפט הגבוה לצדק וכן הוראה להקים ועדת חקירה. יותר פשוט היה שהממשלה תקבל את המלצת חריש. אך איך אומר שמעון פרס? אני לא מחפש לי חיים קלים.

יצחק שמיר כבר מוכן היום לחקירה כלשהי של הדרג המדיני, אם כי לא לוועדת חקירה על פי חוק. שמעון פרס, המתאים עצמו לקפריזות של שמיר עד כדי חשד, כי הוא כרת אתו ברית דמים, מוכן גם הוא להסתפק בחקירה כלשהי במקום ועדת חקירה. העניין הוא, שככל שהזמן חולף, מה שאתמול עוד היה בבחינת עיסקה טובה, שפרס ושמיר לא קנו אותה, הופך היום לעיסקה חסרת־ערך, מול ההתפתחויות.

בסופו של דבר הממשלה גם תינזף בבית המשפט העליון, גם נתנה ארבע חנינות וביזתה את החוק ואת נשיא המדינה, גם מינתה יועץ משפטי שאינו מתאים לתפקידו, גם תצטרך להקים ועדת חקירה ובסוף אולי יישאר קצת חומר גם לחקירה פלילית של המשטרה. היא עוד תצליח לכתוב את המילה „נוח" ביותר משבע שגיאות.

התרגיל המבריק של יוסף בן־אור

ביום ו' האחרון התקשר יוסף בן־אור מפרקליטות המדינה עם מזכיר הממשלה ד"ר יוסי ביילין ואמר לו, שיש בג"ץ נגד שר המשפטים יצחק מודעי, בו הוא מתבקש להגיש תצהיר המפרט את תהליך קבלת ההחלטה בנושא החנינה לארבעת אנשי השב"כ. בן־אור ביקש שד"ר ביילין ישיב על התצהיר, כדי למנוע ממודעי את הצורך להופיע בחקירה בבג"ץ. זה אפשרי, אמר בן־אור, זה כבר נעשה בעבר.

מזכיר הממשלה השיב, כי אינו רואה מקום לכך, שהוא ישיב במקום שר המשפטים. בג"ץ, אמר, לא ביקש תצהיר ממנו, אלא משר המשפטים, שאמנם היה מעורב בתהליך קבלת ההחלטה, ולכן אין הוא, ביילין, רוצה להשיב במקומו.

בן־אור נותר עם תרגיל מבריק ביד. מודעי, שביום ו' לפני שבועיים קשר כתרים לעצמו על יוזמתו הלילית ללכת לנשיא ועל יוזמתו לכנס את הקבינט בשעת שחר, הצטנע לפתע והיה מוכן לשלוח אל בית המשפט את רעו הטוב ממנו.

בחדשות „מבט" ביום א' בערב שודר „סקופ" על סירובו של מזכיר הממשלה לחתום על תצהיר התשובה לבג"ץ בשם הממשלה בעניין החנינות. אבל הממשלה הרי לא נתבעה להשיב כלל בעניין החנינות, רק שר המשפטים; מודעי כנראה לא הדליף זאת. מי נשאר?

נשארים בארץ

בהופיעו ביום ב' השבוע בפני ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, אמר ראש הממשלה שמעון פרס, כדי להמחיש שיש ידידות ביחסים עם מצרים, כי שני שרים, משה שחל ואמנון רובינשטיין, קיבלו הזמנות לבקר שם. התעניינתי מתי הגיעו ההזמנות ומתי ייצאו השרים לביקוריהם.

התברר, כי מדובר בהזמנות שהשרים אינם ממהרים לממשן לעת עתה, כל זמן ששרשת השב"כ, הבג"צים, וביצוע דוח בייסקי עומדים על סדר היום. אולי זו דווקא הסיבה שבגללה הזכיר פרס את ההזמנות של שחל ורובינשטיין הם, במקרה, שרי הבזה, שהגישו לממשלה לפני שבוע הצעת החלטה בעניין הקמת ועדת חקירה על התנהגות הדרג המדיני בפרשת השב"כ. הייתכן שהוא היה רוצה לראות אותם עכשיו בקהיר?

חוגים מקורבים
מאת דליה שחורי

הצעה

אריאל שרון, להערכתי, היה „מת" לתמוך בהקמת ועדת חקירה לאור הסיכוי שממצאיה יוציאו את יצחק שמיר מן המשחק הפוליטי. אבל הוא לא יכול להרשות לעצמו לתמוך בוועדת חקירה אחרי שדיבר כליכך הרבה נגד ועדות חקירה באופן עקרוני; אחרי שהתנגד להקמת ועדת חקירה בנושא לבנון, ואחרי שטען שוועדת כהן עשתה לו עוול וצדקתו עוד תצא לאור. פרט לכך, כלפי חוץ הוא מקפיד לשמור על עמדה מלוכדת עם הליכוד.

אולם השבוע טען שרון, אגב התייחסות לדו"ח בייסקי, שהוא „חולק באופן מוחלט על המצב שנוצר שבו אין ערכאת ערעור על החלטת ועדת חקירה". נסיונו האישי, אמר, רק מחזק את טענתו. „לא יכול להיות, שתשב ועדה אשר תחרוץ גורלות מבלי שאדם יוכל לערער על כך. בכל נושא — שוד, רצח, גניבה, אונס — ישנן ערכאות ערעור. אחד הדברים שיש לעשות הוא: צריך לתקן את חוק ועדות החקירה כדי שיהיה ניתן להגיש ערעור על מסקנותיהן".

הצעה למערך: לגייס את שרון לתמוך בהקמת ועדת חקירה על אחריות הדרג המדיני בפרשת השב"כ, תמורת הבטחת תמיכה בתיקון חוק ועדות החקירה, שיאפשר ערעור על המלצות ועדת חקירה. כך ייתנו לשרון אליבי מוצלח לתפנית. דוד לוי אולי יבוא בעקבותיו. ואנו נימנע סוף סוף מן הטענות הצבועות של שמיר על הסכנה הנודעת לבטחון המדינה מוועדת חקירה חשאית דווקא.

ברונו והאוטו־דא־פא

פרופ' מיכאל ברונו

ג'ורדנו ברונו, פילוסוף איטלקי, המפורסם ביותר בתקופת הרנסאנס, הוצא להורג בשנת 1600 ברומא בשריפה. בפקודת האינקוויזיציה, כי נמצא „מכשף" ו„מצרי". תואר לא ברור, בא לו מתורת טבע מסתורית כלשהי שהטיף לה.

פרופ' מיכאל ברונו, אין שום קשר, מונה לנגיד בנק ישראל פה־אחד. כמועמד הליכוד, בתמיכת המערך. כבר ביום מינויו השמיע הצהרת כוונות, להיות נאמן לחוק ולביצוע התוכנית הכלכלית.

מבחנו הראשון היה בישיבת הממשלה ביום א'. הוא תבע ביצוע מסקנות ועדת בייסקי והשעיית רפאל רקנטי מהנהלת בנק דיסקונט. תבע, ונשאר בתביעה. היה בממשלה רוב (11 נגד 7) לשרים שרצו לדחות את ההכרעה בשבוע, בתירוץ הלא־מכובד, שרוצים ללמוד את חוות הדעת של היועץ המשפטי לממשלה. ראש הממשלה שמעון פרס התלבט, כנראה, בין נטייתו לרקנטי ובין נטייתו לקיום החוק ובין אי־נטייתו להצביע בממשלה עם המיעוט. הוא נמנע. נגיד בנק ישראל ספג מכה עוד לפני שנשבר כוח.

אנו רחוקים היום משנת 1600. כבר אין אוטו־דא־פא, בוודאי לא קנאות דתית, ולא תולמים בכלל להרוג אנשים על עקרונות. רק רוצחים אותם קצת בכל פעם. עד צאת נשמתם. סליחה, עד שהם מתפטרים. ומיד כבר הלך. נראה כמה זמן זה ייקח לברונו.

עצירות מינויים

במשרד החוץ כבר לא מתעניינים היום בטיב האדונים. אומרים „כולם אותו דבר". זה עלוקה וזה ספחת. זה וזה נושאים עיניהם אל כרה הזהב של המשרד: המישרות הדיפלומטיות. ליצחק שמיר היה תיאבון גדול ולשמעון פרס יהיה תיאבון גדול לא פחות. הרוטציה עוד לא החלה, אבל במשרד החוץ יש עצירות מינויים.

ההחלטות על מינויים חדשים מתקבלות בדרך־כלל בחודשים פברואר־מארס של כל שנה. לגבי אותה שנה. כאשר מועד תחילת הכהונה הוא הסתיו. הדבר נובע מכך, שרוב הנציגים הם בעלי משפחות ועליהם לתכנן מראש את המעבר למדינת השרות, לרבות רישום הילדים בבית־ספר וכיו"ב. השנה נעצרו המינויים לגבי כעשר מישרות ראשיות וכשש מישרות משניות. לא רק פברואר־מארס חלפו. אלא אנו כבר בחודש יולי, לכל הדעות אחרי הרגע האחרון. האנשים עוד אינם יודעים מה יעלה בגורלם כאשר התחושה היא, שגורלם יהיה להשאר בארץ. הפונקציונרים המפלגתיים קודמים. הפעם של המערך.

מדובר במישרות השגרירים בספרד, איטליה וקנדה. בקונסולים הכלליים בבוסטון, אטלנטה, מונטריאול וטורונטו. בסגן הקונסול הכללי בניו־יורק, בשתי מישרות בדרום־אמריקה. בשתי מישרות מדרגה שניה בוינה ובחוף השנהב ועוד. חילופי השלטון, מבחינת משרד החוץ, כל שנתיים, מותירה את אנשיו מתוסכלים ומרירים. הם מתקשים למצוא טעם בטיפוח המקצועיות כאשר המישרות הדיפלומטיות הופכות למכשיר קבלני לחלוקת שלל בידי השלטון לאנשי שלומו.

כמובן זה, ההבדל בין התהליך העובר על שרות החוץ הישראלי ובין המקובל ברפובליקת בננות הוא, שאצלנו עוד לא ממנים קרובים ישירים של השרים לתפקידים דיפלומטיים בחו"ל. אבל אם המגמה הנוכחית תימשך, זה רק עניין של זמן.

לסנובים בלבד

אם מותר לי להיות פעם יהודאליק אומר, שתוך כדי צפייה בסרט „שואה" של קלוד לנצמן אתמול בכנסת, חשבתי שאני שמחה מאוד לצפות בסרט זה דווקא שם, במקום המסמל יותר מכל דבר אחר את מדינת היהודים. הדברים נכתבים אחרי שלוש שעות צפייה בלבד ולכן אני יכולה לדבר רק על סיכום־ביניים: סרט הבנוי על עיסוק בפרטים הכי באנאליים של רצח היהודים. מה היה המסלול של הרכבת, האם כל היהודים הובלו בקרונות בהמות, כמה היה עשוי המוט שבו בחשו את גופות היהודים במישרפות אושוויץ וטרבלינקה. יש בסרט איכות מצמררת של זוועת שכאילו אין מרגישים איך היא זוחלת אל מתחת לעור, בגלל התיאורים היבשים, החיטוט הצרכני כביכול, בעובדות לא מכריעות כמו איפה היתה הדראמה, האם היה קר כאותו חורף של 1942. איזו תנועה בדיוק עשה הרועה הצעיר לשאלת אחד מנוסעי רכבת המוות לטרבלינקה, ותנועת שיסוף הגרון. השאלות הקטנות האלה, המופנות אל עבר אנשים פשוטים. נהג הקטר לטרבלינקה. איכרים שעברו ושרדו. פולניה שבאה לגור באושוויץ ב־1940 והיא יודעת שביתה היה שייך ליהודים — השאלות הקטנות האלה יכולות אולי להאיר יותר מכל המלים הגדולות את שאלת השאלות: איך זה יכול היה לקרות. איך אנשים חיו עם זה. איך הם שתקו ונתנו לזה להימשך. איך הטירוף הגיע לגורמה. איך יצר ההישרדות של האדם הוביל אותו אל גבהי עילאיות ואל שפל המדרגה.

דווקא אצלנו מוקרן הסרט היום ליחידי סגולה, למי שיכול להתפנות ליום. או יומיים כדי לבלות במוזיאון תל־אביב. או למי שיש מהלכים והוא הוזמן להקרנת הבכורה בסינמטק בירושלים ולהקרנת המחאה נגד בחירת וולדהיים לנשיא אוסטריה, אתמול בכנסת. נאמר לי, שעל־פי החוזה של המפיצים עם קלוד לנצמן, יוקרן הסרט במשך שנה בשלוש הערים הגדולות. בכל פעם בעיר אחרת. תמורת תשלום מלא. ורק מקץ שנה תוכל הטלוויזיה להקרין אותו חינם אין כסף. באמת סידור יפה. במיוחד אם זוכרים שהממשלה מימנה, לפי הודעת מנחם בגין, חלק מהוצאות הפקה של הסרט. יש טעם רב לפגם בכך שסרט חובה כזה עדיין לא הוקרן על מסך הטלוויזיה בגלל שיקולים של כסף.

שיר שלושה אחים

שלושת בניה של דורה בלוך ז"ל, שנרצחה באוגנדה לאחר מבצע אנטבה, סיפרו שלשום את סיפור ימיה האחרונים. כל אחד בקטע שלו. פתח דניאל בלוך, עתונאי ולתקופת־ביניים יועץ לענייני עבודה בשגרירות ישראל בוושינגטון. אביו, אסר, מת בגיל 74 ולאמו היתה תחושת גורל, שגם היא תמות בגיל זה. היא טסה לארה"ב כדי להשתתף בחתונתו ולא האמינה שתחזור מנסיעה זו.

אביה של דורה בלוך יצא להנפש כירחו ב־1903 לברן ומת שם. רק כעבור מספר ימים נמצאה גופתו. בן־דודה אבשלום פיינברג נהרג ב־1917 אך גופתו נמצאה רק אחרי 50 שנה. נכד אחותה אריה אלוני נהרג במלחמת יום כיפור במעוזים אך גופתו נמצאה והוחזרה על־ידי המצרים רק אחרי החתימה על הסכם הביניים. דורה בלוך האמינה, שגם לה מוכנת מיתה בלתי רגילה.

אילן אחיטוב, עובד משרד החוץ היוצא בימים אלה לרומא, כדי לכהן כציר כלכלי בשגרירות ישראל, נלווה אל אמו בנסיעה. בהמראה, לאחר חניית הביניים באתונה, היא אמרה לו: „ראיתי שני צעירים. עם תיקי יד גדולים ואני מאוד מפוחדת". אבל זה היה כבר מאוחר. מיד אחר־כך בוצעה החטיפה. אמו היתה מודאגת לשלומו בלבד. „חייתי 73 שנה של חיים מאושרים ומלאים ולא איכפת לי למות. רק שאילן יחזור לאשתו ובנותיו", אמרה.

אחרי שאולצה לפרוש באנטבה מציבור הישראלים, כדי לעבור ניתוח קל בגרונה (ואילן לא הורשה להצטרף אליה), הוא שמע על מצבה מהאחות שיצאה אתה לבית־החולים. דורה התעניינה קודם־כל בשלום הישראלים. היא סיפרה לאחות שהניתוח היה קל ורק „מישהו בכיר מאוד" אמר לה, שכדאי לה להשאר עוד לילה במיטה נוחה לפני שהיא חוזרת אל הישראלים. יותר מאוחר, אמר אילן, ידענו שזה היה שר הבריאות של אוגנדה. לימים הוא ברח ממשטרו של אידי אמין וסיפר לנו, שיש לו מצפון רע על העצה שנתן לאמא שלנו. אבל הרגענו אותו.

במטוס ה„הרקולס" שנשא את הישראלים הביתה ביקש אילן אחיטוב להודיע לארץ שדורה בלוך נשארה בבית־החולים בקמפאלה, כדי שיבדקו ללא דיחוי מה ניתן לעשות להצלתה.

בנימין בלוך, הבן השלישי, מהנדס אלקטרוניקה מהרצליה, שיחזר את הימים האחרונים: ביום א' בערב הגיעו לבית־החולים בקמפאלה לבקרה נציג השגרירות הבריטית פיטר צ'נדלר ורעייתו ודורה בלוך נשאה גם דרכון בריטי. הם מצאו את דורה בלוך במצב רוח טוב. בני הזוג צ'נדלר רצו לבקרה שוב ב־9.45 בלילה, אך לא נתנו להם להכנס ואף היכו אותם.

מסתבר, שכבר בשעה 9.20 גררו את דורה בלוך אנשי אידי אמין ורצחוה. את הגופה העבירו לחורשה של קני סוכר ושם ניסו לקברה בלא הצלחה. אחרי ימים אחדים הם חזרו והכריחו כמה כפריים לכרות לה קבר. למשפחה נודע על הרצח שבועיים לאחר שבוצע ולא נותר לה אלא לפעול כדי שגופת בלוך תובא לקבר ישראל בהקדם האפשרי ולא תצטרך להמתין 50 שנה כמו בן דודה...

משטרו של אידי אמין נפל ביוני 1979. כשבועיים אחר־כך הגיעה הודעה מן הנציגות הבריטית בקמפאלה, שהגופה הוצאה וניתן להעבירה לישראל. „לא אשכח כל חיי את הפגישה עם הגופה והדמויות של בית־החולים כו. אוטוקו אמר", סיפר בנימין. „הם שמרו על בגדיה, על ענקה האישי, על מקל ההליכה שלה. אפילו על תפוח האדמה שנכנסה גר".

דורה בלוך נקברה למחרת חג השבועות אותה שנה. בטקס לזכרה שנערך שלשום במכון ון ליר בירושלים, במעמד ראש הממשלה שמעון פרס, אמר שר הבריאות מוטה גור, שהיה המפקד בעת מבצע אנטבה, כי מבצע אנטבה היה כה מזהיר ומדהים, עד שניתן לתפוס אותו במונחים אנושיים רק דרך אישיותם של לוחם. נועז כמו יוני נתניהו ואשה זקנה, אצילית ואמיצה כמו דורה בלוך.

רשות הקורא

נכים כחפצים

איל"ה, ארגון ישראלי לרווחת הנכה, יוצא נגד החלטת משרד העבודה והרווחה להעביר את הנכים המתגוררים במעון הנכים בסן־סימון בירושלים למעון מרוחק יותר בשכונת גילה. ההעברה היא בניגוד גמור לרצונם של הנכים המתגוררים בסן־סימון וכלא ששאלו לדעתם.

במעון סן־סימון מתגוררים כ־30 נכים בוגרים, חלקם זה עשרות בשנים. המעון החדש אליו רוצים להעבירם מרוחק ביותר ממרכז העיר וממוקם בצידה הרחוק של שכונת גילה. נכים בעלי עגלות ממונעות, המהווים רוב הנכים המתגוררים במעון, לא יוכלו להגיע שוב בקלות לבתי הקולנוע ולמקומות הבילוי והבידור שבעיר. שכן המרחק עבורם הוא כשעתיים לכל כיוון. ריחוק המעון יוצר לא רק בידוד וניתוק ממרכז העיר אלא אף תלות של הנכים. שכיום הם עצמאים כמעט בניידותם. הגישה למעון החדש אינה נוחה והיא כוללת נסיעה בת שעתיים ממרכז העיר בעגלה ממונעת, בכבישים ראשיים ועליות קשות, חשופים לקור ולחום.

לא יתכן שמשרד העבודה והרווחה יתייחס אל אנשים כאל חפץ, שניתן להעבירו ממקום למקום בלא שישאלו לפיהם. רק משום שנכים הם. גם כלוב של זהב, כלוב הוא.

נעמה כהן, דוברת איל"ה

סרטים במוזיאון — לא לחיילים

כברבית בתי הקולנוע בתל־אביב נתנים חיילים בהנחה של 50% במחיר הכרטיס. לא כן בקולנוע של מוזיאון תל־אביב. מפני שבקולנוע זה מוקרנים לרוב סרטי איכות.

בימים אלה מוצג במוזיאון הסרט „שואה". והו סרט חשוב ובעל ערך חינוכי רב בעיקר לצעירים. אך גם יקר — מחיר הכרטיס 22 שקל. המחיר סביר. יחסית לעלות הסרט. אך אינו סביר יחסית למשכורתו של חייל או לדמי כיס של תלמיד.

לדעתי, על המוזיאון להעניק הנחה לאלתר לחיילים ולתלמידים ואני מקווה שנוהג זה יימשך גם לאחר הקרנת „שואה".

ששון שאול, ד.צ. 2344, צה"ל

רק ל־100 איכפת?

הנני מביע את התמרמרותי, על שחברים מכובדים יצאו במודעה ובקריאה לבוא לכנס של חברי מפ"ם שאיכפת להם. תמוהה בעיני העובדה שרק 100 אנשים שהיו בכנס, רק להם היה איכפת. לא איכפת, למשל, למאות חברי מפ"ם חברי מרכז, שלא באו, למזכיר מרכז מפ"ם, למזכיר המפלגה, לחברי הכנסת, למזכירי הסניפים ועוד.

הכנס לדעתי אורגן לחברים מסויימים לאור. פרט למודעה בעיתון היו חברים שקיבלו הזמנה ואחרים לא. הנני חבר מרכז מפ"ם. ואני מעיד על עצמי שלא קיבלתי הזמנה. כך גם חברים אחרים.

אינני מכיר כתובת אחרת, מלבד מרכז מפ"ם. הפוסקת לכנס כנסים.

יעקב הכוהן, רוחמה

שאלה מיותרת

מי חיפה, מי טיית, מי הפליל, מי עיקר, מי המק: מי הסמיק, העמיד פנים, נפל אשמה. רחץ יד. מי טיטש, מי הניס את שועליה הארסיים של האמת מן הטרפים הכניבים שקרה: מי ציטט, מי צווחת, מי כפר בעיקר, מי בנה מגדלים באוויר, מי הפריח ברווחות: מי הייה ערים, מי קשר קשרים, מי בדה מהרהורי לבו, מי רחץ בנקיון כפיו. מי חרץ דין, כי ייסר בעוטים. מי התייהר על לא דבר בעוונותיו: מי סיכה מי עיוות, מי עקף, מי טירפד, מי מילכד, מי חסם, מי יזם, מי היתמם, מי הפריך, מי הזים, מי זמם, מי בילבל, מי דימד — אין ספק, יהודי.

אז למה מתעוררת כאן כל יום מחדש השאלה מיהו יהודי

אברהם שרון, עין השופט

שילנסקי במאה שערים

יו"ר ועדת הפנים של הכנסת, הח"כ דב שילנסקי, ערך ביקור מבייש במאה שערים השוזאת את מדינת ישראל ואת הציונות ואת צה"ל, הוא לא הזכיר כי לא ידע בעצמו, שבמאורעות 1929, כאשר הערבים, ערבים הקיפו את מאה שערים ורצו לפלוש לתוכה כדי לרצוח, לשדוד ולאנוס, התייצב מולם איש ההגנה בירושלים משה הלפרשטיין שירה בפורעים והניסם. כמו בתי הכנסת והתפללו אז על גם מעשיו של משה הלפרשטיין שהציל את חייהם.

אינני יודע מה חיפש מר שילנסקי בטלוויזיה סיפר רק על קבלת הפנים היפה. הדבר מזכיר את משל המועל והכרם.

ישראל קרקמן, תל־אביב

קו אדום

מאת אבשלום קווה

דו־שיח של חירשים

בישיבת הוועד הפועל הקרובה, שתתקיים בתחילת השבוע הבא, תעלה סיעת תכלת־לבן לסדר היום את סירובו של המזכ״ל, ישראל קיסר, לאשר הוצאתם של שני חברים מרכזיים באיגוד העובדים הליבראליים ממועצת ההסתדרות. זהו שלב נוסף בסימור הפילוג שבין חירות לליבראלים, ועדיין לא נאמרה בו המילה האחרונה.

לקראת סוף החודש הזה יקיים האיגוד את מועצתו, בניסיון לבחון איך אוכלים את העצמאות ואת ההליכה הנפרדת. הגזבר, ד״ר לב, מקווה שעוד אפשר יהיה להחזיר את הגלגל אחורנית. יו״ר סיעת הליכוד בהסתדרות, יעקב שמאי (עד הפילוג הרישמי הוא ראשי עדיין לשאת תואר נכבד זה), לא רואה כל אפשרות כזו, אך מתוך מיספר רמזים ניתן להבין שהדבר אכן אפשרי, אם תיערך איזו מהפכת חצר קטנה באיגוד, ורנר ימצא עצמו מחוץ לתחום. רנר הוא יו״ר איגוד העובדים הליבראליים. עבור חירות בהסתדרות הוא סדין אדום וגם דגל אדום, לאחר שחתם על ההודעה ההיסטורית לפיה מבטלת הסיעה את התביעה העקרונית וההיסטורית להפריד בין חברת העובדים לבין האיגוד המקצועי.

בתחילת השבוע קיימו אנשי האיגוד מסיבת עיתונאים בתל־אביב. במסיבה זו הם גוללו את ההתפתחויות בסיעת הליכוד מאז הבחירות האחרונות למוסדות ההסתדרות. לטענת ד״ר אלינר, מ״מ יו״ר האיגוד, „לא אנחנו פילגנו את סיעת הליכוד בהסתדרות. הסיעה פולגה על ידי שותפינו — סיעת תכלת־לבן". לשאלה האם ניתן לשנות את רוע הגזרה הנוראה, אומר אלינר: „בדרך בה התנהל עד היום הדו־שיח עם חירות אי־אפשר להמשיך. אם תכלת־לבן תחזור בה ממיספר החלטות יש מקום להדיינות".

ההחלטות, המצוינות להלן, מקורן בסיעת תכלת־לבן, שהוועד הפועל שלה התכנס לפני כחודש: האחת, הגשת אולטימטום לאיגוד להחזיר את המכתב שנשלח לקיסר ולשוב אל הבית האידיאולוגי; השניה, הוספת אדם שלישי מחרות לשני מורשי החתימה על כספים ומינויים. אדם אשר ינטרל למעשה את איש איגוד העובדים, דבר שמבחינת האיגוד איננו נסבל.

בישיבת מועצת ההסתדרות האחרונה נתן רנר את התשובה לאולטימטום. קיסר הודיע בשמו, כי קבוצתו פרשה מהליכוד והקימה למעשה סיעה עצמאית ונפרדת. קודם לכן תבע שמאי בשם 64 האחוז של חרות בליכוד, כי תבוטל חברותם של רנר ושל אלינר במועצת ההסתדרות. שמאי עדיין רותח על כי קיסר נמנע מלהתחשב בדעת הרוב ולא קיים את ההחלטה. הוא פנה בעניין זה אל רשות השיפוט, וכן יטפל בנושא בישיבת הוועד הפועל הקרובה במסגרת החוגים לדמוקראטיה. „שאין ההסתדרות", לדבריו, „כל־כך מקיימת, כפי שהיא מעמידה פנים".

כמו כל זוג טוב הניגש אל קצה המסלול המשותף גם כאן יש היבט כספי. חרות תובעת כמאתיים אלף ש״ח מהאיגוד כדמי השתתפות בהוצאות הבחירות לוועידת ההסתדרות. לדברי אלינר ולב אין הם חייבים ולו אגורה שחוקה אחת. שמאי עומד על דעתו כי הם מחזיקים בכספים שקיבלו בשעתם, כאשר היוו חמישים אחוז, ומכיוון שכוחם בתוך הליכוד ירד לשלושים ושישה אחוז בלבד, הרי עליהם לשאת בהפרש.

הצדדים מתנצחים באשר לכוח הציבורי והאירגוני העומד מאחוריהם. לטענת אנשי האיגוד רשומים בכרטסת שלהם 12 אלף חברים פעילים. הם יהיו מוכנים לפתוח את הכרטסת לעיון רק בתנאי שגם סיעת תכלת־לבן תחשוף את הכרטסת שלה. לדברי אלינר יש לאיגוד כחמישים סניפים הפועלים במלוא המרץ. על כך אומר שמאי: „אם זה לא בלוף, אז מדוע לא הצלחתי למצוא אפילו מאה פעילים ברחבי הארץ בזמן הבחירות?"

המחלוקת נסובה גם על השם החדש. חרות מבקשת כי האיגוד לא ישתמש בתוספת „הליכוד", כדי שהתואר הנכסף הזה יישאר אך ורק בידי אנשי חרות. גם נושא זה אמור לעלות בפני רשות השיפוט ההסתדרותית.

יעקב שמאי קובע, כי כל מאבקי הפילוג וכל הרעש אינם מיועדים אלא לצורך המערכה הפנימית שמנהל רנר בתוך המפלגה הליבראלית, כדי להבטיח את מקומו אם וכאשר יקום איחוד הליכוד. הוא גם מאמין כי ראשי המפלגה הליבראלית יעשו אצלם סדר, כאשר יבוא דבר האיחוד לידי ממשות, ואז גם יעמידו את רנר במקומו, אם עד אז לא תתרחש איזו מהפכת חצר קטנה.

נראה כי המריבה והפילוג הקטן הזה, שאפילו לא מרגשים את שדה הקוצים הפוליטי, כבר עושים את שלהם. עד עתה נהנה המערך מהמריבה המשפחתית. אם אכן, כטענת אנשי חרות, יש הבטחות של ממש מאחורי אנשי האיגוד, כי אז יש לצפות להתפתחויות.

יעקב שמאי „איפה פעילי האיגוד?"

לקחי „אתא"

הסיבות והתהליכים שהובילו לסגירת מפעל „אתא" יהוו נושא למחקר מיוחד, שייערך בשנה הקרובה מכון לבון בשיתוף עם הסתדרות עובדי הטקסטיל.

בדיקה זאת היא אחד מנושאי פעילותו המתוכננת של המכון, שאושרו לפני מספר ימים על־ידי הנהלתו הציבורית.

בישיבה מיוחדת, שבה הוחלט על הבדיקה, הוחלט גם על עריכת מחקר מיוחד בנושא האינפלציה. בשיתוף עם חברת העובדים ייערך תחקיר על משמעות חברת העובדים בשנות השמונים ומשמעויותיה לכלל חברי ההסתדרות ועובדיה. בשיתוף עם מכון טרומן יימשך ביצוע סקר ארכיוני לריכוז חומר הקשור לפעולתה של תנועת העבודה ביבשת אפריקה. יחד עם המחלקה להשכלה גבוהה בוועד הפועל יימשך המפעל לתיעוד עליתם של הפעילים הוותיקים בתנועת העבודה וההסתדרות. כמו כן מתכנן מכון לבון לחדש את ההוצאה לאור של כתב העת ההיסטורי „אסופות", שהוצא בעבר על־ידי ארכיון העבודה.

קרן קיימת

מרכז קרן התנופה לצמיחה של ההסתדרות, צבי צפרירי, מסר לפני מספר ימים, כי סכום ראשון בסך 750 אלף ש״ח של הקרן לצמיחה הועבר למפעל אלקטרו־גליל בקרית־שמונה כתמריץ לפיתוח המפעל ולהעסקת 60 עובדים נוספים. הקרן קיבלה את אישור מועצת הכספים להעניק פטור ממס־הכנסה לכל ההכנסות. צפרירי מאמין, כי „תנופה לצמיחה" נכנסת להילוך מעשי משום היענותם והתגייסותם האישית לפעולה של מזכירי מועצות הפועלים ומזכירי הוועדים הארציים והמקומיים.

מחשבים

מאת רונית אדלר

סידרת בקרים חדשה

חברת אומרון יפן הציגה סידרת בקרים חדשה בתחום הבקרים המתוכנתים החדשים, המשלימה את סדרת ה[...] מסדרת C.

הסדרה כוללת שלושה בקרים:
C-2OP כולל 20 נקודות כניסה/יציאה + כניסת פולסים בקצב גבוה של עד 2 קה״צ. מידות הבקר הן קטנות: 250×110 מ״מ. וניתן להרכיבן ישירות על פס דין.
C-28P כולל 28 נקודות כניסה/יציאה + כניסת פולסים בקצב גבוה.
C-4OP כולל 40 נקודות כניסה/יציאה + כניסת פולסים בקצב גבוה, ומידותיו 100×300 מ״מ.

במהירות האור

מחשבים אופטיים הפועלים במהירות האור, כלומר, במהירות הרבה יותר גבוהה ממהירות המערכות האלק־טרוניות הקיימות, יעמדו במרכז דיוניו של הכנס הבינלאומי ה־14 למחשבים אופטיים, שהוא הראשון מסוגו בארץ. הכנס נפתח ביום ראשון השבוע בקרית האוניברסיטה העברית בירושלים, בהשתתפות 160 מומחים מהארץ ומחו״ל.

המחקר בשטח המערכות האופטיות עורר בשנים האחרונות התעניינות הולכת וגוברת, בשל הסיכוי להגיע לעיבוד נתונים מסובכים במהירות רבה במיוחד. יצוין, כי בעוד שהיחידות הבסיסיות במחשבים אלקטרוניים הם ה„ביטס", אשר עוברים תהליך עיבוד בזה אחר זה, הרי במערכת האופטית מעוברים מיליוני „ביטס" בעת ובעונה אחת במקביל.

שיטה זו הרבה יותר יעילה ומהירה, והיא דומה לפעילות המוח האנושי.

נושא חשוב אחר שידון בכנס נוגע לשאלה: כיצד ניתן לנצל את מהירויות העיבוד הגבוהות הללו לפיתוח חומרים ומכשירים חדשים, כגון טרנזיסטור אופטי, מתג לאלומות אור המופעל באמצעות לייזר או באמצעים אלקטרוניים, ומכשירים אופטיים משולבים. כן ידובר בכנס על חידושים בשיטות אופטיות הנמצאות עתה בשימוש — לשם זיהוי עצמים, עיבוד אותות כללי, וחיבורים אופטיים בין חלקים שונים של מחשבים אלקטרוניים.

הכנס מאורגן ע״י חוג הלייזרים ואלקטרו־אופטיקה בישראל באמצעות ועדה המורכבת מחוקרים ממכון ויצמן, מהאוניברסיטה העברית בירושלים, מהטכניון בחיפה ומאוניברסיטת תל־אביב, והוא נתמך ע״י גופים בינלאומים וגופים ישראליים העוסקים בנושא.

משהו קורה בסניף המרכזי

לניהול שוטף של „המשביר", אחד האירגונים הגדולים במדינה, מופעל במרכז החברה מחשב יבמ 4381 מרכזי, אליו מחוברים עשרות מחשבים ומחשבים אישיים PC. המחשבים האישיים מותקנים בסניפים קטנים יותר של המשביר, כמו בית־שאן, מירון, אילת ועוד.

בעזרת איכות מחשבים פועלים מחשבים אישיים אלה כתחנות עבודה חכמות, והם מתקשרים עם המחשב המרכזי לעדכונים ולהעברת מידע ללא העמסת המחשב המרכזי וכמינימום תלות בקווי התקשורת.

המערכת תוכננה באופן כזה, שכל מחשב אישי יבמ פי.סי. עובד במשך היום כתחנת עבודה מקומית. אחת ליום יוצר המחשב האישי קשר עם המחשב המרכזי ומשדר לו את כל ההזמנות, המכירות, עדכוני המלאי וכיו״ב, שאירעו במשך היום. המיוחד בכלי התוכנה שפותחו באיכות מחשבים הוא בכך שהסניף המקומי מתעדכן רק לגבי הפרטים שהוא מוכר ושהוא מחזיק אצלו במלאי. הדגש בתקשורת הוא באיכות ההעברה ובמהירות ההעברה.

החלטות מסוכנות

פרופ׳ גריי, מומחה בנושא מערכות תומכות החלטה, הגיע לישראל כאורחה של אוניברסיטת תל־אביב.

בשיחה שקיים עם כתבנו סיפר פרופ׳ גריי, כי פרופ׳ מינצברג מקנדה בדק ומצא שמנהלים בכירים מקדישים כ־30 דקות לפתרון בעיה סבוכה, ו־15 דקות לפתרון בעיה שגרתית.

לדברי הפרופסור, המנהל הממוצע אוהב להחליט. את מלאכת ניתוח הבעיה ותהליך קבלת ההחלטות הוא משאיר לעוזריו הבכירים. חמורה עוד יותר, קובע גריי, היא העובדה שהמנהל הממוצע איננו מנתח את הסיכונים הנובעים מהחלטה זו או אחרת.

שאלות פשוטות כמו „מה יקרה אם" — WHAT IF — אינן נשאלות בדרך־כלל, אולי משום שהמנהל הממוצע לא משתמש באמצעי הפלא, המחשב, כדי לבצע את עבודת ניתוח הסיכון עבורו.

פרופ׳ גריי נפגש במלון רמת אביב עם משתמשים בתוכנה הנקראת I.F.P.S PLUS — כלי תומך בקבלת החלטות.

ניתוח סיכונים, אומר פרופ׳ גריי, היא דרך ניהול הכרחית בעולם הכלכלי של היום. המנהל חייב לפרוש את השגותיו הוא לגבי הסיכונים. המחשב עוזר לו לנתח את השלכות השגות אלה על השגת היעדים שנקבעו.

סוף לפינקס האדום

קופת־החולים הכללית [...] בימים אלו פיתוח פרוייקט [...] יאומץ הפרוייקט, יצוידו [...] קופת־חולים בכרטיסים [...] שיחליפו את הפנקס [...] הפרוייקט נחשב לגדול [...] ומתמודדות עליו מספר [...] המתמודדות בנושא.

יש אפשרות, כי קופת־חולים [...] כמה קבוצות אוכלוסיה: [...] חכמים" (כרטיס פלסטי הנושא [...] מגנטי ומקום לתמונה [...] מיקרו־מחשב של ממש) [...] האוכלוסיה תצוייד בכרטיסים [...] נשים הרות, ילדים עד גיל [...] וחולים כרוניים יצוידו בכרטיס [...]

לקופת־החולים הכללית אין [...] תוכנית „בירטוס" מגובשת, [...] יחידות המחשב והנביה שלה [...] בימים אלה בחו״ל, מתערכנים [...] וביישומים של הכרטיס החכם [...] באופן נרחב בעיקר בצרפת.

הכרטיס החכם ניתן לשימוש [...] מסוף זול מדגם „מיניטל", [...] כמסוף טלטקסט, והיכול לקרוא [...] לתוך הכרטיס, כן ניתן להשתמש [...] באמצעות קורא כרטיסים, [...] שב אישי או למסוף רגיל.

מירון מחשבים מתעתדת להקים [...] אל מרכז להנפקות כרטיסים [...] שירות לכל המוסדות והארגונים [...] מעוניינים בכרטיסים החכם. [...] ינפקו הכרטיסים במרכז — [...] בצרפת, ואם תהיה לכך הצדקה [...] בישראל.

יבמ עובר לערבית

עסקים ואירגונים שפעילותם נעשית [...] בשפה הערבית יוכלו להיעזר [...] במחשב האישי של יבמ [...] עבודתם.

האפשרות לעבוד בשפה הערבית [...] לשפה האנגלית נפתחה בעקבות הכר[...] יבמ על התחלת שיווקם של אביזרי [...] ותוכנה לתמיכה בערבית, אותם ניתן [...] לרוב הדגמים הקיימים של המחשב [...]

האביזרים החדשים מאפשרים הקשה [...] והדפסה של תווים בערבית ובאנגלית [...] לשמאל או משמאל לימין עם עיבוד [...] האות הערבית בהתאם למיקומה [...] ההדפסה בערבית, יכולה להתבצע [...] המדפסות האישיות של יבמ.

להזיז את מרכז הכובד לנגב

מבט על מפת המדינה מלמד כי הנגב, התופס 60 אחוז משטח הארץ, נשאר כמעט ריק מאוכלוסייה, בלתי מיושב כיונו הגדול. אומנם דוד בן־גוריון, שהיה מאוהב בנגב, הכריז לפני יותר מ־38 שנים כי „אם לא תעמוד על הנגב, לא תעמוד תל אביב" אך בשנים האחרונות לא נותר ממש מהכרזה זו. הנגב הוזנח, בכך מודים כולם.

לגבי בנימין יסעור (בנג׳ילה), מהעמותה „חברת נגב שנות 2000", פיתוח הנגב הוא שוב יעד לאומי. הנגב המתפתח אמור לשמש כאמצעי לשינוי מבנה כל המשק, ובלשונו — „פיתוח הנגב יכול להניע את המדינה למעבר ממצב משברי לפריחה". יסעור חבר בצוות תכנון לעתיד הנגב, בו משתתפים גם בן־ציון (בנק) כרמל ופנחס כהנא. צוות זה הכין את המצע לתכנית הפיתוח, שהוגש באחרונה לראש הממשלה שמעון פרס. המסר של התכנית, לדברי יסעור, מכוון „להצית את דמיון צעירינו ולגייס את העם היהודי למאמץ פיתוח. הנגב פתוח ומוכן ליוזמות".

יסעור מדבר בפרספקטיבות ארוכות טווח: „נותרו עוד 14 שנים עד תחילת המאה ה־21", הוא אומר, „ואסור לנו להישאר קפואים באותן תפיסות חברתיות וכלכליות". הוא מתריע נגד מיבנה התעסוקה — 30 אחוז מהעובדים עוסקים בייצור ו־70 אחוז בשירותים. זהו לדבריו מיבנה בלתי נסבל, שגם מדינות עשירות בהרבה מישראל לא יכולות לקבל. וכדי לייצר יותר, צריך להקים תעשיות חדשניות וחקלאות משוכללת, ואיפה אם לא בנגב.

לדעת יסעור, אם לא יוחלט בקרוב על סדר עדיפויות לאומי, ישאר מרכז הכובד הכלכלי של המדינה בגוש דן וסביבותיו. בגוש המורחב זה, הכולל את פרברי ראשון־לציון, רחובות, כפר־סבא ורעננה, הוקמו פארקים תעשייתיים ומפעלי טכנולוגיה מתקדמת, שעה שאיזור חיפה הוזנח, ומכך נפגעים גם היישובים של הגליל העליון.

לדבריו, פיתוח הנגב והערבה אינו מצריך „גרירת עמים" למרחקים גדולים. אם נקודת הכובד הכלכלית תזוז כמה עשרות קילומטרים, לאיזור באר־שבע, יכולה רכבת מהירה להפוך את הקשרים לקצרים ומתקצרים — שעה נסיעה צפונה, ואתה בירושלים או בתל־אביב; שעת נסיעה דרומה, ואתה כבר באילת.

בשנת 2010, אולי, הכנסה כמו באירופה

ב„מצע לתכנית פיתוח הנגב" שורה של נתונים ותחזיות. תוספת האוכלוסייה במדינת ישראל עד שנת 2000 תהיה מיליון ומאתיים אלף איש, רובה מגידול טבעי; אוכלוסיית המדינה תעמוד אז על כ־5.5 מיליון תושבים, יותר מ־4 מיליון יהודים ומיליון לא־יהודים. תוספת המועסקים הצפויה בסקטור האזרחי, עד שנת 2000, תהיה כ־450 אלף מבוגרים, ולכן צריך לדאוג מבחינת תעסוקתית כבר עכשיו.

יצירת מקומות עבודה לאותם 450 אלף תצריך, לדברי יסעור, השקעה בסכום כולל של 90 מיליארד דולר. הכוונה לסך־הכל השקעה גולמית מקומית, הכוללת משאבים הדרושים גם ליצירת תשתית וגם לבניינים ולציוד. 90 מיליארד דולר, הוא מציין, הם מאמץ לאומי ניכר. פירוש, כי במשך 14 השנים הבאות צריך להשקיע בארץ סכום השווה לכל מלאי ההון הנוכחי". זאת ועוד. הרמה הטכנולוגית המקובלת היום היא, כי ציודי הייצור ואורך חייו של מוצר משתנים כל שבע שנים בממוצע, כלומר, עד שנת 2000 יצטרכו לשנות לפחות פעמיים את הטכנולוגיה הייצור.

על הממשלה, כממייצגת העדפה הלאומית, לשאול את עצמה מנין תגייס סכום אדיר זה. לאן היא תכוון אותו, אומר יסעור. בלא החלטה, המצב יתגלגל, מעצמו, כך שאיזור המרכז, גוש דן המורחב (שבמרכזו תל־אביב), ישאר נקודת הכובד של המשק והפעילות הכלכלית ואילו אזורים אחרים, הגליל ובעיקר הנגב, ייוותרו מוזנחים. יסעור גורס, כי תעשיות חדשניות וחקלאות משוכללת אפשר לפתח רק, או לפחות גם, בנגב. צוות התכנון לפיתוח הנגב דוחה את ההשקפה המבטאת את הצורך בתכנון לאומי. לדעתם, יש הכרח לכוון את הכלכלה והחברה בישראל כך שיידמו לאירופה המערבית ולצפון אמריקה, מבחינת ההכנסה לנפש, ולא להסכים למצב של פיגור מתמיד, פיגור שהוא המניע הראשי לירידה מהארץ. „אם נחליט עכשיו להשקיע ביצירת מקומות עבודה מתקדמים לתוספת כוח אדם הצפויה, יש תקווה כי בשנת 2010 נגיע אולי להכנסה ממוצעת לעובד כמו באירופה המערבית", מדגיש יסעור.

הוא מודע למיגבלות המשאבים שלרשות המשק: הסכום המירבי שאפשר להקציב מהתל״ג (תוצר לאומי גולמי) להשקעה גולמית מקומית הוא 22%, ולא יותר. מאחר שהתוצר שיצרנו ב־1985 הגיע ל־23 מיליארד דולר, ההשקעה המקסימאלית האפשרית היא 5 מיליארד דולר בשנה. אך הסכום של 5 מיליארד דולר היום הוא בדיוק כסכום הפחת על מלאי ההון היצרני. יוצא, שרק בקושי רב יימצאו האמצעים הדרושים להגדלתה של ההשקעה הנקייה. פתרון אחר הוא ניצול יעיל יותר של ההון המתחדש, ללא גידולו הכמותי.

פיתוח איזורי במקום פיקוח מקומי

יסעור, שהוא גם חבר הוועדה ההסתדרותית „תנופה לצמיחה", סבור שאפשר לנצל את מלאי ההון הקיים ביעילות רבה יותר, על־ידי תוספת מועסקים לתעשיות שיש להן כושר ייצור לא מנוצל, ואפשר להפעילו על־ידי השקעה מינימאלית. הפעלת ההון, המושבת בחלקו, בגלל העדר השקעה שולית, תביא גם להגדלת ההכנסה הלאומית הריאלית ולהאצת תהליכים שיביאו, כבוא העת, ליצירת מקומות עבודה חדשים.

ליסעור רעיונות חדשים למכביר. אחד מהם הוא מעבר ל„פיתוח איזורי", במקום מה שמכונה בפיו „פיתוח מקומי". אם רוצים למשוך אוכלוסיה לנגב, אין טעם להשקיע בעיירה ספציפית זו או אחרת, אלא יש להפוך איזור שלם — עיירות, מושבים וקיבוצים — לחבל־ארץ מושך עובדים ויזמים, המצטייד גם במפעלים תרבותיים וחברתיים שישרתו את כל האוכלוסיה. לדעתו, הצלחת תל־אביב כמטרופולין לסביבתה צריכה לשמש מורה־דרך בפיתוח האזורים החדשים. אין כוונתו להעתק מדוייק של „דגם תל־אביב", אלא לצורת המחשבה: פיתוח איזורי אפשרי דווקא בנגב, כי יש פוטנציאל גדול לצמיחה רב־ענפית ורב־מיגזורית. ועכשיו על הממשלה מוטלת החובה לפעול כדי שהנגב יעמוד בראש סולם העדיפויות הלאומי. העדפה כזאת, שתתבטא בהקלות של ממש לכל שיהיה מוכן לעבור לנגב, תהפוך אותו למוקד משיכה לאוכלוסייה, ובעיקר לצעירים — כך שמחצית מתוספת האוכלוסייה החל מ־1990 תיימנה ותופנה לנגב.

יסעור מעלה בעיה נוספת, שעד כה לא עסקו בה המתכננים הישראליים ואפילו שגם אינם רוצים לעסוק בה: צפיפות האוכלוסייה ברצועת עזה כיום היא מהגבוהות בעולם — 1341 תושבים לקמ״ר — בעוד צפיפות האוכלוסייה בנגב היא 23 תושבים לקמ״ר. לפי התחזיות של צוות התכנון לנגב, תהיה צפיפות האוכלוסייה ברצועת עזה בשנת ה־2000 כ־1900 נפש לקמ״ר. וזו מצב של התפוצצות ממש. הנגב, הקרוב לרצועה, יהפוך לשטח היעד לאוכלוסיית רצועת עזה ושום כוח בעולם לא יוכל לעצור את הנדידה לשם. „נגב ריק יקרא בקול רם לאוכלוסייה של רצועת עזה להתיישב בו", אומר יסעור. המוכיח כי הנגב הוא השטח העתידי היחיד לאוכלוסייתה של מדינת ישראל, שרצועת עזה איננה חלק ממנה.

חיים מרגלית

הנגב בשנות ה־2000

התפתחות הנגב בתקופת התכנית.

	1985	1990	1995	2000	2005	2010
אוכלוסיה.(באלפים)	291.0	316.6	521.1	743.5	985.0	1248.0
ב־% מכלל האוכלוסיה	6.8	6.8	10.3	13.5	16.5	19.0
תוס׳ אוכלוסיה.(באלפים)		24.6	204.5	222.5	241.5	263.0
בתי אב.(באלפים)	83	90	149	212	281	357
מועסקים.(באלפים)	97	105	170	247	328	416
השקעה גולמית מקומית. (חמש שנים.מיליון $)*		7357	9600	11660	14755	22750

*)במחירי 1985

צפיפות. תושבים לקמ״ר בשנים	1985	1990	1995	2000	2005	2010
תל אביב והמרכז	1370.0	1492.0	1535.0	1582.0	1632.0	1688.0
רצועת עזה	1341.0	1553.0	1694.0	1882.0	2094.0	2364.0
בנגב - כללי	22.6	24.6	40.6	58.0	77.0	97.0
בדרום הפיתוח העיקרי בנגב	145.0	158.0	260.0	371.0	492.0	624.0

גלגלי הבורסה

מיפנה במניות

לאחר עליות בחמשת ימי המסחר האחרונים חל אתמול מיפנה בשוק המניות ומספר הירידות היה פי שלושה לעומת עליות השערים. ערך השוק של המניות התוספיות ירד באחוז אחד. הירידה הגדולה ביותר — 2% — נרשמה במדד השערים של מניות חיפושי נפט. הורגשה העדפת השקעות בהנפקות חדשות על השקעות בני״ע הנסחרים בבורסה. להנפקת „רישום הזכויות" בשווי של 1.5 מיליון דולר נתקבלו הזמנות ב־50 מיליון דולר. ההקצאה — כ־3% מהזמנות. במניות ההסדר התאזנו עודפי ההיצע ועודפי הביקוש. בשוק איגרות החוב התבטאו עודפי הביקוש ב־1.3 מיליון ש״ח. מזה 800 אלף ש״ח בצמודות למדד ו־800 אלף ש״ח בצמודות למט״ח. להנפקת „משאבים" של בנק המזרחי של 6 מיליוני ש״ח נתקבלו הזמנות של 12 מיליון ש״ח. שעורה עלה ל־103%.

הציבור הוציא אתמול 150 אלף ש״ח מקרנות הנאמנות המתמחות במניות והשקיע 150 אלף ש״ח ב„סולידית". מזה 100 אלף ש״ח בקרן החדשה „צוק".

במלווה קצר המועד נעו אתמול התשואות החודשיות בין 1.41% ל־1.47%. תוך מחזור של 13 מיליון ש״ח. מזה 8.2 מיליון ש״ח ב־3 הסדרות החדשות. מהם 8.1 מיליון ש״ח ל־28 ימים ורק כ־47 אלף ש״ח ל־56 ימים ו־32.2 אלף ש״ח ל־84 ימים.

שער הדולר היציג ירד אתמול ב־0.1 אג׳ ב־0.07% ל־1.4930 ש״ח. דולר נוספים ירד ל־1.7710 ש״ח. הדולר השחור נע בין 1.585 ל־1.595 ש״ח.

בשוק המניות ירדו אתמול 185 שערים, לעומת 60 שעלו. מהם ירדו 43 ב־5% ויותר ו־6 עלו ב־5% ויותר. נרשמו 3 „מוכרים בלבד" ואף לא 1 „קונים בלבד". המחזור הסתכם בכ־4.2 מיליון ש״ח בלבד, מזה 1.1 מיליון ש״ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר ירדו אי די בי אי — 0.1%; אגוד רג׳ — 0.2%; דיסקונט ב׳ — 0.5%; דיסקונט א׳ — 0.4%; מזרחי ש׳ — 0.4%; מזרחי מ׳ — 1.7%; כללי — 0.5%. לעומתן עלו פועלים ש׳ — 1.1%; כל״ל — 0.4%; מיכון סחר 5 — 0.8%. תשואותיהן השנתיות נעו בין 11.38% (אי די בי בכ׳) ל־12.47% (אי די בי רג׳), הפועלים ש׳ — 11.91%, הפועלים מ׳ — 12.42%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר ירדה הפסגות 0.1 ב־5.0%. לעומתה עלתה כללי מ״ר 1 ב־0.1%.

במניות התוספיות עלו ב־10%: סחף 5, כלל מחשבים. לעומתן ירדו ב־10%: קונסורטיום 5, גלי זוהר 1, ברנוביץ 5, סחר החוץ׳ 1, פרי זה 5, מיקט 1, נקה, אגרין 1, אינקובה 1.

בשוק איגרות החוב עלה ערך השוק של הצמודות למדד ב־0.1% בלבד. בעוד ערך השוק של הצמודות למט״ח ירד ב־0.13%. המחזור בשוק אג״ח עלה ל־5 מיליוני ש״ח, מזה כ־1.4 מיליון ש״ח בצמודות ב־80% למדד.

* „במפעלי מתכת קרמני" דיווחה על רווח מתואם של כ־1.3 מיליון ש״ח ב־1985/86, לעומת הפסד של כ־1.5 מיליון ש״ח ב־1984/85.

אלחנן הורוביץ

הדיסקונטאים כמסבירים בפרשת רפאל רקנאטי

הנהלת בנק דיסקונט העבירה אתמול לידיעת כל עובדי הבנק את תוכן המכתב ששיגר מנכ״ל הבנק, רפאל רקנאטי, לנגיד בנק ישראל פרופ׳ מיכאל ברונו. במכתב זה מפרט רקנאטי את עמדתו ואת טענותיו, מדוע אין אסמכתות לפעול נגדו לפי סעיף 8 (ו) לפקודת הבנקאות.

מינהלת הבנק, החתומה על החוזר שנשלח לעובדים, אומרת כי כסתמן רוב בין חברי הממשלה התומך בעמדת הבנק.

בחוזר מתבקשים העובדים להמשיך בהסברת עמדת ההנהלה ללקוחות ולעובדים, בתשובה לשאלות שיופנו אליהם. „בהתאם למסורת הבנק להגביר את השירות הטוב ללקוחות".

אייל שגב

פגיעה ברווחיות המלונות

הפגיעה ברווחיות המלונות, בגלל הקפאת המחירים, בתקופה יוני 1985 — אפריל 1986, נעה בין ירידת רווח ריאלית בשיעור של 56% ועד להפסד של ממש — כך עולה מבדיקות שנעשו על־ידי המחלקה הכלכלית של התאחדות המלונאים.

בתקופה זו חל פיחות של 30 אחוז בשער החליפין של השקל לעומת הדולר. בעוד הוצאות בתי המלון התייקרו בתקופה זו, למרות מדיניות ההקפאה, ב־46%.

כלכלני ההתאחדות טוענים, כי מחירי התמורה במלונות צמודים לדולר ולפיכך אין בפיחות השקל כלפי המטבעות האירופיים כדי להשפיע על הרווחיות של המלונות, מאחר שהפסד של הצמדה לדולר מתייחס גם לתיירות האירופית.

הכלכלנים מציינים עוד, כי הפער בין התייקרות העלויות לבין הגידול בתמורה לכל דולר גרם פגיעה ריאלית ברווחיות שאיננה זהה לכל המלונות, והיא מותנית בשיעור התפוסה וברווח התפעולי ולפני פחת והוצאות מימון של כל מלון.

א.ש.

לא תופעל שיטת ביטוח חדשה

שיטת התעריפים החדשה לביטוח רכב (רכוש) לא תופעל בכל הנראה גם בחודש אוגוסט כך מעריכים בענף הביטוח.

בחברה, כי החלטתו של המפקח על הביטוח, להעביר את התעריף החדש כחוק ולא להסתפק בתקנות, תגרום עיכוב ניכר בהפעלת התעריף, שכן תהליך החקיקה מחייב אישורה של ועדת הכספים של הכנסת. ההערכה היא, שהדיון בוועדה, הידועה בסחבת כרונית בדיוניה, לא יסתיים במהירות, וגם אם יסתיים — אין כל בטחון שהכנסת תאשרה. שכן פירושו ייקור מעשי של דמי הביטוח.

בינתיים התברר, כי הפעלת התעריף החדש תגרום בעיות תשלום מיוחדות בקטגוריה של כלי רכב יקרים. בקטגוריה חדשה זו ייכללו סוגים רבים יחסית של כלי רכב, וכן ייאלצו בעלי הרכב שנחשב עד כה כזול ועתה עבר דירוג, שיחויבו לשלם תעריף המתקרב לזה של הרכב היקר באורח מסורתי, בעוד הפיצוי שיקבלו במקרה של אובדן מוחלט יהיה נמוך יחסית (לפי ערך השוק של רכבם).

בעיות נוספות צפויות למי שעבר ביטח את רכבו לפי ערכו האמיתי. כלומר, אם הרכב היה מצוייד באביזרים יוקרתיים מיוחדים, או שהיה מדגם מיוחד, ניתן היה לבטחו לפי הערכת שמאי. עתה הוא יבוטח לפי תעריף זהה לרכב אחר, ולא ניתן יהיה לקבל פיצוי מיוחד על האביזרים הנוספים שבו, שמעתה לא יבוטחו.

א.ש.

ספנות

בוטל היטל הצפיפות

היטל הצפיפות שנגבה על־ידי חברות הספנות על מטעני יבוא ישראליים בוטל בליל לפני משבועיים. על אף טענת חברות הספנות כי נגרמו להן נזקים של 9.4 מיליון דולר.

חברות הספנות הטילו היטל הצפיפות בשיעור של 10% על היצואנים והיבואנים בארץ, בטענה שהיטל הכרחי כדי לכסות נזקים שנגרמו להן כ־12 ימי עיכובים בנמלי הארץ. איגוד המשתמשים בהובלה ימית (גוף להתאחדות התעשיינים חלק מעילו) פנה לשרי התחבורה והתעשייה ואל חברות הספנות, ותבע לבטל את ההיטל מיד.

התאריך הקובע לפי אמנות בינלאומיות הינו תאריך הטעינה. פירוש של דבר, שכל אונייה שהוטענה בין ה־1 ל־19 בחודש תחוייב בהיטל. לאחר מכן יופסק ההיטל לאלתר.

כן פנה האיגוד למכס, לא לכלול את ההיטל בערך היבוא לצורך חישוב המכס. שלטונות המכס נענו לבקשתו, ויתרה מזו, כי שישלם מכס, יוכל להגיש בקשה למכס להחזרת התשלום.

א.ש.

רדיו וטלוויזיה

מאת דורית גפן

גיבורים אינם נעלמים

קדמוני מחזיר את אות הגבורה איפה התלתלים כולם... (צילום: חנוך גוטמן)

מלחמות ישראל הולידו גיבורים, אשר סיפוריהם המופלאים בשדות הקרב פורסמו בעיתם, ואחר־כך נשתכחו. רק בימי ציון של מלחמה זו או אחרת נזכרים בהם. וגם אז לא תמיד. אסא קדמוני, שזכה בעיטור הגבורה במלחמת יום הכיפורים, לא חזר מייד לאלמוניותו. הוא היה בין ראשי תנועות המחאה שקמו לאחר המלחמה, ואף נקט צעד בלתי־שיגרתי כאשר החזיר את העיטור שקיבל. סימן ההיכר החיצוני שלו היו שניים־שלושה תלתלים שכאילו הודבקו למצחו.

השבוע ראינו את קדמוני במצח גלוי בתוכניתו של רם עברון, „זה הזמן". על־פי עדותו גלויית הלב, חייו לא היו כשל מי שעטור בזרי דפנה של גיבור לאומי. הוא היה מובטל במשך שנים, וגם עבודתו בשנים האחרונות במשרד הבטחון אינה בדיוק שיא המאוויים האישיים שלו. מסתבר, כי מלחמתו האישית על האמת שלו בכל הקשור למלחמה עלתה לו גם בבריאות, והוא התמוטט מבחינה נפשית ואף אושפז לזמן קצר לצורך טיפול. על קרב הסרפאום, שעבורו קיבל את עיטור הגבורה, הוא ממשיך לומר כי היה זה כשלון צבאי והוא קובל על יצירת אגדות לחימה במקום שאין להן הצדקה. בשעתו, נראתה ונשמעה מלחמתו של אסא קדמוני כתריג, והיו אף כאלה שפיקפקו בשפיותו. ראוי לזכור, כי אז היו עדיין „פרות קדושות"־רבות וצה"ל היה אחת מהן. מאז השתנו הרבה דברים. אין ספק, כי במציאות של השנים האחרונות היתה מלחמתו של קדמוני מתקבלת לגמרי אחרת מאשר באותם ימים שלאחר מלחמת יום־הכיפורים. במבט רטרוספקטיבי יתכן, כי קדמוני וקבוצות המחאה של אז היו הסנוניות, שבישרו את השינוי, שבמרכזו עמדה ביקורת פתוחה גם על צה"ל.

משורר ללא רחוב

היינריך היינה

לא יהיה זה מופרז להניח, כי מפיקי „סוף ציטוט" היו מקדישים תוכנית למשורר היינריך היינה גם אלמלא נשתרבב שמו לשערוריה פרובינציאלית בעיר תל־אביב, לאחר שכמה משומרי הגחלת והכשרות החליטו לפסול את היינה ראוי לכך ששמו יתנוסס על אחד מרחובותיה של העיר. ואכן, שומו שמים! בימים בהם מבקשים לרשום בתעודת הזיהוי את עובדת גיורו של אדם, איך אפשר להעלות בכלל על הדעת לתת כבוד תל־אביבי ליהודי שהתנצר, ר"ל. אותם פרנסים צרי־מוח סבורים באמת, כי הם עלולים חלילה לכבד יהודי משומד. והרי שמו של היינה יכול רק לכבד את העיר. אך לא על פי הגיונם.

מכל מקום יש לקוות, כי כמה דקדקנים ומפשפשי ציציות לא יקימו קול מחאה על הדיון המרתק שהיה בתוכנית „סוף ציטוט" על היינריך היינה ושירתו, בהשתתפותם של שלמה טנאי, יגאל לוסין ונרשום שוקן. השיחה חרגה משירת היינה, ועסקה בשרשיו היהודים ובדואליות היהודית־גרמנית שלו. אקט ההתנצרות של היינה היה טכני בעיקרו. ולא גילוי אורה של דת אחרת. הוא נעשה כדי לפתוח בפניו את הדרך, שהיתה חסומה בפני יהודים, לעולם המשפטים.

הבקיאות הרבה שהפגינו המשתתפים בביוגראפיה של היינה, כמו גם בכתביו ובהיסטוריה של אותה תקופה, הוסיפה חיוניות רבה לדיון, וחשפה בפני חובבי שירתו של היינה פרטים ביוגראפיים מעניינים.

מה מריץ אותם?

כאשר ראינו את הנבחרת הרוסית במונדיאל במקסיקו, כשהיא שועטת כמו עדר סוסים קלי־רגליים לאורכו ולרוחבו של מגרש הכדורגל, חשבנו כי זוהי תופעה יוצאת־דופן. אבל כאשר אותה תופעה חוזרת במשחקי נבחרת הכדורסל הרוסית — באליפות העולם, הנערכת עתה בספרד — זה בהחלט אומר דרשני.

הכדורסלנים הרוסים הצטיינו תמיד, אך לאו דווקא בהתפרצויות זריזות מקצה אחד של המגרש לקצהו האחר בהותירם מאחוריהם את הקבוצה היריבה. קלות־הרגליים הזאת, יחד עם דיוק ניכר בקליעה והגנה מצויינת, הופכים את הרוסים ליריב בלתי־אפשרי כמעט לכל אחת מהקבוצות המתחרות באליפות בספרד, אלא אם כן יתעייפו פתאום.

אשר לנבחרת שלנו — עד כה לפחות קשה להתפעל ממנה. הנחמה העיקרית היא בכמה שמות חדשים יחסית, אשר עשויים להתפתח לכוכבים, כמו למשל עדי גורדון, דורון שפע ומוטי דניאל.

דמיון כחול

[illegible]

תרבות ואמנות

בעריכת עלינא תורי

מסך ראשון

לסביות כבנות־אדם

מאת גיורא מנור

„קיץ אחרון" — עודף כוונות טובות

„קיץ אחרון", מחזה מאת ג'ין צ'יימברס, עברית — שפי סזן; בימוי — רחל יריבן; תפאורה ותאורה — דורית מלין, ב„תיאטרון הזמן".

חבורה של נשים לסביות, הנוהגות לבלות את חודשי הקיץ במפרץ קטן על חוף האוקיאנוס האטלנטי. הקבוצה נפגשת כבר זמן רב, והיחסים בתוכה התגבשו מכבר. ליל (רחל דיין, שחקנית מעולה, שמשום מה אינה מופיעה בזמן האחרון לעיתים קרובות), היא הדינאמית והחיונית בהן, וקוראת לעצמה „חתול רחוב". ובאמת יש לה „עבר עשיר", הכולל רומן בן שנתיים עם קטי, הרופאה והסופרת המפורסמת, מחפשת ספרי־הדרכה רבי־מכר בענייני מין התרו סקסואלי (ורינה לימון, המתחילה את גילום הדמות משתלטנות תוקפנית חולצת אי־בטחון עמוק, ומשילה מעליה את הקליפות, עד שהיא מתגלה כאדם מעניין) וגם פרשת אהבהבים שעוררו את זעמה של קיטי, עם ירידתה הצאצקע, רונה (חנה רז בתפקיד חרי־מימרי ורדרור), ובלי ספק עוד פרשיות רבות אחרות.

מלבד אלה מצויות בכפר־הנופש ריטה, מזכירתה הנרצעת של קיטי; ריי, אה שהיתה נשואה ואם לשני ילדים (רחל רביד) והפסלת בעלת־הגוף אנני, שחיה חיי נישואין עם ריי כבר זמן רב. אותה מגלמת מירנה רוסטי כדמות חיונית וחיובית ביותר. ויש עוד אחת, אשה עשירה ו„גברית", כדי שיהיה איזון דידאקטי. כי למען „ההסברה המינית" קובצו נציגות של כל סוגי האופי בקולקציה מייצגת כביכול.

על מנת להתניע את גלגלי העלילה נקלעת למקום אווה, צעירה נאה, שזה עתה נפרדה מבעלה הלא־כלומי, המחפשת לה דרך חדשה בחיים, ומוצאת את עצמה מתאהבת אהבה עמוקה ולוהטת, כפי שלא ידעה מעולם, בליל הפרחחית. עירית שלג, שעד עתה דומני ראיתי אותה בסרטים בלבד, נושאת על כתפיה את מעמסת המחזה בצורה מעוררת כבוד, יחד עם רחל דיין.

המחזה סובל מעודף כוונות טובות. כל כך מתאמצים להסביר לנו, שגם נשים לסביות הן כבני־אדם, או בנות־חוה, שחייהן אינם שונים, בעצם, מחיי נשים „רגילות", עד שכמחצית הדיאלוג לא נחוץ לדמויות עצמן, אלא מכוון אלינו, הצופים, שצריכים להתחנך. זה מזכיר מחזות דומים על הומוסקסואלים ממין זכר, שכבר היו לשיגרה שאבד עליה הקלח, והם יצאו מן האופנה.

נוסף לכך מתברר, שליל חולת סרטן וימיה ספורים. זה צריך להוסיף אינטנסיביות ודראמאטיות ואמפאתיה. אבל למעשה רק פותר עבור אווה את הבעיה האמיתית שלה: האם יחסיה עם ליל יימשכו זמן רב וימשיכו להיות משמעותיים לגביה, כפי שלא היו נישואיה לג'ורג' הלא־יוצלח שלה. האם אהבת־נשים היא באמת מה שגילתה בעצמה.

למותה של ליל אין מימד טראגי אמיתי. הרגע המרגש באמת הוא פגישתן הנוגעת של ליל ואווה, אחרי המסיבה הבלתי מוצ[...] בראשית המחזה. וזאת יותר בזכות [...] השחקניות, מאשר בשל הבימוי שהוא [...] רוב. לא זריז מספיק, ואינו מסוגל להמחיז [...] חסרונות המחזה הרדוד. רוב המיזאנסצ[...] חסרות משמעות, התנועה סתמית, והבמ[...] אינה יודעת איך לפתור בצורה משכנעת [...] בעיות כריחוק או הקרבה בין שני [...] הבמה, מרפסת בקתתה של ליל וחוף הסמוך.

המחזה כתוב בטכניקה טובה, כל כך [...] שהכוונות של המחבר, שאף היא היתה [...] ונפטרה מסרטן, בולטות לעין שלא [...] זהו מחזה „עשוי היטב" שאינו כתוב [...] רמת המשחק הבלתי אחידה, אף [...] גורעת מאמינות ההצגה.

קולנוע

עטלפי חשיכה הלומי סרטים

סיכום פסטיבל הסרטים של ירושלים

מאת יעל ישראל

„חכמת הרחוב" (ארה"ב) — נערים חסרי בית

פסטיבל הקולנוע של ירושלים הולך ותופס את מקום הכבוד הראוי לו. והשנה הוא הוכיח שהוא זכאי לתואר „פסטיבל איכותי" עשרות סרטים מעולים. קולנוע איכותי שמשקף את מה שקורה בתחום ברחבי העולם. פסטיבל הסרטים של חיפה שנערך בחודש ספטמבר עם היצע סרטים דל בהרבה לא היה יכול להתחרות השנה עם כמות הסרטים שיובאו במיוחד לפסטיבל ירושלים, וגם לא בכמות האורחים, הצופים, העיתונאים, המפגש של אנשי קולנוע, וההפנינג שנערך כל יום - ברחבת הסינמטק ותיאטרון „החאן" שם הוקרנו הסרטים.

פסטיבל ירושלים, שהוא פסטיבל צנוע במושגים בינלאומיים, הצליח השנה להפיק את המירב מתקציבו הדל שעומד על 95,000 דולר. 25,000 איש פקדו את הסינמטק בשבוע הפסטיבל, הקרנות מלאות עד אפס מקום, דומה שהקהל פשוט רכש כרטיסים בלי הכרה גם לסרטים הפחות מוצלחים. השנה שיכללו בסינמטק את השיטה: הוסיפו הקרנות בבקרים, מכרו כרטיסי ישיבה על הרצפה בחצי מחיר לתלמידי הקולנוע של האוניברסיטה ו„בית צבי", הוסיפו בית קפה מאולתר ברחבת הכניסה, ואולם נוסף ב„חאן", ובכל זאת עדיין היה קשה לעבור במסדרונות הסינמטק העמוסים בשעות החמות של הערב.

בערב הפתיחה החגיגי התחככו אנשי ציבור, אנשי במה וקולנוע עם אורחים וכוכבים מוזרקים כמו דיאנה ריג שמופיעה כיום כמלכה הרעה ב„יפיפיה הנרדמת" של גולן־גלובוס. גם האורחים מחו"ל הגיעו כמתוכנן, חוץ מהבמאי הפולני כרישטוף ז'אנוסי שסרטו „שנת השמש השקטה" הוקרן בפסטיבל וכבר נרכש להפצה מסחרית בבתי־הקולנוע.

במשך השבוע הסתובבו בסינמטק אנשים שלא ראו אור יום זה כמה ימים והפכו לעטלפי חשיכה הלומי סרטים. מי שביקר בסינמטק היה יכול לראות מה זה אהבת קולנוע לשמה בהתגלמות מכורי סרטים שלא בחלו בשום סרט וצרכו בכפייתיות כל מה שמרצד על המסך בחשיכה. אני זיהיתי כמה כאלה שנראו לאחרונה גם בפסטיבל הסרטים של חיפה ואפילו בפסטיבל הסרטים היהודי שנערך לפני חודשיים בטבריה. קל לזהות מכורים שכאלה: עיניים מפלבלות, מבט מעורפל שנרגע רק בחשיכה, מלל שוטף מבולבל ולא ברור על הסרט על קוראסווה, סרטו של ויס ונדרס וסרטו של טראקובסקי, עם נסיונות להשוות בין האימאז'ים.

השנה הצטיינו במיוחד הסרטים הדוקומנטריים שהוצגו בפסטיבל: „חוכמת רחוב" — על נערי רחוב ללא בית בסיאטל, זונות בנות 14, בנות־דמותה של הזונה מהסרט „נהג מונית", וגנבים קטנים שלמדו את חוכמת ההישרדות בגיל רך, תמונה מדהימה ומהממת של עליבות בארץ בה יש ביטוח סוציאלי משוכלל. „תיעוד פאני ואלכסנדר"; „מורשת יהדות הונגריה"; „איינשטיין על החוף" — תיעוד העלאת האופרה של פיליפ גלאס; „א.ק"; „קובה: בצילו של ספק" — מבט אמריקני שפוי על קובה וקאסטרו; „כני 28"; „טוקיו גא" של ויס ונדרס — מחווה אישית ומבולבלת על הבמאי היפני הנערץ אוזו, ובכל זאת זהו סרט מקסים ושובה לב בדרכו; ו„יער האושר" — סרט מיוחד במינו על העיר ההודית הקדושה בנארס שעל גדות הגאנגס, עיר שמתפרנסת מטקסי קבורה ומוות. גם הרסטורציות של סרטים ישנים, רובם מתקופת הסרט האילם, נתגלו בסוף כסרטים היותר יפים של הפסטיבל: „הרחק במערב" של ד.וו. גריפית; „סנונית והירגזי" — סרט צרפתי מקסים; „רוח רפאים עליזה" של דיוויד לין; „המלכה קלי" של אריך פון שטרוהיים, ו„חייו ומותו של קולונל בלימפ". אגב, ארכיון הסרטים הישראלי שהוא בבעלותו של סינמטק ירושלים, רכש את עותקי הסרטים הללו לארכיונו, כך שנוכל לצפות בהם מתי שנרצה.

באולמות צפו גודשים הלומי הסרטים בסרטים ועוד סרטים בזמן שלמעלה ב[...] פרחו העסקים, ניגנו ג'אז כל ערב ומכרו [...] חרס, צעיפים הודיים, וחולצות עם [...] הפסטיבל וגם מנוי לשנה על החלפת [...] בספריית וידיאו ידועה. השנה רצו [...] לפתוח את הפסטיבל בטקס חגיגי [...] בבריכת השולטן כדוגמת פסטיבל ישרא[...] סרט על מסך ענק ותותחים [...] מסיבות של תקציב זה לא עלה [...] הסתפקו בחידוש צנוע כמו חידון ארצי [...] בנושאי קולנוע שאף צולם לטלוויזיה [...] להצלחה. בתחרות הסרט הקצר, שכבר [...] למסורת הפסטיבל, זכה בפרס [...] המאוחדים אמיר הר־גיל מ„בית צבי" על [...] „בוקר טוב ישראל", בפרס ידיעות [...] זכה סרטו עטיר הפרסים של נור [...] לילה", בצוות השופטים ישבו אברהם [...] ויווה פוסטק, גילי מגל, ויצחק [...] ישורון.

בשנה הבאה מקווים המארגנים [...] את מס' ההקרנות ולהביא יותר סרטים [...] אורחים, אולי להוציא עלון יומי [...] הפסטיבל ולחלק פרסים לסרטים [...] ואולי גם להגשים סוף סוף את הרעיון [...] פתיחה גרנדיוזית בבריכת השולטן [...] כמובן אם פרנסי העיר לא יקמצו [...] הנוכחי תורם משרד החינוך את [...] המגוחך של 7500 דולר ועיריית ירושלים [...] 15,000 דולר).

בינתיים אל תשכחו שסינמטק י[...] שהכין לנו פסטיבל מוצלח שכזה קיים [...] גם במשך השנה ומקרין אלפי סרטים [...] ובצנעה.

בעריכת יואב אביב

אלוף חדש במירוץ השלישי

המירוצים המוקדמים במירוץ המכוניות השלישי של אליפות ישראל, שנערך באשקלון, לא הבטיחו רבות לצופים: אבל, כדרכם של מירוצים, הגמרים היו מירוצים של ממש

רועי ערן ואלון קידר היו גיבורי המיבוב השלישי של אליפות ישראל בראלי קרוס. ערן, במירוץ מכוניות ראשון שלו (באופנועים הוא בעל נסיון), ניצח בקבוצת מכוניות עד 1600 סמ"ק, כשהוא מקדים את כל הצמרת הוותיקה. אלון קידר לעומתו, הוא נהג רב ותק במונחים ישראליים. בשנת 1982 זכה במירוץ עטולה, שנערך על־ידי הירחון „טורבו", ושנה אחר־כך ניצח במירוץ הראשון של המועדון המוטורי בבאר־שבע, מאז שבע אכזבות ובמספר מירוצים אף ביצע שגיאות חמורות. אבל העונה, עם הצטרפותו לקבוצת צ'מפיון מוטורספורט, הוא התייצב, תפס בטחון ובמירוץ האחרון השיג נצחון משכנע ומבריק. נצחון שיגרתי ושלישי ברציפות קצר חיים רווה, בפולו קופה.

אבל במירוץ הפעם חסרו כמה מגיבוריו של המסלול המקומי. ראשון להם הוא רם לנוס, אלוף ישראל בעונה שעברה. תאונת

פרייס באנ.אס.או.־טרטל ווקס וללא הצלחה. שלישי היה עופר זלצר באנ.אס.או. — ותע־קולורגרף. בגמר היה קידר בכושר מצוין. לאחר פתיחה חלשה, שבמהלכה הידרדר למקום השלישי, פרץ קידר לפנים, כשהוא חולף על פני האחים פרייס בתוך הקפה אחת. בשתי הפעמים הוא הפתיע את הפרייסים שהאיטו ובשתי הפעמים הוא עשה זאת בכו החיצוני.

דוד פרייס סיים שני בעוד אחיו נפסל באופן מוצדק, בשל הדיפת מכוניתו של אר קסרוון אל מחוץ למסלול. אבי אנגל סיים שלישי וזכה בנקודות הבכורה שלו העונה. אבל אקורד הסיום היה צורם, כ„זכות" וחילופי דברים ומהלומות בין בריאן אבר ומוטי פרייס בטקס שהופך לקבוע, עם משתתפים משתנים, במסלולי המירוצים.

רווה בשלישית

חיים רווה, עם הפולראוטוקור צ'מפיון מוטוספורט, שולט בקבוצה זו בזרוע נטויה. הזמן המהיר ביותר מבין כל המשתתפים במיקצי הדירוג, נצחון קל במיקצה המוקדם

סיים ויקו אסולין, שהקדים במחצית הגוף את ניר בן ארי.

ערן הדהים

רועי ערן היה הסיפור המדהים של קבוצה 3. ללא כל ניסיון מוקדם על המסלול הוא קבע את הזמן השביעי באיכותו ועלה לגמר, כשהוא תופס את המקום השני במיקצה המוקדם. באותו מיקצה ניצח מישל גרז' בסיטרואן־ויזה 4×4 אלוף המסלולים, כשאיזי רוווב באסקורט־סברינג־גלי רבת הכוחות מסיים שלישי. במיקצה השני בקבוצה זו ניצח ניר ירון בגולף־צ'מפיון־מוטוספורט לפני אהוד לביא בפיז'ו 205 א.מ. לאחזקה ורמי לימון בגולף־צ'מפיון־מוטוספורט, שנהנה מפרישתו של רוני סמורסמן, מנצח המירוץ הקודם.

במיקצה השלישי ניצח אלי פרנק. הנוהג היטב בגולף, לפני חנן וולוצקי, אף הוא בגולף ורמי שוכטוביץ' באלפא־סוד הרץ־קרייסל.

גמר קבוצת 1600 סמ"ק היה מרתק ביותר. רועי ערן פרץ מצויין מהשורה השנייה עם החיפושית, כהוא חולף על־פני ניר ירון ומישל

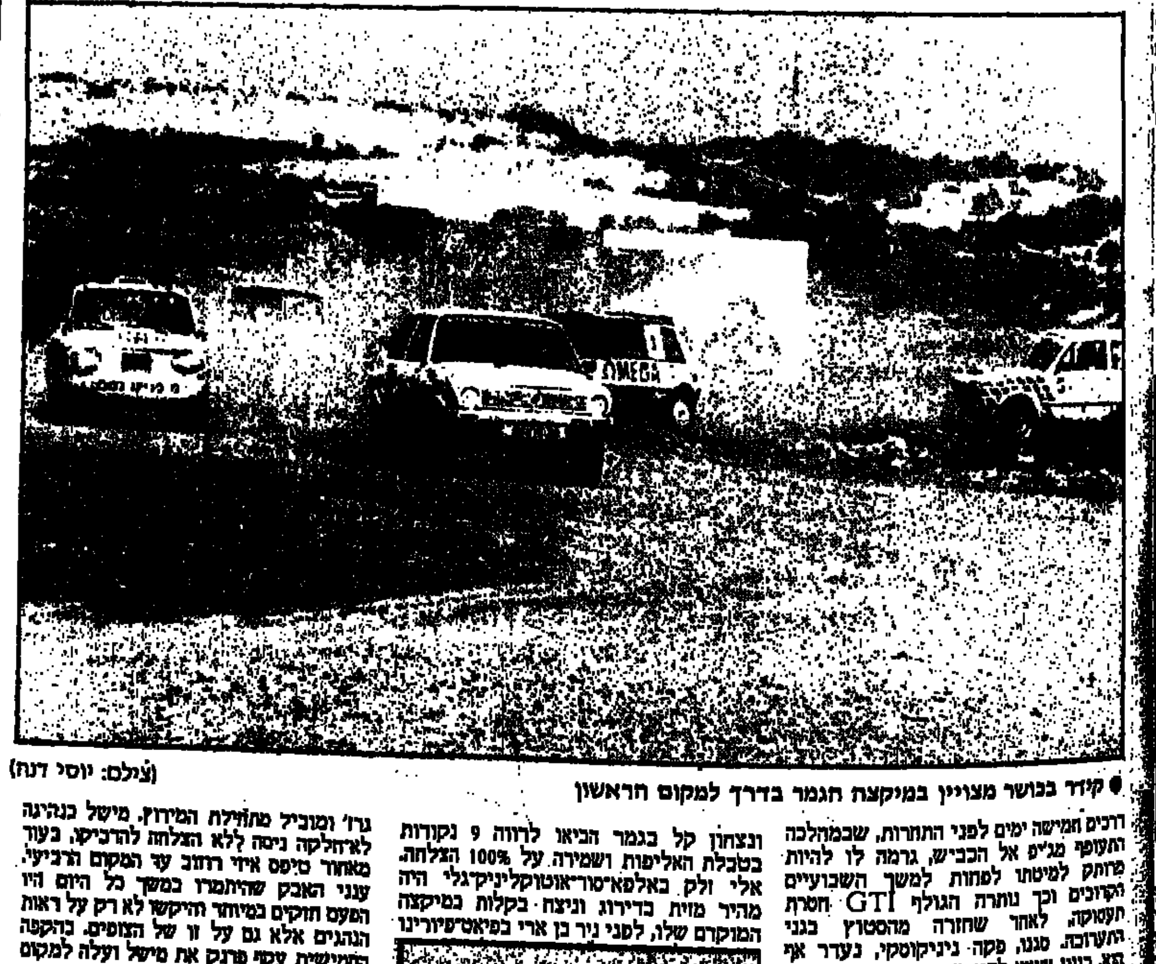

● קידר בכושר מצויין במיקצה הגמר בדרך למקום הראשון (צילום: יוסי דנה)

ונצחון קל בגמר הביאו לרווה 9 נקודות בטבלת האליפות ושמירה על 100% הצלחה. אלי זלק באלפא־סוד־אוטוקליניק־גלי היה מהיר מזית בדירוג וניצח בקלות במיקצה המוקדם שלו, לפני ניר בן ארי בפיאט־פיורינו

ועדה תבחן מירוצי מכוניות

[illegible]

הדורון גלגט באלפרו־סמבה־דראלי החדשה אצלו. בגמר הלך לו טוב עד להקפה השנייה, כשהיה עדיין לפני זית, ואז תקלה במערכת התמסורת מנעה ממנו את המשך הקרב והעניקה לזית את המקום השני. שלישי בגמר

דרכים חמישה ימים לפני התחרות, שבמהלכה התעופף מג'יפ אל הכביש, גרמה לו להיות מרותק למיטתו לפחות למשך השבועיים הקרובים וכך נותרה הגולף GTI חסרת תעסוקה, לאחר שחזרה מהסטוץ בגבי התערוכה. סגנו, פקה ניניקוסקי, נעדר אף הוא, כיוון שיצא לחופשת בת חודשים מספר במולדתו, ובמהלכה יתחרה שם בראלי קרוס פעמי שבוע. נעדר נוסף היה אריאל אדורם, שניצח במירוץ בבאר־שבע בקבוצת מכוניות עד 1000 סמ"ק. הוא יצא לכמה שנים לגרמניה, למטרות לימודים. המירוץ עצמו נדחה בשבוע ימים, כדי לאפשר לקהל לנהור בהמוניו למסלול האשקלוני. ההימור הזה נכשל ורק כאלפיים צופים נכחו בדיונת החול שמעל למסלול. גם מספר המתחרים היה הפעם בירידה. 56 מכוניות בלבד השתתפו בתחרות. המסלול עצמו היה חלק מאד וגרם לקביעת זמנים איטיים יחסית בהקפות הדירוג. פני השטח החלקים הקשו עד מאד את השליטה במכוניות, בעוד האבק הרב שהיתמר מגלגליהן מנע מאבקים צמודים.

קידר ראשון

במיקצה הראשון ניצח מוטי פרייס באנ.אס.או — טרטל ווקס, שזינק טוב יותר מאר קסרוון באינוצ'נטי־אומגה המהירה. שלישי סיים אבי אנגל באנ.אס.או. — מוסך רב. אלון קידר, בפולו־צ'מפיון מוטורספורט, הקדים במיקצה השני את דני ון הרטן בפיאסטה־פירלי־פאנטיק, שהנועה במנוע בייצור סידרתי וללא שיפורים מיוחדים. שלישי סיים במיקצה זה בני הרפז. המיקצה השלישי היה המרתק, כששרון אבר בפיאט 128־אוטוקליניק רודפת 6 הקפות אחרי דוד

גרז' ומוביל מתחילת המירוץ. מישל בנהיגה לאחזלקה ניסה ללא הצלחה להדביקו. בעוד מאחור טיפס איזי דווב עד המקום הרביעי. ענני האבק שהיתמרו במשך כל היום היו הפעם חוקים במיוחד והיקשו לא רק על ראות הנהגים אלא גם על זו של הצופים. בהקפה החמישית עקף פרנק את מישל ועלה למקום השני, כשערן שומר על יתרון קבוע ורק תקלה טכנית עלולה לשלול אותו תכיתה ללא נצחון. היא לא אירעה, והצעיר מעמק יזרעאל הוכיח עצמו כמחליף טוב לפקה ניניקוסקי. שני סיים אלי פרנק ומישל גרז' היה שלישי.

אלוף גרז'

מיקצה זה נערך לראשונה העונה. עולים אליו שלושה המנצחים מכל קבוצה אבל כשהתייצבו המכוניות על המסלול נעדרו מביניהן שני הזוכים בקבוצה 1: אלון קידר, שדאגתו למכוניתו גרמה לו להישאר בפיטס, בעוד דוד פרייס מארגן את מחאתו של אחיו על פסילתו בגמר. מישל גרז', שזינק מאחור, עשה זאת מצוין, ובתום 8 ההקפות ניצח, כשהוא מקדים את ויקו אסולין בגולף. אלי פרנק סיים שלישי חיים רווה בפולו־קופה הגיע חמישי. רועי ערן התייחס לזאת כיאות ושייט בחיפושית להנאתו, כשהוא עושה צלופות להנאתו והנאת הצופים. מסתבר, שאם אין חלוקת נקודות אין תחרות. מבחינה זו צודק קידר, שלא עלה להתחרות. אבל הוא עשה שגיאה חמורה. משום שהמארגנים הביאו אותו כדי שיתן הצגה לצופים, כפי שתוכנן, ולא לפי מצב רוחו ורצונו. גישה כזאת רק תגרום לחיסולו של הספורט המוטורי בארץ.

ב. גרוס

דוברה חדשה

חברת עוגן סיימה את בניית הדוברה החדשה לריקון מי שיפוליים מאוניות העוגנות בנמל חיפה בהשקעה של רבע מיליון דולר.

הדוברה החדשה משמשת לריקון מים המעורבים בשמנים, דלקים ומזהמים אחרים, המצטברים מתחת בטן האוניה בזמן המפלגה ועגינה בנמל.

השימוש בדוברות אלה בעולם החל בשנת 1976, עת נכנסה לתוקפה האמנה הבינלאומית למניעת זיהום מים, שהתקבלה בוועידת מרפול. הדוברה החדשה, בעלת קיבול של 1000 טונות, נבנתה לאחר שבאחרונה הועלתה רמת התקן למניעת זיהום וחברת עוגן, העוסקת בריקון מי שיפוליים, נדרשה לבנות דוברה מתאימה. הדוברה החדשה צויידה במיטב הציוד הקיים כיום בעולם בתחום זה.

יואב אביב

סנה — ראשון באליפות פורמולה 1

הנהג הבראזילי אירטון סנה מוביל באליפות העולם למכוניות פורמולה 1 לאחר 7 סיבובים. סנה ניצח במירוץ האחרון שנערך בדטרויט. אלוף העולם, הצרפתי אליין פרוסט, נמצא במקום השני, בפיגור בן שלוש נקודות מהבראזילי, לאחר שסיים את המירוץ הזה במקום השלישי.

לאחר כמעט מחצית העונה התייצב הקרב על תואר האליפות בין סנה, פרוסט והאנגלי נייג'ל מאנסל, כשלכל אחד מהם שני נצחונות. סנה ופרוסט סיימו עד עתה את כל המירוצים, למעט אחד, ואילו מאנסל פרש משני מירוצים מתוך השבעה. הבראזילי נלסון פיקה, שהיה המועמד העיקרי לאליפות, זכה בנצחון בודד (במירוץ הבכורה בבראזיל) וכעת הוא מדורג במקום הרביעי. הפיני קיק רוזברג, אלוף העולם מעונת 82, נמצא במקום החמישי בלבד. בשלב זה הוא מתקשה להסתגל הן למכונית המקלארן־טאג־פורשה והן לתקנות החמורות של צריכת דלק. צמד מפתיע הוא הצרפתים ז'אק לאפיט ורנה ארנו במכונית הצרפתית ליג'יה רנו. לאפיט, הוותיק בנהגי הפורמולה 1, ישבור את שיא ההשתתפות במירוצי פורמולה 1 בתוך שלושה מירוצים. כאשר יתחרה במכונית פורמולה 1 בפעם ה־177. כרגע מדורג לאפיט, שסיים שני בדטרויט, במקום השישי באליפות. התכונת הצמרת נעדרים כרגע צמד נהגי הפרארי מיכלו אלבורטו וסטפאן ג'והנסון, שמכוניתם עדיין אינה עומדת באיכות של קבוצות הצמרת.

התקנות הללו גררו אחריהן תגובות של נהגים ועיתונאים. הגורסים שהתחרות נעשתה משעממת והחלק מהמירוצים דומים יותר לתחרויות חסכון בדלק מאשר למירוצי מכוניות.

באליפות היצרנים בולטות כרגע שתי קבוצות: ויליאמס הונדה, המובילים באליפות, ומקלארן־טאג, הנמצאת בפיגור של שתי נקודות בלבד מהמקום הראשון. קבוצת לוטוס, שאירטון סנה נמנה על שורותיה, נמצאת במקום, מדורגת במקום שלישי מרוחק מהראשון, משום שנקודותיה נצברות בידי נהג אחד. נהגה השני של הקבוצה, ג'וני דומפריז, הוא „ירוק" על מסלולי הגראנד־פרי ועדיין לא צבר נקודות. הוא גוייס לטובת קבוצת לוטוס משום שסנה סירב לאפשר לנהג בעל רמה גבוהה לנהוג לצידו, מחשש פן יגזול ממנו תשומת לב של הקבוצה. התוצאה עד עתה מצביעה על הצלחתו של סנה המוביל באליפות הנהגים, ועל כשלונה היחסי של הקבוצה, הנמצאת במקום השישי בלבד באליפות היצרנים.

בשבוע הקרוב תחזור האליפות לאירופה, לאחר ששני הסיבובים האחרונים התנהלו באמריקה. המסלולים האירופיים המהירים ישחקו לטובת מנועי ההונדה והרנו, עתירי הכוח, בעוד תקנות צריכת הדלק החמורות ישחקו לטובתו של מנוע טאג־פורשה. מה שכנראה יתפתח הוא קרב משולש, שיוכרע רק לקראת סיומה של העונה, במירוץ שייערך בחודש אוקטובר באוסטרליה.

ב. גרוס

רק לא לישראלים

יצרני רכב רבים הולכים ומנהיגים בכל דגמיהם גלגל רזרבי דק מידות וקל משקל, המתאים לנסיעה במהירות מוגבלת עד למוסך הקרוב ביותר, שבו ניתן לתקן את הגלגל התקני המנוקר. הסיבה להנהגת גלגל זה היא כפולה: השיפור הרב שחל באיכות הצמיגים כיום, אשר הוריד את כמות הנקרים (פנצ'רים) לממוצע של אחד לי־15 אלף קילומטר (וכלומר, בישראל — אחת לשנה בממוצע), והצורך להפחית ממשקלו של הרכב כדי להגדיל את חסכונתו בדלק.

ככל הידוע, לא נתקלה הנהגתו של גלגל קל־משקל בכל בעיות מצד רשויות התחבורה, שקיבלו את פיתוח יצרני הרכב ואישרו אותו בצו התקנת תקנה, המאפשרת לענוש נהגים שיסעו על גלגל כזה במהירות העולה על זו שקבע היצרן.

עם הגדלת הרובוטיזציה של קווי־ייצור הרכב, רובוט הוא האחראי להנחת הגלגל החילופי במקום המיועד לו ברכב, וזו אחת המעלות הבירוקרטיות שהוא מבצע. אולם, בהגיע מרכב דגם המיועד להישלח לישראל, הרובוט מדלג עליו, מאחר יותר נוטל פועל גלגל כזה בידיו ומניח אותו במקום, שכבר אינו מיועד לגלגל בעל מידות מקובלות. יצרני רכב רבים כבר הודיעו לסוכניהם בישראל, כי יהיה עליהם לקבל בעתיד את הרכב כשהוא בעל גלגל רזרבי תקני ואם אין הרשויות הישראליות מתירות את הנהגתו — זכשי"ם, במילים אחרות: רוכשי הרכב יאלצו, מן הסתם, לממן בכספם גלגל רזרבי עם צמיג תקני, משום שהיבואנים לא יוכלו לספוג את מימונו.

ליבואנים לא ברור מדוע לא ישנה משרד התחבורה את התקנה כנידון, ויאפשר לישראלים ליהנות ממה שנהנים כבר בעלי הרכב באירופה זה שנים אחדות. עוד שואלים היבואנים: מדוע משרד התחבורה בישראל סבור כי הוא חכם יותר, ומבין בצמיגים ומכוניות יותר מעמיתיו באיטליה, צרפת, אנגליה, גרמניה, בלגיה, הולנד, שבדיה ואחרות, הפועלים במדינות המייצרות רכב ואשר מקבלים את המידע הדרוש במקום בו הוא נוצר, לאחר מחקר וניסויים ממושכים.

● כבה זה בגולף ולא ישראלית

טלוויזיה

09.00 שעה כושר — הפעלה גופנית לכל המשפחה. 09.10 רחוב סומסום — רואה ואינו נראה — האם נראה את קיפי הזמן? 09.40 אל־סיד — פרק 8 — אביה של חימנה מזמין את רוי ואלוואר לבלות בטירה כתמורה על שהצילו את בתו. 10.05 זה רק ויליאם — פרק 8: ויליאם והמתנה הנפלאה. — גנבים פרצו לאחוזת הול, נחקלו בוויליאם. 10.30 הרפתקת האמנות המודרנית — המציאות החדשה. 14.00 שעת כושר — הפעלה גופנית לכל המשפחה. 14.10 מנהרת הזמן — אורחים מן החלל — יצורים מכוכב לכת אחר חודרים לכדור הארץ ודורשים מיושביו להסגיר לידיהם את כל חומרי החלבונים שברשותם. 15.20 מי אני המורה — סם פירס הינו מורה צעיר בבי"ס "הוקור" המנסה לעורר את תלמידיו להתקדם ולזכות בהישגים. סידרה בת 6 פרקים בהפקת ה־B.B.C. 15.45 דיק טרפין — פרק 22: השופט — סר גלטון ממשיך להתעלל בתושבי הכפרים. 16.15 פיצוחים — "פיצוחי קיץ" משתתפים: משפחת וידן מרמת־גן מול משפחת ויגודר מירושלים. 17.00 ערב חדש — מנחה: גדעון רייכר. 17.30 תיאטרון האגדות — סידרה של אגדות עם ידועות בביצוע תיאטרון הילדים של השחקנית [illegible]. הפעם: "עני ותני". 18.30 החדשות (ערבית). 18.32 [illegible] (ערבית). 19.00 [illegible]. 20.00 כותרות מבט. 20.02 "בין הבימאות" — מגזין דו־שבועי בענייני משפחה וחברה. מנחה: עמוס ארבל. 20.30 "תצפית" — מגזין לענייני מדע, טבע ורפואה. הפעם — על הים העובר על גדותיו ונוגס חלקים מן היבשה. כיצד אפשר להילחם בתופעה. עוד בתכנית: שירות חדש שיופעל בקרוב בארץ: העברת מידע באמצעות מרקע הטלוויזיה, וכן על פיתוח ישראלי שיאפשר בעתיד לכל אחד ואחד להרכיב לעצמו עיתון "אישי" מתוך רשימת הנושאים שבמחשב המרכזי של העיתון. מנחים: פרופ' יורם לס ויעל רון. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 "מוקד". 22.05 "ג'ופה" — סרט קולנוע.

רדיו

קול המוסיקה

06:02 "צלילי בוקר" 07:07 "בוקר טוב" באך: סוויטה מס. 3 לצ'לו 07:30 "שחרית מוסיקלית" ק.פ.ע. באך: ששה שירי לכת לכלי נשיפה מעץ. באך: סוויטה אנגלית מס. 2 בלה מינור. מוצרט: קונצ'רטו לקלרנית בלה מז'ור, ק. 622. בטהובן: רביעיית כלי־קשת, אופ. 127 במי במול מז'ור. שוברט: סימפוניה מס. 8 "הבלתי גמורה" 09:30 "קונצרט בוקר" ביזה: "הנערה מארל", סוויטה מס. 2. באך: קונצ'רטו לצ'מבלו וכלי קשת. ברוקנר: סימפוניה מס. 5 בסי במול מז'ור. 11:57 "היום" 12:05 "מגישים שיר" "דפי מסנתר" בשידור חי 13:00 "לבקשתכם" אריות מתוך אופרות של בליני ומוצרט. דליב: "סילביה" מוסיקה לבאלט 15:05 "בין הכרים" סטנהמר: סקרצו מתוך "סרנדת פירנצה" סטנהמר: סימפונית ידידות" 16:00 "אמנים באולפן" דניאל הקסטר מסנתר. באך: וריאציות גולדברג 17:15 "מוסיקה כאן ועכשיו" [illegible] 18:00 [illegible] 19:30 "רומנעור לנוער המתבגר" 20:05 "הבלתי גמורות" לולו מאת אלבן ברג (ש.ח.) 20:57 "מגישים שיר" 21:00 "אופרה של יום רביעי" שוברט: התאומים. דוניצטי: [illegible] 23:00 "צלילי ליל" הנדל: סוויטה מס. 7 לצ'מבלו. מ. היידן: [illegible] לכלי קשת. [illegible] "יהי אור" לשלש מקהלות וסופרן.

רשת א'

07:30 "היו שירים" — פזמונים ישנים ואהובים 08:05 "חוגה" — עם בני הנדל 09:05 "השיר לא תם" שירים עבריים 09:30 "מפגש" — מגזין לבעיות משפחה וחברה בשידור חי 10:30 "רדיו קל" — תכנית יומית בעברית קלה 11:10 שירים עבריים 11:30 השכלה ודעת לכל "בשוב בנים לעיר אבות" "התיישבות יהודית בבאר־שבע ובסביבתה עד קום המדינה" אילן גליפאר. 12:05 "מהדי המזרח" מבחר שירים מזרחיים 14:05 "לכת ולבן ולכל המתעניין" — תכניות לילדים "בסנדלים של שבת" א) "אור ואלכסנדרה" — ספור בהמשכים ג) "נוריד" — ספורה של נערה עבריה 15:00 "חתולפון" — מומחים באולפן משיבים לשאלות המאזינים 15:55 "מאוצר הספרים" — סקירה על ספר חדש 16:05 "מועדון שעון הזהב" — מעולמו של האדם המבוגר 17:13 "מגישים שיר" 17:20 "האוניברסיטה המשודרת" "תל־אביב הראשונה" 1906—1936 הפעם: "תל־אביב ביום הולדתה ה־5 — 1914" "ילד הפלא של הציונות" — ד"ר מרדכי נאור 18:05 "מנחת ערב" — משדר יומי להווי דתי ומסורת 18:50 פרקי היום בתנ"ך 19:05 "שאול מעניין" 19:30 שידורים לעולים 22:05 "חבר מאותו כוכב" — תכנית [illegible] עורכת ומנחה: מילכה למרן.

רשת ב'

07:00 "הבוקר הזה" 08:05 "חתול בסורגים" — תכנית לתלמידים בחופשה 09:05 "ביקור בית" — עם רבקה מיכאלי 10:05 "כל צבעי הרשת" — מגזין יומי 12:10 "גל פתוח" — חדשות ופזמונים 13:00 "כחצי היום" — חדשות ופזמונים 14:06 "יש ענין" — עם גבי גזית 15:05 "רגע קטן" 15:51 לוח מודעפון 16:05 "תוצרת הארץ" — תכנית "בבקשתך" לשירים עבריים 17:10 "יומן כלכלה" 17:30 "על מספרים ואנשים" מגזין המשק והחברה 18:08 "זרקור" — עורך ומנחה: יצחק נולן 18:45 היום בספורט 19:00 "היום הזה" 19:35 "מוסף לעניני צבא ובטחון" 20:05 "ניתוחי הציר" — עם להקת "מטה אשר" מהגליל המערבי 21:05 "שיר לדרך" 22:05 "עוד לא רקדתי די" — ריקודי עם 23:05 "החוש השביעי" — משחק רדיו פומבי ובו צוות מנחשים גבי גזית, שלום קיטל ועמיקם רוטמן מנסים לגלות סודותיהם של אנשים. מנחה: משה טימור (ש.ח.) 00:10 "הוי ארצי מולדתי" — שירים עבריים

גלי צה"ל

06:05 אוניברסיטה משודרת: משמעות הצורה בצמחים — השפעת תנאי הסביבה. מרצה: פרופ' צבי זקס 07:07 שבע אפס שבע — עם פנינה בת־צבי 08:05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית 09:05 "אילה בוקר" — עם אלי ישראלי 10:05 "העסקת 10" עם מיכל ניב 11:05 "נכון לעכשיו" — עם רפי רשף 13:05 "פיצוץ" — מצעד הפזמונים היומי 14:05 [illegible] — עם דובי לבן [illegible] 15:05 "פנינה יומית" — עם אורלי יניב 16:05 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים 17:00 יומן גלי צה"ל 18:05 "עד משורר" — מגאזין לעניני צבא ובטחון 18:55 הודעות לחיילים 19:05 "לילה ראשון בלי אמא" — שאלות ותשובות למתגייסים לצה"ל. במצב החי"ן, על תפקידי בנות בצבא 20:05 "מוסיקה נסר" — גל חדש. 21:00 מבט לחדשות 21:30 אוניברסיטה משודרת: משמעות הצורה בצמחים (ש.ח.) 22:05 על הדבש ועל העוקץ — שירים שהחברה אוהבים. 23:05 "לילה לילה" — עם יואב קוטנר 23:56 "שיחת חצות" — עם המשוררת מאיה בז'ראנו 00:05 ציפורי לילה קלאסיות — עם חנוך רון 02:05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה עם לאה עוז 05:05 צלילי בוקר

רשת ג'

06:11 בחזרה לאושר — להיטים ותיקים 07:07 "שיר בבוקר בבוקר" — פזמונים ישראליים 09:05 "בא לי" — להתמודד עם התקליטיה 10:05 "אותי זה מצחיק" — מערכונים 11:05 "יום יום ים" — עם אבי אתגר 13:05 "פזמון חוזר" — שירים עבריים 14:04 "בטן־גב" — עם שוש עטרי וטוני פיין 16:05 "הצגה יומית" — עם יגאל רביד 18.06 "היה זה" — מצעד פזמוני העבר 20.05 "עם כל הנשמה" — מוסיקה שחורה 22:05 "משלנו" — פזמונים ישראליים 23:05 "הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.30

אסתר: המורים בזיג זג — 9.40 ,7.30 ,5
אורלי: הבוסטונים — 9.30 ,7.15 ,5
בית לסין: פנגדאגנו — 23.15
בן־יהודה: רכבת אל החופש
גת: שגעון של לילה
גורדון: כר 51
דקל: קרטה קיד
דרייב אין: חזרה לעתיד 8.00; שכרון חושים 10.00; סקס 12.00
הוד: חתיך, חתיך
מוזיאון תל־אביב: "שואה"
לימור חדש: 9½ שבועות של שכרון חושים — 9.30 ,7.00
פאר: א. חיים ארורים
סינמה 1: בעקבות אוצר הנילוס — 9.30 ,7.30 ,5
סינמה 2: רומן בברלין — 9.30 ,7.30 ,5
פאריס: מונטי פייתון בריאן כוכב עליון — 9.10 ,7.30 ,4 ,2 ,12
סרט מתוק — 23.10
רב־חן:
חן 1: בי"ס לשוטרים מתחילים — 9.45 ,7.20 ,5
חן 2: סיפורה של אגנס — 9.40 ,7.25 ,5.00
חן 3: חופשה מטורפת באירופה
חן 4: תרגיל לשוטרים מתחילים — 9.40 ,7 ,5
חן 5: נרגליט שבאלה — 9.40 ,7.20 ,5 ,1.30 ,10.30
9.40 ,7.30 ,5.00 ,1.30 ,10.30
שחף: זכרונות מאפריקה — 9.15 ,5.45
תל־אביב: קוברה
תכלת: אהבה על הוולגה — 9.40 ,7.30 ,5
צוותא: כוסו של מילטון לוי — 8.00

רמת־גן

ארמון: המורים בזיג זג — 9.40 ,7.30 ,5
לילי: רכבת אל החופש — 9.30 ,7.15
ארמון: בי"ס לשוטרים מתקדמים — 9.30 ,7.15
רביבים:
גן 1: קרטה קיד — 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: מסע עסקים של אבא — 9.30 ,6.50 ,4.15
גן 3: הסיפור האמיתי — 9.40 ,7.30 ,5
גן 4: שגעון של לילה — 9.45 ,7.20

ירושלים

אדיסון: קוברה — 9 ,7.30 ,4.30
אוריון: בי"ס לשוטרים מתקדמים — 9.30 ,7.30 ,4.30
בית אגרון:
חסמבה ושודדי הסוסים — 16.00
השוטר מבוורלי הילס — 17.30
ההתחלה בלעדי — 19.30
כאוס — 21.15
המרגלת שאהבה אותי — 24.00
בנייני האומה: זכרונות מאפריקה — 9.15 ,5.45

כפיר: אלכס חולה אהבה
אורגיל: פנטזיה — 10.30 ,4.30
מיטשל: חתיך, חתיך
סמדר: כבודו של פריצי — 4.30

חיפה

ארמון: תרגיל לשוטרים מתחילים
אורה: אלכס חולה אהבה
חן: חופשה מטורפת באירופה
עצמון: התחלות ראשונות
פאר: קרטה קיד
קרן אור המחודש: לרקוד עם זר
רון: קוברה
אמפי: המורים בזיג זג
אורלי: מסע עסקים של אבא

נתניה

שרון: בי"ס לשוטרים מתחילים
כטורי: גברתי המאמן
שגעון של לילה
חזרה לארץ עוץ

חולון

סביון: קוברה
מגדל: תרגיל לשוטרים מתחילים
ארמון: סנטה קלאוס

בת־ים

עצמאות: קוברה

הרצליה

דיבל: אלכס חולה אהבה

באר־שבע

רון: אלכס חולה אהבה

נהריה

היכל חורה: נרגליט שבאלה

הבימה
תיאטרוני ישראל
הערב, יום ד' 9.7
תיאטרון הבימה
נמר הברבורות: 20.30
פירוד זמני: 20.30
התיאטרון הקאמרי
יאקיש ופופצ'ה — קומדיה: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ד' 9.7 בשעה 21.00
ספירה לאחור

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים: קופ"ח — עין יהב, חולון.
חולון: מכבי — שנקר 35. קופ"ח עין יהב.
ירושלים: קופ"ח רוממה, רח' המ"ג 28.
נתניה: המגן — שד' וייצמן 13.
פתח־תקוה: כפר־גנים — לוחמי הגיטו 6.
רמת־גן: הדסה — כצנלסון 151.
תל־אביב: שחר (וברנרס), פנקס 27. בס — פרישמן 66.
חיפה: ק. ביאליק — כיכר מאירהוף 6.
רחובות: כללית — בני משה.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'-ה': 16.00; בימי ו' וערבי חג: 11.30.
מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'-ו': 7.00.
מתל־אביב לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30; בימי ו' וערבי חג: 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 16.33, 18.36; בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
הרכבת תופעל בימי א' בשבוע [illegible] חג בלבד.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית, ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק - ילדים. הדסה ע"כ - כירורגית, עיניים. הדסה ה"צ - נשים, אורטופדית, פנימית. ביקור חולים - א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' ב־08.00—20.00; בימי ו': 08.00—13.00. טלפונים: 03-433500.
יד ביד — אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה: ת"א — 226027 (24 שעות). חיפה — 04-229488 (11.00—20.00). נהריה — 04-920014 (11.00—20.00). קו פתוח לחוזרים במצוקה בימי ב' ה' — טל. 222732.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שלך — הסתדרות לרפואת שיניים בישראל — בתל־אביב — בימים א'-ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים: 15.00—21.00. הכתובת: רח' בר־כוכבא 49. בחיפה רחוב [illegible] 26, קומה ג'. פתוחה כל יום ביומו, כולל ערבי שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה: המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 09.00—24.00. דיזנגוף סנטר שער 3 ליד המשביר. טל' 03-285882, 294869.
מרכז סיוע לקורבנות אונס: לרעננה והאזור השרון, א'—ה' בשעות 17.00—21.00.
עזרה ראשונה נפשית: ער"ן ירושלים — טל' 02-227171; ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111; ער"ן חיפה — טל' 04-672222; ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111; ער"ן נתניה — טל' 053-35516.
מוקד עת"א למקרים רוחשים — טל' [illegible]

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. [illegible] — 057-74767.

עיריית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה ע"י ד"ר לוסט א., רח' הנגים 15, כפר־שמריהו, בקשה המתייחסת לקרקע שבכפר־שמריהו, רח' הנגים מספר 15, גוש 6665 חלקה 194, ומהווה הקלה לגבי המותר באזור בו מבוקשת ההקלה האמורה, והיינו: בקשה להקלה בתוספת בנייה כ־54 מ"ר העובר את ה־300 מ"ר המותרים.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הוועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הוועדה המקומית האמורה בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
אלי לנדאו — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, מרחב הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

מרחב תכנון מקומי
קריות
ניתנת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת בניין בן שלוש קומות ויציאות לגג ברחוב [illegible] 33 קרית־מוצקין גוש 11562 חלקה 18.
מהות ההקלה:
1. חריגה של 68.86 מ"ר מאחוזי הבניה המותרים המהווים 11% משטח החלקה.
2. הקלה בגובה מבני היציאה לגג.
כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הוועדה המקומית שדרות ויצמן 5, קרית־מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
ע. לוי, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה

הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י ה"ה קירש, אמיה, רביב ושקלרסקי לאשר תוכנית שינויים בבנין ברמת־גולדה, מגרש מס' 2538 חלקה 123 בגוש 12260.
הבקשה כרוכה בעורף שטח מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה' בין השעות 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום זה.
ב/איתמר ינוביץ — מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 — הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לבנית מרפסת מחוץ לקו בנין לפי רוב הבנינים הקיימים ברחוב, ברח' לוי יצחק מס' 19 גוש 6953 חלקה 76.
תיק בנין 3/260"019
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/איסור הנ"ל בבקשה זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.
י. בסטי, סגן ראש העיריה, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

עיריית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי [illegible], רח' ברק 6 חולון, בקשה המתייחסת לקרקע שבהרצליה פיתוח [illegible] גוש 6561 חלקה 701 ומהווה הקלה לגבי המותר באזור בו מבוקשת ההקלה האמורה, והיינו: הקלה באחוזי בניה.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הוועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הוועדה המקומית האמורה בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
אלי לנדאו, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 — הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

מרחב תכנון מקומי תל־אביב־יפו
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, הופקדה ביחד עם התשריט המצורף אליה, תכנית מס' 2388, שינוי מס' 1 לשנת 1985 של תכנית מפורטת מס' 1205.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם: חלקות: 39, 38, חלקי חלקות: 31—37, 19, 7 בגוש: 6647, רחוב שד' י. רוקח.
עיקרי מטרת התכנית: מטרת התכנית לקבוע תחום צומת דרכים שד' רוקח — נתיבי אילון לצורך קביעת מגרש לבניה ציבורית עבור המועצה לישראל יפה ע"י שינוי יעודי הקרקע כמסומן בתשריט ולשנות בהתאם לכך את התכנית המפורטת מס' 1205, אשר הודעה בדבר מתן תוקף לה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 1912 מיום 19.4.73 על שינוייה.
כל המעוניין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על־פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הוועדה המקומית האמורה.
מרדכי בהגא — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 — הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת אחוזי בניה במסגרת 6% והקלה בקו בנין צדדי ברחוב שדרות רוטשילד מס' 28 גוש 6924 חלקה 63.
תיק בנין 5/0008"028
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/איסור הנ"ל בבקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.
י. בסטי, סגן ראש העיריה, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה

הודעה על־פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה — 1965
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה למתן הקלה באחוזי הבנייה — הרחבת מגורים קיימים בשטח של 56.0 מ"ר בקומת קרקע, שעל החלקה 118 בגוש 18208, רחוב החלוץ 222, נהריה. את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה המקומית, בעיריית נהריה.
לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.
ח. לבב — יו"ר הוועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבנייה, נהריה

על חוף הים פרקו הכדורסלנים את המתח

הערב משחק רב חשיבות נגד אוסטרליה ● נצחון יעלה אותנו לשלב הבא ● שידור ישיר ברדיו לאחר חדשות 11

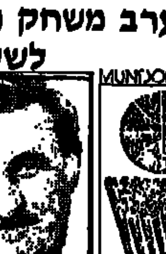

ישראל פז, שליחנו לאליפות העולם בכדורסל ספרד 1986

את המתח בנבחרת ישראל אפשר לחתוך בסכין לקראת המשחק הערב. ב־11 לפי שעון ישראל, באל־פרול נגד אוסטרליה. נצחון ישראלי יעלה אותנו לשלב השני בברצלונה. הפסד יאלץ אותנו לגבור מחר על קובה — משימה קשה ביותר.

"אני מקווה לגמור את העניין כבר הערב. אני בטוח שהבחורים יעשו כל מאמץ לנצח" אמר המאמן צבי שרף בתום אימון מתיש אתמול אחה"צ. בבוקר נסעו הכדורסלנים לחוף הים ליד אל־פרול, כדי להתאושש ולפרוק המתח.

בעיית המפתח היא, כמובן, אם שני הכדורסלנים המצויינים לאוואן מרסר ודורון ג'מצ'י יצליחו לחזור לעצמם לאחר שאיכזבו את כולם. אתמול שוב קויימו עימם שיחות ארוכות.

מרסר וג'מצ'י יכללו, למרות הכל, בחמישיה הפותחת עם ליפין, ברקוביץ ולאסוף. אחד היעדים החשובים של ישראל יהיה לנטרל את הרכז המצויין של אוסטרליה, פיליפ סמית, שגילה יכולת רבה עד כה ובמיוחד התעלה במשחק ההפסד של אוסטרליה נגד אורוגוואי שלשום (74:77). סמית, בן 28 וגובהו 1.83 מטר. הוא קלע 22 נקודות וכמעט בעצמו החזיק את נבחרתו בתמונת המשחק. פיליפ סמית הוא קפטן הגברים של אוסטרליה ורעייתו קפטן נבחרת הנשים של מדינה זו.

התפקיד הקשה לשמור את סמית יוטל על הצעיר חן ליפין שינסה להצר את צעדי הכוכב האוסטרלי. אוסטרליה היא נבחרת חזקה, מנוסה ובעלת הישגים: מקום חמישי באליפות העולם לפני 4 שנים בקולומביה ומקום שביעי במשחקים האולימפיים בלוס־אנג'לס. ההרכב כמעט שלא השתנה.

האוסטרלים ספגו מהלומה מוראלית שלשום בהפסד הדרמטי נגד אורוגוואי. הם ינסו ללחום בכל כוחם נגד ישראל שכן נצחון יעלה גם אותם לשלב השני.

הסיכויים, לדעתי, הם שקולים. רק התעלות ישראלית תוכל לזכות אותנו בנצחון המיוחל. עד כה לא התעלתה נבחרת ישראל. הגיע הזמן להתחיל להצטיין ואם לא הערב אז מתי?

המתח גואה. שני משחקים מכריעים תוך 48 שעות. הכל תלוי בנו. אני בטוח שגם השחקנים יודעים זאת. המשחק הערב יהיה השני בין שתי הנבחרות. בראשון, ב־1960 בטורניר הקדם אולימפי בבולוניה ניצחה ישראל 49:64. אני מקווה שננצח גם במשחק השני הערב.

המשחק ישודר ברשת ב' של קול ישראל לאחר חדשות השעה 11.

משחקי הערב

● בית א' סרגוסה: ספרד — פנמה, ברזיל — יוון, קוריאה — צרפת.
● בית ב' אל־פרול: קובה — אנגולה, בריה"מ — אורוגוואי, ישראל — אוסטרליה.
● בית ג' מאלגה: ארה"ב — פורטו ריקו, איטליה — גרמניה, סין — חוף השנהב.
● בית ד' טנריף: יוגוסלביה — ארגנטינה, קנדה — הולנד, מאלזיה — ניו־זילנד.

תוצאות אתמול

● בית א': צרפת — ברזיל 85:91; פנמה — קוריאה 103:111.
● בית ג': סין — פורטוריקו 84:98; איטליה — חוף־השנהב 62:98.
● בית ד': ארגנטינה — מאלזיה 73:91; קנדה — ניו־זילנד 74:110.

בית א' (סרגוסה)

1.	ספרד	3	239:291	6
2.	יוון	3	252:283	5
3.	ברזיל	3	252:250	5
4.	צרפת	3	256:257	4
5.	פנמה	3	301:277	4
6.	קוריאה	3	335:250	3

בית ג' (מאלגה)

1.	ארה"ב	3	212:286	6
2.	איטליה	3	207:274	6
3.	גרמניה	3	222:225	4
4.	סין	3	289:266	4
5.	פורטו ריקו	3	245:220	4
6.	חוף השנהב	3	285:185	3

בית ד' (טנריף)

1.	קנדה	3	194:334	6
2.	יוגוסלביה	3	216:344	6
3.	ארגנטינה	3	244:257	5
4.	הולנד	3	243:233	4
5.	ניו־זילנד	3	312:221	3
6.	מאלזיה	3	352:172	3

אנגולה — אוסטרליה 69:74
קובה — אורוגוואי 76:87

טבלת הבית הישראלי

1.	בריה"מ	3	215:432	6
2.	ישראל	3	268:256	5
3.	אוסטרליה	3	217:215	4
4.	אורוגוואי	3	234:232	4
5.	קובה	3	277:240	4
6.	אנגולה	3	253:200	4

מאת ישראל פז, שליחנו המיוחד לאל־פרול

הפתעה מרעישה נרשמה אמש בבית הישראלי באליפות העולם כאשר אנגולה ניצחה את אוסטרליה 69:74 לאחר 34:38 במחצית.

היה זה אחד המשחקים המלהיבים ביותר בבית הישראלי באליפות העולם.

האנגולים הוציאו את האוסטרלים משיווי משקלם. ירידתה של ישראל להערב, מהיבשת החמישית, נראתה אומללה ביותר.

השחקן המצטיין באנגולה היה סוסה שקלע שבע סלי 3 נקודות.

הפסד אוסטרליה אמנם לא יכול להשפיע על המשך המאבקים מאחר שישראל חייבת לגבור עליה הערב או מחר על קובה כדי לעלות לשלב השני. אולם מבחינה מוראלית ספגה אוסטרליה מהלומה כבדה וישראל תוכל לנצל זאת במשחקה הערב.

חגיגת הנצחון של אנגולה היתה (מהסרטים) כאשר כל הקהל בין 4000 הצופים הריע לשחקני אפריקה שהכניעו נבחרת ותיקה ומנוסה.

במשחק נוסף בבית הישראלי גברה קובה על אורוגוואי 76:87 לאחר 38:42 במחצית.

האורוגוואים שסבלו מעייפות רבה לאחר שהשקיעו מאמץ אדיר במשחק שלשום נגד אוסטרליה, יצאו, ככל הנראה, מהמרוץ.

יומן אישי מישראל פז באל־פרול:

השמחה האורוגוואית המוקדמת

הבית הישראלי באליפות העולם בכדורסל, באל־פרול, הוא ללא ספק המסובך ביותר.

לכן רב העניין במשחקי אל־פרול במיוחד. כל משחק הוא מלחמה. כמובן שהמתח גרם לתקריות לא מעטות. החמורה ביותר הינה בין אורוגוואי ואוסטרליה. האורוגוואים היו ממש בשיגעון אבל גם האוסטרלים לא טמנו ידיהם בצלחת. מכות, יריקות ומה לא היו במשחק. המאמן האורוגוואי וסגנו היו ממש בשיגעון. הם איימו על אנשי המזכירות והשופטים. הלמו על שולחן המזכירות. כפו ממש אוירת טרור. בתום המשחק עלזו האורוגוואים כאילו זכו באליפות העולם. אמש התברר להם כי יצאו מהמרוץ. אבל גם בעיצומה של השמחה, ולמרות הנצחון, רצו שחקנים ואוהדים לעבר השופטים וילאנר מקנדה ואן רנן מהולנד ועשו תנועות מגונות.

משקיף פיב"א באל־פרול היהודי הבלגי ליאו ונדל לא סלח לאורוגוואי ושיגר דו"ח קשה. העונש: אזהרה חמורה, כמו במונדיאל בכדורגל.

נבחרת בריה"מ קיבלה תגובות

50 מאמנים סובייטים הגיעו למלון בו מתגוררים העיתונאים הישראלים — מלון סראגה ליד אל־פרול — כדי לעקוב אחרי המשחקים וללמוד מהם. כשאמרו להם שבמלון ישנם ישראלים חייכו ואמרו: "נייט סובייט (אין דבר...).

אגב, הטלוויזיה הספרדית הקרינה ראיון עם השחקן של בריה"מ חומיצ'וס. הוא רואיין במיטתו במלון כשרגלו חבושה. הרופא ציווה עליו 5 ימי מנוחה. חומיצ'וס הודה שרגלו כואבת מאד וספק אם יוכל לשחק באליפות זו.

יש גם דברים מאד לא נעימים לישראל. הוועדה המארגנת פנתה לראש משלחת ישראל, שמעון מזרחי, בשאלה כיצד זה יש אישורי כניסה לשחקנים ולעיתונאים ישראלים רבים כל־כך. מסתבר שרבים שבאו לכאן, התחזו, ניצלו את התמימות הספרדית ודאגו לאישורים. מזרחי היה במצב מביך, הבטיח לברר והעניין עלול לגלוש לפסים מאד לא נעימים ואף להגיע לשולחן פיב"א ולגרום לנו נזק. רמאים ומתחזים לא אוהבים בשום מקום.

המארחים הספרדים באל־פרול הם מכניסי אורחים לתפארת. אור לאתמול ערכו דיסקוטק ענק לכל המשתתפים ואתמול ארחו את העיתונאים לארוחת דגים טעימה ליד האגם.

לא רע לנו כאן אבל יהיה יותר טוב הערב אם ננצח את אוסטרליה. האוסטרלים ספגו מהלומה מוראלית שלשום בהפסד הדרמטי נגד אורוגוואי, הם ינסו ללחום בכל כוחם נגד ישראל שכן נצחון יעלה גם אותם לשלב השני.

הסיכויים, לדעתי, הם שקולים. רק התעלות ישראלית תוכל לזכות אותנו בנצחון המיוחל. עד כה לא התעלתה נבחרת ישראל. הגיע הזמן להתחיל להצטיין ואם לא הערב אז מתי?

המתח גואה. שני משחקים מכריעים תוך 48 שעות. הכל תלוי בנו. אני בטוח שגם השחקנים יודעים זאת. המשחק הערב יהיה השני בין שתי הנבחרות. בראשון, ב־1960 בטורניר הקדם אולימפי בבולוניה ניצחה ישראל 49:69. אני מקווה שננצח גם במשחק השני הערב.

המשחק ישודר ברשת ב' של קול ישראל לאחר חדשות השעה 11.

שני סובייטים מבצעים גג לנסיון הקליעה של לאוואן מרסר שלשום במשחק בו הובסנו 114:77 על ידי בריה"מ. הערב חייב מרסר להיות טוב הרבה יותר כדי להבטיח עלייתנו לשלב הבא (תצלום איי.פי.)

נאבקים על הנפלד

מאת יצחק ויכהוף

בשעה שבכירי שחקני הכדורסל של ישראל עושים בימים אלו באליפות העולם בכדורסל בספרד, מתארגנות קבוצות הליגה הלאומית, כאן בארץ, לקראת העונה הקרובה. הן סובלות ממחסור שחקנים מצומצם המסוגלים לעבור מקבוצה לקבוצה.

על שארית הפליטה נאבקות מספר קבוצות. הכדורסלן המבוקש ביותר הוא נדב הנפלד כוכב נבחרת הנוער ושחקן א.ס. רמת השרון. בהנפלד, העומד להתגייס בעוד שבועיים, מעוניינות קבוצות הפועל הגליל העליון, הפועל חולון והפועל ירושלים. הכדורסלן המבטיח, מבולבל לגמרי מההצעות הנשטחות בפניו והוא עדיין לא החליט דבר.

גם לן קולהאס, שחקנה של הפועל גן־שמואל, מבוקש ע"י שתי קבוצות. הפועל הגליל העליון וביתי"ר ת"א. קולהאס שסיכם עם ביתי"ר ת"א על הופעה בקבוצה זו לא קיבל שחרור — מגן־שמואל ומרכז הפועל — לעבור לקבוצה שלא משתייכת למרכז הפועל.

ביתי"ר ת"א החליטה להעביר את הנושא לבית משפט שיכריע היכן ישחק קולהאס.

מכבי ר"ג שמצבה עד לפני שלושה שבועות לא היה ברור, זכתה לסיוע מבית המשפט המחוזי. שופט בית המשפט המחוזי שאול אלוני החליט כי שלושה כדורסלנים שרצו לעזוב את המועדון, אמיר בינו, יאיר בן־עטר ואור גורן ימשיכו לשחק בקבוצה זו. מרכז מכבי סייע אף הוא לקבוצה והחליט כי קורקי נלסון ששיחק במכבי תל־אביב יחזק את הקבוצה.

נראה כי לקבוצה אחת לא יהיו בעיות מיוחדות והיא הפועל ר"ג. האיחוד האמור לצאת לפועל עם הפועל נס־ציונה ירד בשלב זה מהפרק ונראה כי גם בעונת הכדורסל הנוכחית ישתתפו בליגה 11 במקום 12 קבוצות כפי שהיה בשנה שעברה.

● מאמני הכדורגל זאב ולצר ושלומי אדרעי קיבלו מילגות של 250 דולר כל אחד להשתלמות במערב גרמניה.

שאפיק פצוע קשה

● כדורגל

כוכב הכדורגל של מכבי פתח תקוה, שאפיק אלהוזייל, מאושפז במצב קשה במרכז הרפואי סורוקה בבאר־שבע, זאת לאחר שבצהרי יום שני הוא נפצע בתאונת דרכים באזור.

שאפיק אלהוזייל, הוא תושב הנגב ומתגורר בעיירה הבדואית רהט שמצפון לבאר שבע, ביום שני סמוך לשעה 15.00. הוא הובהל לבית החולים סורוקה ונותח במשך למעלה משעה. עתה הוא סובל משברים בעצם הבריח ומפגיעה באחת מריאותיו. אחרי הניתוח אושפז אל־הוזייל ביחידה לטיפול נמרץ נשימתי ומצבו הוגדר כקשה.

נודע שעד לשעת ערב מאוחרת של יום שלישי עדיין לא שבה אליו הכרתו של הכדורגלן.

הולנדי מוביל בטור דה־פרנס

הרוכב ההולנדי יוהאן ואן דר וולדה, ניצח בקטע החמישי בטור דה פראנס למרחק 124 קילומטרים בשבע זמן של שלוש שעות ו־4:08 דקות.

המנצח עלה לראש הטבלה המסכמת, עם 19 שעות דקה ו־50 שניות ומקדים ב־36 שניות את המוליך הקודם דומיניק גנייה וב־42 שניות את המנצח הראשון בטור הצרפתי טיירי מארי.

● טניס

נוער: ישראל — קפריסין 0:3

נבחרת הנוער של ישראל בטניס, הביסה באשטוריל, פורטוגל, את קפריסין 0:3 והעפילה לסיבוב השני במסגרת גביע "גאלאהי לנוער".

בלום הביס את קוסטאס לאנטסגוס 0:6, 0:6. נאור הכניע את אלכסיס פוטיארס 4:6, 0:6 ושני הישראלים ניצחו בזוגות את שני הקפריסאים 3:6, 0:6, 3:6 (משחק הזוגות נערך בטוב מחמש מערכות).

פורטוגל הכניעה במפתיע באותה תוצאה את מכסיקו, אשר בשורותיה טניסאים צעירים מצויינים. אשתקד זכה שחקנה לשעבר בגביע גאלאה, לאונרדו לאוואייה, בתואר וימבלדון לנוער.

פרנפורשר במקום יאריד

מיכאל פרנפורש בן ה־23, שהוסדר בגמר רולאן־גארוס בפאריס על ידי איוואן לנדל, כשחקן בלתי מדורג, נכלל בנבחרת שבדיה בגביע דייויס, במקום אנדרס יאריד הפצוע, שאיכזב [illegible].

קפטן נבחרת שבדיה, הנס אולסון, כלל את פרנפורש, יחד עם מאטס וילאנדר, יוהאקים ניסטרום ושטפן אדברג.

שבדיה, מחזיקת גביע דייויס מאשתקד, תשחק ברבע הגמר מול איטליה בעיר השבדית באסטאד, ב־18—20 ביולי.

טראגדיות האתלטיקה בארה"ב

מאת ניר גביש

כותרת זו יכולה לעטר כל מותחן מסוג ג'. אך הדרמה שהתחוללה במהלך אליפות המכללות של ארה"ב באתלטיקה קלה שהתקיימה באינדיאנאפוליס, אינדיאנה, יכלה להסתיים באופן טראגי. בסיומה השאירה טעם מר אצל כל אלו שהשתתפו או עקבו אחר האירועים באליפות זו.

קטי אורמסבי, בת ה־21 תלמידת בית ספר לרפואה באוניברסיטת צפון קרולינה, הפכה לקורבן האחרון בסידרה של מקרים טראגיים שהפכו את עונת האתלטיקה של שנה זו למוזרה.

סיורה של קטי אורמסבי מתחיל שבועיים לפני תחילת האליפות. היא שברה את שיא המכללות בריצה ל־10 ק"מ והיתה מועמדת עיקרית לזכיה במרוץ זה. הצנומה והדקה בעלת מבנה הגוף הדקיק, אך השבירי, החלה את המרוץ בקצב סביר בהתאם להוראות מאמנה, כשהיא מובילה קבוצה של אצניות על המסלול ברחובותיה של אינדיאנאפוליס.

הכל נראה רגיל וללא סימנים מיוחדים כאשר הדבוקה עברה על גשר מעל פני נהר מקומי. בשלבי חזרה לאיצטדיון, למרות [illegible], פנתה קטי לעבר מעקה הגשר, טיפסה עליו והטילה עצמה מגובה של 20 מטר ישר לתוך הנהר כשהיא נוחתת בשולי הנהר כ־5 מטר מהמים. היא הוחשה במצב קשה לבית חולים כשהיא סובלת מפגיעות בעמוד השדרה, צלע אחת שבורה ונקב באחת מריאותיה. רופא שבדקה אותה אמר כי קטי לא תוכל להניע את רגליה כבעבר.

המשטרה טוענת כי קטי רמזה למאמנה לפני המרוץ על כוונותיה לבצע את מעשה ההתאבדות. חברים, מאמנים ומורים הגיעו למסקנה כי הלחץ שנוצר עליה ושאיפתה לשלמות דחפו אותה לביצוע המעשה.

המקרה של קטי אורמסבי הוא אחד מבין סידרה של אירועים טראגיים שפקדו השנה מספר אתלטים אמריקנים.

ג'ף דרנם בן ה־24, אצן למרחקים ארוכים במועדון אתלטיקה קליפורני נפל ומת תוך כדי ביצוע תרגילי חימום לקראת ריצת 10,000 מטר, בתחרות שנערכה ביוני ביוג'ין אורגון. בבדיקה שלאחר המוות התברר כי קשיים בתפקוד ליבו הם שגרמו למותו. ג'ף היה אלוף המכללות במרוצי שדה בשנת 1984.

מקרה אחר ויוצא דופן קשור דווקא לעיתונאי ספורט. זהו פיל קלוסמן בן ה־33 שצפה בתחרות אתלטיקה והטיש במשקל של 8 ק"ג, שיורה ע"י אחד המתחרים, פגע בראשו והרגו במקום.

ב־16 במאי היה זה טרי טוריאס, ספרינטר מאוניברסיטת קליפורניה שנקלע לקרב ידיות בין שתי חבורות רחוב. טוריאס נורה ונהרג לאחר שזוהה בטעות כמי שמשתייך לאחת החבורות.

"זו השנה האיומה ביותר שאני זוכר" התבטא ג'ים רוביס מאמן אתלטיקה מאוניברסיטת מישיגן. "ב־20 השנים האחרונות איני זוכר קרות כה רב של מקרים מאין אלה. אני רק יכול לקוות שעכשיו יפסק הדבר."

קטי אורמסבי: התאבדות תוך כדי ריצה

זכויות האדם ומסורבי עלייה נדחקו לקרן־זווית בביקור מיטראן במוסקבה

מיטראן שיבח את גורבאצ'וב והפקיד את „הנושא הפרובלמטי" בידי שר החוץ

מאת ארנון ימה,
כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — הנשיא מיטראן שיבח את מנהיג בריה"מ גורבאצ'וב „כמנהיג מודרני חשוב" בנאומו בקרמלין, והפקיד את הטיפול בזכויות האדם בידי שר־החוץ שלו.

בניגוד לביקור הקודם, שבו הטיף בקרמלין לשחרור סחרוב, הצניע מיטראן את בעיות הפגיעה בזכויות האדם והיהודים.

הצרפתים רק יוצאים ידי חובה, והפעם מורגשת בביקור „אחוות הלוחמים" בין צרפת לבריה"מ למיגור הנאצים.

מיטראן חותר לחדש את שיתוף הפעולה הפוליטי ההדוק עם הסובייטים כדי לא להחמיץ את פירות ה„מודרניזציה". הוא סבור, כי גורבאצ'וב יחדש את התעשיה הסובייטית.

לפי הכתבים הצרפתים, הוא לא רצה לעצבן את גורבאצ'וב בהעלאת נושאים עדינים. שר־החוץ הצרפתי ז'אן ברנאר רימונד, שבתקופת כהונתו כשגריר במוסקבה הפריע לפעולות למען מסורבי עליה, מסר לעמיתו הסובייטי שוורדנזה רשימת מקרים הומניטאריים. לא ידוע אם ברשימה כלולים מסורבי עליה, או רק בקשות לאיחוד זוגות מעורבים סובייטים־צרפתים.

הפקרת הטיפול בידיו מפחיתה משקל הנושא. לפני יציאת הנשיא הסוציאליסטי למוסקבה קיבל רשימת מסורבי־עליה והבטיח כי יעלה את בעייתם לפני המנהיג הסובייטי.

מיטראן הירבה להיפגש עם גורבאצ'וב. 3 פגישות ל־3 שעות כל אחת ו־2 ארוחות רשמיות. במוקד השיחות עומדת סוגיית פירוק הנשק הגרעיני. הצדדים הטילו איפול על תוכנן.

אין יודעים אם מיטראן ממלא תפקיד של מתווך בין מוסקבה לוושינגטון, או שהוא מופיע כצד בשיחות. גורבאצ'וב ניצל את הביקור כדי לפנות אל אירופה בהצעות לפירוק טילים הדדי. מיטראן אטם את אוזניו בפני קריאות אלה. הוא אמר, כי צרפת „לא תניח לאיש להחליט על גודל כוחותיה".

הכתבים הצרפתים מתארים את האווירה בקרמלין כלבבית ונעימה. בארוחה הרשמית בקרמלין שונו כללי הטקס. לא רואים עוד שולחנות ענקיים מאוכלסים בישישים זעופי פנים, לא מוגשת וודקה, אלא יין גרוזיני.

מיטראן וגורבאצ'וב בפגישתם אתמול בקרמלין. (תצלום: [illegible])

„הימין החדש" בארה"ב: לצרף את ישראל לברית נאט"ו

וושינגטון. — על ארה"ב לפעול לצירופה של ישראל לנאט"ו [illegible] שתשמש „עוגן אסטרטגי" של הברית במזרח הים התיכון ובמזרח התיכון, אומר מכון הריטאג' במסמך מדיני שפרסם. המכון משתייך לחוג „הימין החדש", המקורב לפקידות בוושינגטון.

„וושינגטון חייבת למזג את ישראל בצורה שקטה לתוך מערך [illegible] האנטי־סובייטית הגלובלי, כדי לחזק את כוח ההרתעה של [illegible] האסטרטגי שבין האגף הדרומי של נאט"ו לבין המפרץ הפרסי".

„יחד עם זאת יש להכין תוכניות משותפות באורח חשאי [illegible] ובנות־בריתה ימשיכו לנחש באשר להיקף בו מוכנה ישראל [illegible] בהתייצבות נגד תוקפנות סובייטית בזמן משבר", נאמר במיסמך. [illegible] המיסמך, פיליפס, אינו ממליץ על כריתת הגנה רשמית בין ארה"ב [illegible] מאחר ושתי המדינות מעדיפות שיתוף פעולה אסטרטגי [illegible] שהדבר נעשה כיום.

יחד עם זאת הוא מציע לנקוט מספר צעדים מיוחדים, [illegible] של ישראל עושה אותה ל„נושאת מטוסים שלא ניתן להטביע [illegible] קורא לארה"ב „לבקש כניסה לבסיסי האוויר של ישראל על [illegible]

להלן ממליץ המיסמך שהצי השישי האמריקני יצמצם את [illegible] יווניים פרובלמטיים על ידי הרחבת השימוש בנמלים ישראליים [illegible] תיקון אוניות ישראליים. הוא קרא גם לקיום תמרוני ים [illegible] לארה"ב וישראל על בסיס קבוע.

100 סוללות טילים סובייטיים הועברו לירדן

מאת מאיר בלייך, כתב „על המשמר" בבריטניה

לונדון. — ירדן רכשה בבריה"מ טילי קרקע־אוויר, [illegible] התמוטטותה של עסקת הנשק עם ארה"ב — מוסר השבועון [illegible] הגנה „ג'יינס".

משלוח של 100 סוללות טילים, אס.איי־8 ואס.איי־13, [illegible] לירדן, הצפויה לקבל במסגרת עיסקה זו גם טילי אס.איי־[illegible] גרסה משוקמת של טילי הכתף אס.איי־7.

לפי הידיעה, שוקלת ירדן גם קנייתם של רכב קרבי [illegible] לתובלת גייסות. הירדנים בוחנים עתה איזה מטוס קרבי [illegible] חיל־האוויר שלהם.

לוב תצמצם באופן ניכר נציגותה באתונה

אתונה. — יוון הודיעה אמש, כי לוב מצמצמת את מספר הדיפלומטים באתונה ב־16 עד 20 איש.

סגן דובר הממשלה, אנטוניס קורטיס, הודיע כי יוון החליטה [illegible] ניכרת את מספר הדיפלומטים הלוביים באתונה, שמספרם עולה [illegible] איש.

עד כה עמדה יוון בלחצים מצד מדינות אחרות בקהילייה [illegible] את היקף השגרירות הלובית, ועתה „התקפלה".

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 9.7.86

	היחידה	בנקנוטים קנית	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קנית	העברות והמחאות מכירה	[illegible]
דולר אמריקני	1	1.46	1.52	1.4818	1.5002	[illegible]
לירה שטרלינג	1	2.23	2.34	2.2717	2.3000	[illegible]
מרק גרמני	1	0.67	0.70	0.6811	0.6896	[illegible]
פרנק צרפתי	1	0.21	0.22	0.2126	0.2152	[illegible]
גילדן הולנדי	1	0.59	0.62	0.6048	0.6123	[illegible]
פרנק שווייצרי	1	0.82	0.86	0.8357	0.8462	[illegible]
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2089	0.2115	[illegible]
כתר נורווגי	1	0.19	0.20	0.1986	0.2011	[illegible]
כתר דני	1	0.18	0.19	0.1827	0.1850	[illegible]
מרק פיני	1	0.28	0.30	0.2911	0.2947	[illegible]
דולר קנדי	1	1.06	1.11	1.0745	1.0879	[illegible]
דולר אוסטרלי	1	0.89	0.96	0.9224	0.9339	[illegible]
ראנד דר' אפריקני	1	0.35	0.59	0.5801	0.5873	[illegible]
פרנק בלגי	10	0.32	0.34	0.3322	0.3363	[illegible]
שילינג אוסטרי	10	0.95	1.00	0.9669	0.9790	[illegible]
לירה איטלקית	1,000	0.97	1.03	0.9901	1.0025	[illegible]
ין יפני	100	0.91	0.95	0.9218	0.9333	[illegible]

בריה"מ מתחילה לחשוש מכורים גרעיניים; מפיקה לקחים מצ'רנוביל

מאת עלי כהן,
כתב „על המשמר" בדנמרק

קופנהגן. — סוכנות הידיעות הסובייטית „נובוסטי" העבירה אתמול לידיעת כתבי החוץ בסקנדינביה שתי ידיעות נפרדות הנוגעות לאסון צ'רנוביל.

הידיעה האחת מוסרת, כי במסגרת מגבית ארצית ובינלאומית למען נפגעי אסון צ'רנוביל, נאספו 320 מיליון רובלים (כ־380 מיליון דולר) במטבע חוץ, כולל דולרים, לירות אנגליות, רופיות הודיות, זלוטי פולני, ין יפני ודונג ויאטנמי. נאסף סכום של 600,000 רובל.

הבנק הממלכתי הסובייטי פתח חשבון מיוחד, מספר 904, שבו ניתן להפקיד כסף לזכות המגבית המיוחדת.

ידיעה שניה מוסרת, כי בריה"מ מבקשת ללמוד לקחי האסון בצ'רנוביל ואסון הכור בהאריסברג שבארה"ב. בידיעה נאמר, כי המסקנות יוסקו לאחר שיילמדו את הגורמים לאסונות הללו.

נראה, כי הרשויות בבריה"מ החלו להתייחס ביתר רצינות לסכנות האפשריות הנובעות משימוש בכורים אטומיים.

25 מיליון דולר הקצתה לוב להחדר אמצעי לחימה לגדה

מאת אלכס פישמן,
כתבנו הצבאי

ממשלת לוב הקצתה לארגוני החבלה סכום של כ־25 מיליוני דולרים למימון החדרת אמצעי לחימה לגדה המערבית.

מקורות צבאיים בישראל ציינו, כי ממשלת לוב משלמת 100 מיליון דולר בשנה לאימון והפעלה של כ־7 אלפים מחבלים בכל רחבי תבל. בלוב היום 20 בסיסי אימון לטרור. יצויין כי מאז ראשית שנות ה־70 רכשה לוב אמצעי לחימה בסכום של 13.5 מיליארד דולר מבריה"מ בעיקר.

קרבות כבדים בין עירק ואירן בחום של 50 מעלות

באתיין. — אירן ועירק דיווחו אמש על קרבות כבדים בחום לוהט באזור מהראן בדרום הגיזרה המרכזית בחזית המלחמה ביניהן.

שני הצדדים מדברים על אלפי אבידות, אולם אף צד אינו מוסר מספרים.

רדיו טהראן דיווח על פריצה של משמרות המהפכנים לתוך טריטוריה עיראקית וכיבוש משלט מרכזי, תוך גרימת אלפיים אבידות לצבא העירקי בטמפרטורה של 50 מעלות צלזיוס.

הצבא האיראני פתח במיתקפה לפני שמונה ימים במרחק של 170 ק"מ דרומית־מזרחית לבגדד וכבש בחזרה את עיר הגבול האיראנית מהראן, לאחר שהיתה כבושה בידי הצבא העירקי במשך 6 שבועות.

הצבא האיראני המשיך לאחר מכן בהתקפות על הכוחות העירקיים בגבעות שבמערב המדבר, שם נמצאת עיר הרוסה זו. (עיר ועי"צ)

● הארכיבישוף מקאנטרברי, המנהיג הרוחני של הכנסיה האנגליקנית, רוברט ראנסי, קרא אתמול למתינות במחלוקות החריפה שפרצה בשורות הכנסיה, בשאלה אם לאפשר לנשים לשמש כוהנות.

● מטען חומר נפץ התפוצץ ביום שלישי בבית קפה הומה בטהראן והביא לפציעתם של 37 בני־אדם — מסרה סוכנות הידיעות האיראנית.

ארה"ב חוקרת מעורבותו של מרקוס בפרשת ההפיכה הכושלת בפיליפינים

וושינגטון. — ארה"ב חוקרת אם נשיא הפיליפינים לשעבר, פרדיננד מרקוס, המתגורר כיום בהוואי, היה מעורב בנסיון ההפיכה שנערך זה עתה במנילה — הודיע אמש דובר משרד החוץ האמריקני, בארנרד קאלב.

קאלב גם הקריא באוזני עתונאים את נוסחו של מברק, ששוגר ביום ג' על־ידי שר החוץ שולץ לנשיאת הפיליפינים קורזון אקינו, והמשבח את התנהגות ממשלתה לנוכח נסיון ההפיכה הקצר.

מאנילה. — שוטרים ירו אתמול באוויר, כדי לפזר קרוב ל־300 מפגינים, מנאמני הנשיא המודח מרכוס, שניסו לחזור ולהכנס למלון הפאר „מאנילה" אשר נתפס עד ליום שלישי לפנות בוקר על־ידי תומכי מרכוס, שהקימו ממשלה חדשה, אשר החזיקה מעמד פחות מ־24 שעות.

עד כה לא בוצעו מעצרים בעקבות נסיון ההפיכה. ארתורו טולנטינו, שר החוץ לשעבר, יחד עם ששת הגנרלים וכמה מאנשי תנועתו של מרכוס „החברה החדשה", שנטלו חלק בנסיון המרד, הורשו ללכת לדרכם ללא הגבלות.

הנשיאה קוראזון אקינו אמרה, כי היא רוצה לגלות מתינות ולא להפוך את טולנטינו לקדוש מעונה. (עידר)

הוגברו הסיורים הסוריים במערב ביירות ונמל התעופה

ביירות. — סיורים משותפים של צבא סוריה וצבא לבנון הגבירו אתמול את נוכחותם במערב־ביירות וכיתרו את נמל התעופה, הנמצא דרומית לעיר.

עדי ראייה מסרו, כי חיילי קומנדו סוריים וחיילי צבא לבנון תיגברו עמדות באזור המסחרי של ביירות המערבית, חאמריה, שחזר לחיים מאז השתלט שקט בעיר לפני 11 ימים.

קרוב ל־500 חיילים ואנשי בטחון סוריים, בצוותא עם אלף חיילים לבנוניים, מבצעים סיורים חמושים ברחובות העיר ומשליטים בה סדר.

העתון „א־סאפיר" מסר, כי הכוח המשותף ירחיב את שליטתו גם לאיזור „הקו הירוק" החוצה בין ביירות המוסלמית במערב וביירות הנוצרית במזרח.

בינתיים אמר ראש המיליציה השיעית „אמל" נביה ברי, כי תוכנית השלום הסורית היא פתיחה להשלטת בטחון ושלום ברחבי לבנון וגם מקור לשביעות רצון של הפלשתינים בביירות. (ע"צ, עדר)

לוטו

בהגרלת הלוטו מספר 27/86, עלו בגורל המספרים הבאים 9, 18, 20, 23, 31, 33, והמספר הנוסף 6.

"מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג' קול ישראל 8.7.86

1. עבד של הזמן – ריטה
2. שוב בתמונה – ירדנה ארזי
3. כד הקמח – להקת פיקוד הצפון
4. מה נשאר לי – כמו צועני
5. אסמרלדה – גלי עטרי
6. חרדיו חישן – שלמה ארצי
7. אולי אולי מחר – ישראלה קריבושיי ופ. דרום
8. היא התווכחה איתו שעות – משינה
9. תרקדי את הלילה – אבי טולדנו
10. בקו החלומות – רוני תורגמן
11. אלי, למה לא תראה – לאה לופטין
12. אשה חופשיה – יהורם גאון
13. חלומות אחרים – מאיר בנאי
14. שיר ברים – שלמה יידוב
15. את שרה ברדיו – רמי קלינשטיין
16. תהיה לנו מלך – דני בסן
17. אין לי ארץ אחרת – גלי עטרי
18. אביב חדש – אילנית
19. לילה לילה – צביקה פיק
20. בן־גוריון – להקת פיקוד המרכז
21. משחק אמיתי – שוקי שוקי
22. בכל הכוח – אבי טולדנו
23. מה עשית לה – הגנית דבאווי
24. שיר על התוכי יוסי – אריק איינשטיין
25. עכשיו היא – משה דץ
26. כמו סתיו – שלוה ברטי
27. הנערים עם חשחפים – ארבע לב אדום
28. יושב על תבר – אלי עידן
29. עד שלא אדע – דורון מזר
30. ולמרות כל אלה – משה פרי

לשיפוטכם – פינת הפזמון החדש

31. שדות של אירוסים – שלמה ארצי
32. לא רוצה אמריקה – משה גיאת
33. זו אני עצמי – ריקי פן
34. אל תמהר – ששי קשת
35. חשד יוצא מהבקבוק – דני בסן

לכבוד:
"מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ים, מיקוד 91010

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐

שם: ______
כתובת: ______
מיקוד ______ תאריך ______

הוגשו אישומים בפרשת השוחד במשרד־המשפטים

נהגו של היועץ המשפטי ואדם נוסף נאשמים בקבלת כספים תמורת טיפול בבקשות חנינה ועיכוב הליכים

כתבי־האישום בפרשת השוחד במשרד המשפטים הוגשו אתמול לבית־משפט המחוזי בירושלים.

כתבי־האישום מופנים נגד יצחק ברזאני, שהיה נהגו של היועץ המשפטי לממשלה ורכז התחבורה במשרד־המשפטים, ונגד טל בסיקו מירושלים, שסיפק לקוחות למשה ברזאני.

בכתב־האישום שהגישה הלנה ביילין מפרקליטות מחוז המרכז נאמר, כי יצחק ברזאני קשר קשר עם טל בסיקו בשנת 1982, כדי לנצל את תפקידו ומעמדו של ברזאני להבטחת עזרה לעבריינים בקשות חנינה ועיכוב הליכים תמורת שוחד.

בכתב־האישום נאמר, כי השניים החליטו לומר לעבריינים כי עליהם לתת שוחד לאנשים במשרד־המשפטים, כדי לשכנע את הלקוחות ביכולתם לסייע ולהגדיל את התמורה הכספית. טל בסיקו היה מספק לברזאני עבריינים שנזקקו לסיוע, כמו עיכוב הליכים או מתן חנינות, וברזאני היה דואג לניסוח הבקשות והדפסתן, מעביר את הבקשות למחלקה המתאימה במשרד המשפטים, עוקב אחר התפתחותן של הבקשות ומודיע לפונים אליו את ההחלטה.

בכתב־האישום מצויינים 5 מקרים שבהם קיבלו השניים כספים בתמורה לטיפול בבקשות לעיכוב הליכים ובקשות לחנינה. תמורת כל טיפול בבקשה כזו קיבלו השניים כ־2000 דולרים.

בכתב־האישום נאמר, כי בספטמבר 1982 פנה בסיקו לברזאני וביקש לסייע בבקשת חנינה לעבריין שנשפט למאסר שבע שנים וחצי. ברזאני קיבל 2500 דולרים תמורת ניסוח הבקשה וטיפול בה וסכום זהה קיבל גם בסיקו עבור חלקו. העבריין קיבל בסופו של דבר חנינה.

בחודש ספטמבר 1984 ביקש הנאשם בסיקו מהנאשם ברזאני לסיוע בבקשת חנינה לאסיר עולם שנשפט ע עבירת רצח. בסיקו הודיע לברזאני כי סיכם עם משפחת העבריין שיקבל 3000 דולר על כל שנת חנינה. האסיר לא קיבל חנינה והשניים לא קיבלו את הכסף.

בנובמבר אשתקד פנה עבריין נוסף את השניים כדי שיסייעו בטיפול בבקשת חנינה לאסיר השפוט לשבע וחצי שנות מאסר. שני הנאשמים הבטיחו כי יסייעו בטיפול בבקשת החנינה וברזאני נפגש עם מנהלת מחלקת החנינות במשרד המשפטים וביקש ממנה להיפגש עם האסיר כדי שזה יפרט בפניה את נימוקי הבקשה.

בכתב־האישום נאמר, כי ברזאני ובסיקו קבלו לבד מהמקרים המפורטים בכתב האישום פניות רבות במספר לא ידוע, כדי שיסייעו בבקשות לעיכוב הליכים ובקשות חנינה. בכל המקרים האלו — נאמר בכתב־האישום — היו ברזאני ובסיקו מנסחים את כתב הבקשה וברזאני היה מעבירו להחלקות המתאימות בפרקליטות הנדונה.

השניים מואשמים בעבירות של קבלה שוחד, בקשת שוחד, קשירת קשר לביצוע פשע, קבלת דבר במירמה, מירמה והפרת אמונים. (עתי"ם)

הופסק שירותם של 2 שוטרים המואשמים באונס עצירה

פיקוד המשטרה החליט להפסיק את שירותם של שני שוטרים מבית המעצר בבאר־שבע, שנעצרו לפני שבוע בחשד לביצוע אונס בצעירה שהותה כלואה בבית המעצר.

נגד השניים הוגש אתמול כתב־אישום על אונס עצירה וביצוע מעשים מגונים בה על־ידי סגנית בכירה לפרקליט מחוז הדרום, עו"ד צילה קינן, והשופט המחוזי בבאר־שבע, יהושע פלפל, הורה לעוצרם. השניים, אבי שרפרו (38) ובכרט אלגרופי (34), משרתים במשטרת באר־שבע ועל־פי כתב האישום שהוגש נגדם, הם הוצבו ביום 29.6.86 לשמירה על בית המעצר המרחבי של המשטרה בעיר. חמישה ימים לפני כן הובאה למקום צעירה בת 24 מאילת, שנעצרה בצו בית־המשפט.

התובעת ציינה, ששני השוטרים ידעו על כך שהעצורה לוקה בשכלה וניצלו את תפקידם לביצוע מעשים מגונים בה ואף אנסו אותה במירמה. הפרקליטה טענה: הם עשו כן בהיותם עובדי ציבור ונכנסו את מעמדם ותפקידם כשוטרים בתחנה. זהו מעשה, המהווה הפרת אמונים הפוגע בציבור. הוא ביקש לעצור את שני השוטרים. עד לסיום ההליכים המשפטיים נגדם.

השופט נעתר לבקשת הסניגור ודחה את הדיון בבקשת המעצר לשבוע ימים. עד אז הוא ציווה להחזיק את השניים במעצר.

בעקבות המקרה הוחלט, כאמור, במשטרה להפסיק את שירותם של השניים. (עתי"ם)

הרוקח המחוזי של משרד הבריאות בצפון חשוד בשוחד

מאת יואב אביב,
כתב „על המשמר"

הרוקח המחוזי של משרד־הבריאות בחיפה והצפון, ינקו דוידסקו בן 62 מחיפה, נעצר אתמול ל־6 ימים בהוראת בית־משפט השלום בחיפה בחשד בקבלת שוחד.

בבקשה להארכת המעצר טען באיכות המשטרה, רב־סמל בכיר חיים שרון, כי המשטרה עלתה על עקבותיו של דוידסקו בעקבות קבלת מידע מודיעיני על קבלת שוחד מבעלי בתי־מרקחת שחששו להתלונן נגדו.

באיכות המשטרה סיפר, כי החקירה המשטרתית נמשכת כבר זמן מה וכי בביתו של דוידסקו נתפס מכשיר רדיוטייפ שיש למשטרה ראיות לכאורה שהחשוד קיבלו כשוחד. עוד סיפר שרון, כי בחיפוש בביתו ובמשרדו של החשוד נמצאו מוצרים קוסמטיים ותרופות בכמויות גדולות. עליפי החשד נהג דוידסקו להחרים מוצרי קוסמטיקה מבתי־מרקחת מבלי להשאיר רישום כלשהו.

סניגורו של דוידסקו, עו"ד ישורון, ביקש מהשופט ראובן חרסונסקי לאסור את הפרסום על פרשת מעצרו של דוידסקו. אך השופט דחה בקשה זו.

בהחלטתו אמר השופט, כי לגבי הרדיוטייפ החקירה הסתיימה ואין חשש כי דוידסקו ישבשה. אך הוצג בפניו חומר חסוי נוסף שאיננו בידי הסניגור ויש בו ראיות לכאורה על דרישת מתנות תוך כדי מילוי תפקידו. דבר זה, הוסיף השופט, מעורר תמיהה לפתות לגבי בית־מרקחת אחד.

השופט החליט לעצרו ל־6 ימים בציינו, כי תקופה זו תספיק למשטרה כדי להכין כתב־אישום.

מאסר עולם לרוצח ידידתו מאשה אפרתי לפני שנתיים

מאסר עולם הוטל על שמואל ברוקס, בן 67, לאחר שהורשע אתמול בבית־משפט המחוזי בירושלים ברצח מאשה אפרתי, בת 62, לפני כשנתיים בירושלים.

מאשה אפרתי נמצאה הרוגה באוקטובר 1984, בתוך שלולית דם על ריצפת חדר המיטות בדירה המשותפת ברחוב החל 10 בירושלים, לאחר שהוכתה בראשה במכשיר קהה, נדקרה עשרות דקירות ומתה מאיבוד דם. את גופתה של המנוחה מצאה חברתה בעמי סיטון. זו ניגשה לביתה של מאשה אפרתי לאחר שהמנוחה לא ענתה לצלצול הטלפון שלה.

החשד נפל על ידידה של המנוחה, הנאשם שמואל ברוקס. ברוקס מתגורר בקרית־ים ליד חיפה והוא אלמן מאשתו הראשונה וגרוש מאשתו השניה. ברוקס נענה בשעתו למודעה שפירסמה המנוחה בעתון וביקשה להכיר חבר לחיים. השניים נפגשו והתפתחה מערכת יחסים ביניהם, שהגיעו עד יחסים אינטימיים, נאמר בהכרעת הדין.

השופטים אליהו נויעם, צבי טל ושלום ברנר ביססו את הכרעת־הדין על שורה של ראיות נסיבתיות, מאחר ולא נמצאה ראייה ישירה שקישרה את הנאשם עם הרצח. הראיות הנסיבתיות היו טביעות אצבעות של הנאשם שנמצאו בדירתה של המנוחה, סימני נשיכות שנמצאו בגבה, סתירות שנתגלו בדברי הנאשם וטענת האליבי שנסתרה.

הנאשם טען באמצעות בא כוחו, עו"ד יאיר גולן, כי בפעם האחרונה ראה את המנוחה 7 עד 8 חודשים לפני מותה, וזאת כשנפגש ולא בירושלים.

בהכרעת הדין, שניתנה פה אחד, נזקקו השופטים אחת לאחת את שורת הראיות. טביעות אצבעותיו של הנאשם נמצאו על אריזה הורסינה במטבח ועל דלת מחסן הדירה. הנאשם טען כי טביעות האצבעות ישנות, אך השופטים קבעו כי הטביעות טריות, מקום שהוכח כי סידורי הנקיון של הנרצחת היו קפדניים ביותר.

עוד קבעו השופטים, כי על פי הסימנים בוצע הרצח בידי אדם שהיה מוכר למנוחה, שכן לא ניכרו סימני פריצה לדירה. מסקנת השופטים היתה שהמנוחה הכירה את הרצח והכניסה אותו אל ביתה.

עוד קבעו השופטים, כי מבדיקת רוק שנמצא על תחתוני של המנוחה הסתבר כי סימני הרוק שייכים לאדם בעל סוג דם זה לרמז של הנאשם.

השופטים קבעו גם, כי לא הוכח מניע למעשה, אך הם הציגו כי מניע כלשהו היה קיים ללא ספק. (עתי"ם)

טלקס

● חדר מתים „כשר" במעון לקשישים

בירושלים נפתח מעון לקשישים, יהודים חרדים מברוקלין, אשר הוקם ביוזמת כולל „שומרי החומות".

המעון משוכלל וגם שומר על חוקי הלכה. כדי לאפשר לכהנים לגור במקום נבנה במרתף חדר מתים מבודד מיסודות הבניין.

במעון 120 מיטות בשלושה אגפים לעצמאיים תשושים וסיעודיים. בבניין בית כנסת, מקווה ואף מעלית שתופעל ע"י גוי של שבת. החשמל בשבתות יוזרם מגנרטור ולא מחברת חשמל.

הבנייה בוצעה מתרומות חרדים בארה"ב, לפי תקן אמריקני. נחתמו כבר 40 חוזים עם דיירים מארה"ב. **יוסף שמי**

● 188 אלף כלי ירייה בידי אזרחים

אזרחים בישראל מחזיקים כ־188 אלף כלי ירייה מסוגים שונים. סיפר לכנסת שר־הפנים יצחק פרץ.

בתשובה לשאילתה של עדנה סולודר (מערך) אמר השר פרץ, כי אזרחי ישראל מחזיקים באקדחים, רובי אוויר, רובי ציד, רובה זעיר ועוד. את הבקשות להחזקת נשק בודקים משרדי הפנים והבריאות וכן המשטרה. יש כלי נשק שאינם מותרים לכל הגילים. כך למשל מותר להשתמש ברובה אוויר מגיל 14, בגז מדמיע מגיל 15 ואילו הגיל המינימלי לרובה זעיר הוא 18. יתר כלי הירייה מותרים לרכישה מגיל 20 או מגיל 18, אם הקונה משרת בצה"ל. **מוטי בסוק**

● מתכננים חקלאות ימית בדרום

פרוייקט של חקלאות ימית ליד תחנת הכוח המוקמת באשקלון נבדק עתה על־ידי מומחים.

לפי ההצעה יקימו את הפרוייקט אנשי המושב נתיב־העשרה וקיבוץ זיקים והוא ינצל את הכמויות הגדולות של מים מחוממים הנפלטים מן התחנה.

דובר חברת החשמל, יוסי קידרון, אמר, כי הצטבר ידע רב בנושא זה במעבדה הביולוגית של חברת־החשמל והיא תהיה מוכנה להעביר נסיון זה למנהלי הפרוייקטים.

אנשי נתיב העשרה וזיקים בודקים עתה את ההשלכות הכלכליות של הפרוייקט ואת היקף ההשקעות. **רפאל גאון**

● פארק ושמורת טבע בחולון

החברה להגנת הטבע מנהלת מו"מ עם עיריית חולון להפוך את הפארק המתוכנן על שטח של 1000 דונם, שבין קריית־שרת לקריית־בן־גוריון, לשמורת טבע בה יישמרו חלק משטחי החולות על הצמחיה והחי המיוחדים לחולות.

הפארק המתוכנן יוקם על שטחים באיזור הקרוי „המסלול השקט" שמעליו חולפים בטיסה נמוכה למדי המטוסים הממריאים מנמל התעופה בן־גוריון. בשל רעש המטוסים החזק נאסר לבנות בשטח זה איזור מגורים והוא נועד לפארק. **אשר שילוני**

● לקחים ממשפט נאשמי המחתרת

אם שלושה שופטים במשפט פלילי יהיו חלוקים בדעותיהם ביחס לתקופת המאסר, יחויה לאורכה של א ממוצע פסקי־הדין של השלושה.

זהו אחד מתשעה שינויים בחוק בתי־המשפט שמבקש להעביר בכנסת שר־המשפטים יצחק מודעי. שלשום קיבלה הכנסת את בקשתו בקריאה הראשונה.

עד היום היה מקובל בבתי־המשפט הכלל של בית הלל, לפיו במקרה של מחלוקת בפסקי־הדין נשא הנאשם בעונש שפסק לו השופט המינימליסטי.

כתבנו מעיר כי נראה שתיקון זה הוא אחד מלקחי משרד־המשפטים ממשפטי נאשמי המחתרת. במשפט זה קצב שופט היחיד המחוזי, ד"ר יעקב בזק, עונשים קלים במיוחד, לחלק מהנאשמים. **מוטי בסוק**

בפלילים

מאסר עולם לרוצח שכנו על רקע משחק ילדים

מחמור בן לוטפי חזקיה בן 21 מכפר טירה נדון אתמול למאסר עולם לאחר שהורשע ברצח בן כפרו אחמד דעאס לפני כשנה, על רקע משחק של ילדים בכדור בחצר בית־הספר, שבשכנותו מתגורר הנאשם.

אביו של מחמור, לוטפי חזקיה, שהואשם בסיוע לרצח, זוכה בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב מחמת הספק.

התובעת עו"ד שלומית אריאל מפרקליטות מחוז המרכז סיפרה בכתב־האישום ובמהלך המשפט, כי משפחת לוטפי חזקיה מתגוררת סמוך לבית־הספר חטיבת הביניים בטירה. לוטפי העוסק כפועל נקיון בבית־הספר. והמנהל עראקי גאזי ביקש ממנו לסייע בשמירה על בית־הספר.

ב־5.6.84 אחר הצהריים שיחקו כמה נערים בכדור בחצר בית־הספר. לוטפי ובנו מחמור חזקיה ביקשו מהם לעזוב את המקום, ואף הזמינו משטרה. מחמור חזקיה תקף את אחד הנערים. זיאד דעאס וסטר לו על לחיו. לאחר בוא השוטרים אכן נטשו הנערים, אולם זיאד דעאס הזעיק את אביו המנוח אחמד דעאס.

בשעה 17.10 לערך היו שני הנאשמים ליד חנותו של חוסני בשארה בכפר, ואז הגיעו לשם אחמד דעאס ובנו חוסני. נשמעו חילופי קללות, שהפכו חיש מהר להתלהמות.

התובעת טוענת, כי אחמד סטר למחמור על לחיו. וזה זרק לעברו בלוק שהיה במקום, אך החטיא. אז התפתחה קטטה בין האב לוטפי והבנות אחמד בקשר לאירוע בבית הספר, אלא שחמתו של מחמור חזקיה בערה בו. הוא פנה לעבר ביתו וחזר מיד כשסכין מטבח בידו. כשראה אחמד דעאס כי הנאשם נכנסה לדקרו, הוא תפס זוג אופניים כדי לגונן על גופו. התובעת טענה, שהאב לוטפי חזקיה תפס את האופניים והזיזם מגופו של אחמד, כדי לאפשר לבנו לדקור את אחמד. ואכן, הנאשם נעץ את הסכין בליבו של אחמד דעאס וגרם למותו המיידי. (עתי"ם)

אורי דרור: הרגתי את אשתי, אבל לא רצחתי

מאת שלמה הלוי, כתב „על המשמר"

אורי דרור, מדריך והוקר בבית־הספר שדה מירון, החשוד ברצח אשתו נוגה דרור, הודה אתמול בבית־המשפט המחוזי בנצרת בהריגת אשתו.

בכתב־האישום שהוגש לבית־המשפט נאמר, כי אורי דרור רצח את אשתו לאחר שגמלה החלטה בלבו להמיתה ולאחר הרצח טישטש עדויות וברא ראיות על מנת שייראה כתאונת דרכים.

כאמור הודה אורי דרור בהריגת אשתו ובנסיון לביים זאת כתאונת דרכים. אך כפר בכך שתיכנן לרצוח אותה וציין, שהשמדת הראיות וטישטוש העובדות נעשו רק לאחר שהרכב הדרדר לתהום, כשהבין את חומרת מעשיהו.

הנאשם אמר, כי בערב הרצח התפתח ביניהם ויכוח שלווה באליבות וחיפוש הדדיות. בשלב זה החליט לצאת מהבית להתאוורר קצת. אשתו רדפה אחריו עם מוט ברזל וניסתה להכותו בראשו. במאבק שהתפתח הוא הלם בה, אשה והטית אותו בעמוד הסככה שליד הבית. היא נפלה ומשהבין במצבה החל להנשימה ולעסות את ליבה. בשלב מאוחר יותר משנוכח שאין בכך תועלת לקחה במכונית לבית החולים. בדרך נוכח שנפטרה ואז עלתה בו המחשבה להתאבד על־ידי הדרדרות המכונית לתהום. ברגע האחרון כשהמכונית כבר היתה כמעט נבלמ ברגלו וקפץ מהרכב. הרכב המשיך בנסיעה לתהום. רק אחר־כך, משהבין את חומרת מעשהו, ניסה לביים כתאונת דרכים.

גרר אשה הרה [illegible] לתלוש שרשרת מ[illegible]

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

אשה הנמצאת בחודש השמיני להריונה התלוננה אתמול כי צעיר גרר אותה בשרשרת זהב שענדה לצווארה עד שהצליח לתלוש [illegible] השרשרת ולאחר מכן היכה אותה.

כאשר טיילה אתמול בבאר־יעקב עצרה לפתע מכונית „אלפא סוד" אדומה בסמוך לה כשבתוכה יושבים שני צעירים. הצעיר שישב ליד הנהג ניגש אליה וניסה לתלוש שרשרת זהב מצווארה. האשה התנגדה והצעיר גרר אותה עימו עד אשר נקרעה השרשרת והאשה נפלה. הנהדרת, שהתקשתה כמהירות, ניסתה להיתלות ברכב. השודדים היכו אותה תוך כדי נסיעה כדי לנערה מהרכב. לאחר מספר שניות הצליחו השודדים להשתחרר ולברוח. האשה נשלחה לבדיקות לבית־החולים „אסף הרופא" והשתחררה לביתה.

המשטרה אשר בדקה את מספר לוחית הרישוי שמסרה האשה לא העלתה עדיין דבר.

לחברנו צבי (הסיו) כץ ולמשפחה
משתתפים באבלכם במות האחות
שרה
בנבוי
קיבוץ עין־המפרץ

במלאת שלושים
לנפילתו של בננו
ניר ברי ז"ל
נקיים אזכרה
בחדר האוכל של הקיבוץ
ביום ראשון, ו' בתמוז תשמ"ו 13.7.86 בשעה 21.00
ספרי תיליגנ בכהל מתבקשים לשמור את תיליגנ ליום זה
המשפחה
ובית מעגן־מיכאל